

Odras stališč držav, ki so za mir

Velik odmev v OZN na
izjavo predsednika Tita

NEW YORK, 15. avg. (Tanjug). Izjava predsednika Tita o najnovijem razvoju mednarodnega položaja je naletela na veliko zanimanje pristojnih političnih činitev in najvišjih funkcionarjev OZN. Iz raznih virov poročajo, da je predsednik Tita prvi voditelj, ki je ocenil dogodke v Tonkinem zalivu, krizo v zvezi s Ciprom in položaj v republikah Kongo.

Komentarji, ki jih navajajo v New Yorku, pravijo, da stališča, ki jih obsega izjava, sprejema večina delegacij v OZN. Stališča predsednika Tita do ameriškega napada na Severni Vietnam in nirskega napada na Cipr odražajo splošno mnenje neangažiranih držav in vrste drugih držav, ki politično težijo k ohranitvi miru in razvijanju sožitja. Pripominjajo, da je predsednik Tita odločno opozoril na možnost novih zapletov v Kongu in na nevarnost, da se ta afriška republika spremeni v novo nevarno žarišče mednarodnih odnosov.

Številni opazovalci v OZN se posebej opozarjajo na tiste dele izjave predsednika Tita, ki pravi, da ukrepanje varnostnega sveta v tonkinu in ciprski krizi spominja na neodločnost.

Funkcionarji OZN, ki so imeli zelo težke dni ob obeh minulih krizah, izražajo zadovoljstvo zaradi podpore, ki jo je jugoslovanski predsednik izrekel OZN. Titova stališča so afirmacija načel ustanovne listine in stališč OZN.

Zastopniki neangažiranih držav ugotavljajo, da je to, nemo, zelo neugodna mednarodna usmeritev nalozila nove in zelo pomembne naloge neangažiranemu svetu. Sefti držav in vlad, ki se bodo oktobra sestali v Kairu, bodo imeli odgovorno nalogo mobiliziranja sil za udržitveni miru na svetu. Prizadevati si bodo morali za zboljšanje

● Nadaljevanje
na zadnji strani

Ob angažiranju ZDA v Kongu

Proti resoluciji OZN

Čas je, da se OZN zavzame za demokratično rešitev

BEOGRAD, 15. avgusta. (Tanjug). Tuja vojaška intervencija v Kongu z vsem tistim, kar pomeni za to trpečo državo ter za ogrožanje miru v Afriki in sploh, zahteva, da tem razmeram pogledamo v oči z odkritostjo in resnostjo.

Ne glede na to, kako opravičuje ameriško vojaško sodelovanje na strani Combeja, doverljajnega katanškega odpadnika, je treba jasno poudariti, da gre prav za tisto najslabšo vrsto vmešavanja, proti kateremu je nastopila OZN v resoluciji o Kongu. Ta intervencija je obenem v nasprotju s stališči generalnega sekretarja OZN U Tanta. Ko je objavil poročilo o dokončnem umiku sil OZN iz Konga, je

Kiveva proti bratomorni vojni v Kongu

Zahteval je, naj bi takoj
sklicali konferenco
narodne enotnosti

LEOPOLDVILLE, 15. avg. (Reuter-AP). Predsednik »kongoskega narodnega gibanja Lumumba« in skupne narodne fronte Antoin Kiveva je na današnji tiskovni konferenci izjavil, da narodna fronta nasprotuje politiki, katere cilj je, da bi v Kongu sprožili bratomorno vojno. Kiveva je zahteval, da pod okriljem afriških držav in organizacij afriške enotnosti takoj skličejo »konferenco narodne sloge«.

Kiveva je opozoril, da so za sedanje razmere precej odgovorni kongoski voditelji, ki so pozvali tuje, naj pridejo, da bi divjali nad prebivalstvom. Obsoil je ZDA, ker izvajajo pritisk na nekatere zahodne države — Francijo, Belgijo in Veliko Britanijo, naj svoje sile angažirajo v

●●●●● Nadaljevanje
na zadnji strani

Indija je proslavila dan neodvisnosti

Poslanici predsednika
Radakrišana in
premiera Šastrija

NEW DELHI, 15. avg. (Tanjug). Indija je danes proslavila dan neodvisnosti v vzdušju, v katerem se povsem zaveda svojih problemov. Odločno so nadaljevala veliko misijo Nehruja, da bi zagotovila vsem lepšo prihodnost. Prva misel v poslanici predsednika republike za ta praznik in prve besede iz govora premiera Šastrija so bile namenjene človeku, ki je zapustil tako globoko sled v življenju. Indijec in dal državi nov videz.

Poslanica predsednika in premiera poudarja, da je treba vsaki državi omogočiti, da bo živel v miru in izvajala lastno zunanjo politiko. Kako daleč smo od tega ideala — je dejal Radakrišan — kažejo dogodki v Vietnamu, Kongu in na Cipru. Majhne države se morajo počutiti varne, velike države pa se morajo ponašati pravilno in velikodušno. Predsednik ugotavlja, da indijski odnosi s sosedami, posebno pa s Pakistanom in Kitajsko niso zadovoljivi. Nasa nespoglasja s tema državama so mnogo veljala nas in njih, vendar si ne bomo oddahnil, dokler ta nesoglasja ne bodo rešena častno in dostojanstveno — je poudaril Radakrišan.

Strupeni prah terjal več ko 170 življenj

Kambodža protestirala
zaradi južnovietnamsko-
ameriških »pojasnil«

PNH, 15. avg. (Reuter). Kambodžsko ministrstvo za informacije je sporočilo, da je najmanj 170 ljudi izgubilo življenje zaradi strupenih substanc, ki so jih južnovietnamska letala metala nad kambodžsko provinco Ratanakiri.

Kambodža je nedavno poslala pritožbo OZN, v kateri je protestirala zaradi akcij južnovietnamskih letal proti kambodžskemu prebivalstvu. Nota pravi, da južnovietnamske sile podpirajo pri tem ZDA. Ameriški predstavnik v OZN Stevenson in sajgonski zunanji minister sta zavrnila te kambodžske obtožbe, češ da so strup metali zato, da bi uničili rastlinstvo.

Kambodžsko ministrstvo za informacije je danes protesti-

●●●●● Nadaljevanje
na zadnji strani

Priprave na konferenco neangažiranih

Doslej več ko 40 prijav

Uradna vabila bodo razposlali ob koncu septembra

KAIRO, 15. avgusta. (Tanjug). Več ko 40 dežel je potrdilo, da se bodo udeležile druge konference neangažiranih dežel, ki se bo začela, kot je znano, 5. oktobra v Kairu. Razen 25 dežel udeležence beograjske konference je svojo udeležbo na drugem zborovanju neangažiranih potrdilo še več arabskih, afriških, latinsko ameriških, azijskih in evropskih dežel.

Stalni odbor veleposlanikov za pripravo druge konference je prejel te dni pritrdilen odgovor od številnih arabskih dežel, ki se niso udeležile beograjske konference. Te so Sirija, Libija, Jordanija in Kuvajt.

Več afriških dežel, ki so postale neodvisne v zadnjih treh letih, je tudi potrdilo svojo udeležbo na konfe-

Ribarjenje v kalnem

Kljub prizadevanjem, da podražitev nekaterih živil, električne energije, premoga in nekaterih kovin ne bi povzročile veržnega dvigovanja cen drugih izdelkov, so v marsikaterem podjetju sklenili, da ne gre drugače, kot da zvišajo cene svojim izdelkom. Za vsak primer so to storili takoj, da jim ne bi kdo stopil na prste.

Teh podražitev seveda ne moremo obsojiti kar povprek. Razumljivo je, da bodo dražji ti izdelki, pri katerih je ena osnovnih surovin sladkor, moka, olje ali celo vse tve. Manj razumljivo pa je, če se podražijo izdelki kakšnega podjetja samo zaradi podražitev elektrike, cinka, svinca itd. Seveda je to najlažja pot, vendar, kam bi prišli, če bi bili vsi po njej? Konkretni primeri dokazujejo, da se da te podražiti, vsaj večidel, nadoknaditi tudi z boljšim gospodarjenjem.

Razen tega velja ob tem opozoriti še na nekaj: mnoge podražitve so prišle kar čez noč, kar dokazuje na eni strani, da niso bile dovolj dokumentirane — po vsej verjetnosti tudi zaokrožene navzgor — na drugi strani pa, da so jih sprejeli brez sodelovanja vsega kolektiva in pogosto tudi mimo samoupravnih organov.

Neverjetno in vendar resnično pa je, da je tako početje v večini podjetij uzakonjeno v statutih. Iz analize 120 statutih gospodarskih organizacij je razvidno, da le 65 odstotkov statutov omenja načelo, da člani kolektiva odločajo o menjavi proizvodov. Konkretnije o cenah pa govori le polovica statutov.

O tem, kdo odloča o oblikovanju cen, je govora le v 48 statutih. Ostalih 72 statutov o tem molči. 46 statutov pravi, da o cenah odločajo samoupravni organi, le 2 (!) pa določata, da mora o tem razpravljati ves kolektiv.

Pravendar je odločanje o cenah poleg odločanja o delitvi dohodka in investicijski politiki eden najpomembnejših elementov gospodarjenja ter je ena osnovnih pravic ljudi, da pri tem sodelujejo. Ustava SFRJ pravi v 9. členu med drugim, da obsega samoupravljanje v delovni organizaciji zlasti pravico in dolžnost delovnih ljudi, »da odločajo o menjavi proizvodov...« Statuti, ki ne ustava v malem, pa konkretno zagotavljajo to pravico le v nekaj več kot 1 odstotku primerov.

Ali se torej smemo čuditi, da ljudje godrnjajo ob podražitvah ter iščejo zanje vse mogoče krivice, ko pa niti ne vedo, kaj se jim dogaja za lastnim hrbtom?

A. NOVAK

ZAKLJUČNA SEJA FICE — Včeraj je končal v Ljubljani z delom občni zbor FICE, mednarodne zveze združenj organizacij otroškega skrbstva. Med plodnim delom obnega zbor so si udeleženci ogledali tudi nekatere šole in otroške ustanove v Sloveniji. Na sliki: delegati med zaključno sejo. Foto: Švabič

VS se je zmotil?

V resoluciji o Cipru je naročil poveljniku
čet OZN namesto generalnemu sekretarju

NIKOZIJA, 15. avgusta. (AP - Reuter - Tanjug). Ciprski zunanji minister Spiros Kiprianu je davi neadno odpotoval v Atene. Izjavil je, da odnaja na razgovore z grškim zunanjim ministrom Kostopulosom in dejal, da se njegova vlada ne zanima za nobeno drugo rešitev ciprskega vprašanja razen za tisto, ki zagotavlja takšno samoodločbo, ki bi pripeljala do popolne neodvisnosti. Ni dvorane za kompromis o tem vprašanju — je poudaril Kiprianu.

Turški veleposlanik v Grčiji Ilkin je zahteval od grškega zunanjega ministra pojasnilo, če je res, da bo Grčija stopila na ciprsko stran z vsemi svojimi silami, če bi Turčija prekršila resolucijo Varnostnega sveta in znova napadla Cipr. Na vprašanje, če je to grožnja, je Kostopulos odgovoril, da je takšno stališče kot del skupnega sporočila Papan-

dreu-Kiprianu jasno opozorilo za primer, če bi Turčija prekršila resolucijo Varnostnega sveta. Prihodnji teden bosta v Köbenhavnu navzoči delegaciji grškega in turškega parlamenta, ki se bosta udeležili letne konference medparlamentarne unije. Sekretar unije je izjavil, da bo skušal v navedeni obliki organizirati sestanek med zastopniki grškega in turškega parlamenta za iskanje načina, kako bi rešili spor med obema državama zaradi Cipra.

Iz New Yorka poročajo, da naknadno proučevanje poziva, ki ga je sprejel Varnostni svet 11. avgusta, odkriva, da je prišlo do napake v pristojnosti. V skladu z ustanovno listino bi moral Varnostni svet pooblastiti U Tanta, da izdruži sil OZN na Cipru, naj pošlje okrepitve na področje Kokkine in Mansure. V svojem pozivu pa se je Varnostni svet neposredno obrnil na poveljnika mednarodnih čet generala Thimaya. Če je bilo to namerno ali naključno, ni mogoče ugotoviti.

Predsednik Antonio Segni v nezvesti

Zdravstveno stanje italijanskega predsednika se
je ponoči poslabšalo

RIM, 15. avg. (AP). Predsednik republike Antonio Segni je od davi v nezvesti. Njegovi zdravniki izjavljajo, da se je ponoči zdravstveno stanje naglo poslabšalo.

73-letni italijanski politik je zbolel 7. avgusta za možnami krvnega obtoka v možganih, nakar je bilo njegovo stanje več dni zelo resno. V nekaj zadnjih dneh pa so zdravniki sporočili, da se je zelo popravilo in da je upanje v ozdravitev. Poročilo o naglem poslabšanju zdravlja sivlasega politika so izročili novinarjem zgodaj davi. Soprogo predsednika Segnija Lauro in njegove štiri sinove so takoj obvestili in so ves čas ob bolniškovi postelji.

Davi ob 6.30 po lokalnem času je tiskovni oddelček predsednika republike objavil bilten, ki so ga podpisali trije zdravniki. Sporočilo pravi: »Ponoči se je zdravstveno stanje predsednika republike naglo poslabšalo. Zapečel je v globoko spanje, ki je prešlo v komo.«

★★ Nadaljevanje
na zadnji strani

Welensky - pesek v oči črncem

Smith ne prihaja v London sklepate kompromisov

OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA

LONDON, 15. avgusta. (Po telefonu). V Londonu skrbno spremljajo najnovejši razvoj dogodkov v Južni Rodeziji. Pravkar so sporočili, da bo sedanji južnorodezijski premier Ian Smith prihodnji mesec obiskal London, da bi se pogovoril s sirom Alecom Homom o prihodnosti te dežele. Premier Smith je v izjavi za tisk dejal, da je »zaželeno začeti z razgovori in se tako izogniti nesporazumom, ki utegnejo nastati iz dopisovanj«. Ko je to povedal, je samo navedel misel, ki jo je bil izrazil v pismu britanski premier Home.

Toda, kaj si bosta lahko povedala premiera? Premier Smith je že dejal, da bi se sicer z veseljem udeležil osebnih in neuradnih razgovorov, da pa morajo ti razgovori pripeljati do strdne sklepe. Z drugimi besedami — razgovori morajo biti osebni in neuradni, sklepi pa morajo biti uradni in dokončni. In njegovo pomanjkanje strdnih sklepov je samo enostranska neodvisnost za Južno Rodezijo, kakor piše londonski dnevnik »The Guardian«.

Premier Smith ne bo prišel v London, da bi sklenil kakšenkoli kompromis. Njegovo stališče je jasno in preprosto: nobenega popuščanja črnski večini. Če je kdaj dvomil o tem, so mu najnovejši dogodki razpršili vse dvome: prizivni oddelki južnorodezijskega vrhovnega sodišča je predvčerajšnjim razsodil, da so oblasti nezakonito konfinirale afriškega voditelja Nkomo in 85 drugih črnskih politikov. Toda, ko se je na stotine Afričanov odpeljalo iz Bulavaya in drugih krajev, da bi podprli svoje osvobodilne voditelje, je minister za pravosodje južnorodezijske vlade izjavil pred parlamentom — v nasprotju z razsodo vrhovnega sodišča — da je vlada izdala novo odredbo, po kateri bodo afriški voditelji ponovno konfinirani, to pot v dveh oddaljenih krajih blizu meje portugalske kolonije Mozambik. Vlada politika se ni torej niti za las spremenila.

Sekretar KPI Togliatti je resno bolan

Brzojavki predsednika
senata Merzagore KPI in
Aida Mora Togliattiju

MOSKVA, 15. avg. (TASS). Zdravniški konzilij je sporočil, da je zdravstveno stanje generalnega sekretarja KPI Italije Palmira Togliattija še nadalje resno.

Hude motnje cerebralnega krvnega obtoka spremlja pojav novih simptomov na možganih. Temperatura je pod mejo mrzlice, utrip je 100 na minuto, krvni pritisk je normalen.

Predsednik italijanskega senata in vršilec dolžnosti predsednika republike Cesare Merzagora je poslal ob nemadni bolezn generalnega sekretarja KPI Italije brzojavko partijskemu vodstvu. V brzojavki izraža italijanskim komunistom in delavcem najboljše želje za čimprejšnje okrevanje generalnega sekretarja.

Tudi predsednik italijanske vlade Aldo Moro je poslal brzojavko generalnemu sekretarju KPI Italije Palmiru Togliattiju, ki je včeraj nadomada zbolel za Krimu v Sovjetski zvezi, kjer je bil na oddihu.

★★ Nadaljevanje
na zadnji strani

De Gaulle 21. septembra v Caracasu

Uradno so potrdili, da bo
francoski predsednik
obiskal deset držav

RIO DE JANEIRO, 15. avg. (Tanjug). Francoski predsednik de Gaulle bo začel uradni obisk v državah Latinske Amerike 21. septembra, ko bo prišel v glavno mesto Venezuele Caracas.

Uradno so potrdili, da bo francoski predsednik obiskal deset držav.

*** Nadaljevanje
na zadnji strani

De Gaulle 21. septembra v Caracasu

Uradno so potrdili, da bo
francoski predsednik
obiskal deset držav

RIO DE JANEIRO, 15. avg. (Tanjug). Francoski predsednik de Gaulle bo začel uradni obisk v državah Latinske Amerike 21. septembra, ko bo prišel v glavno mesto Venezuele Caracas.

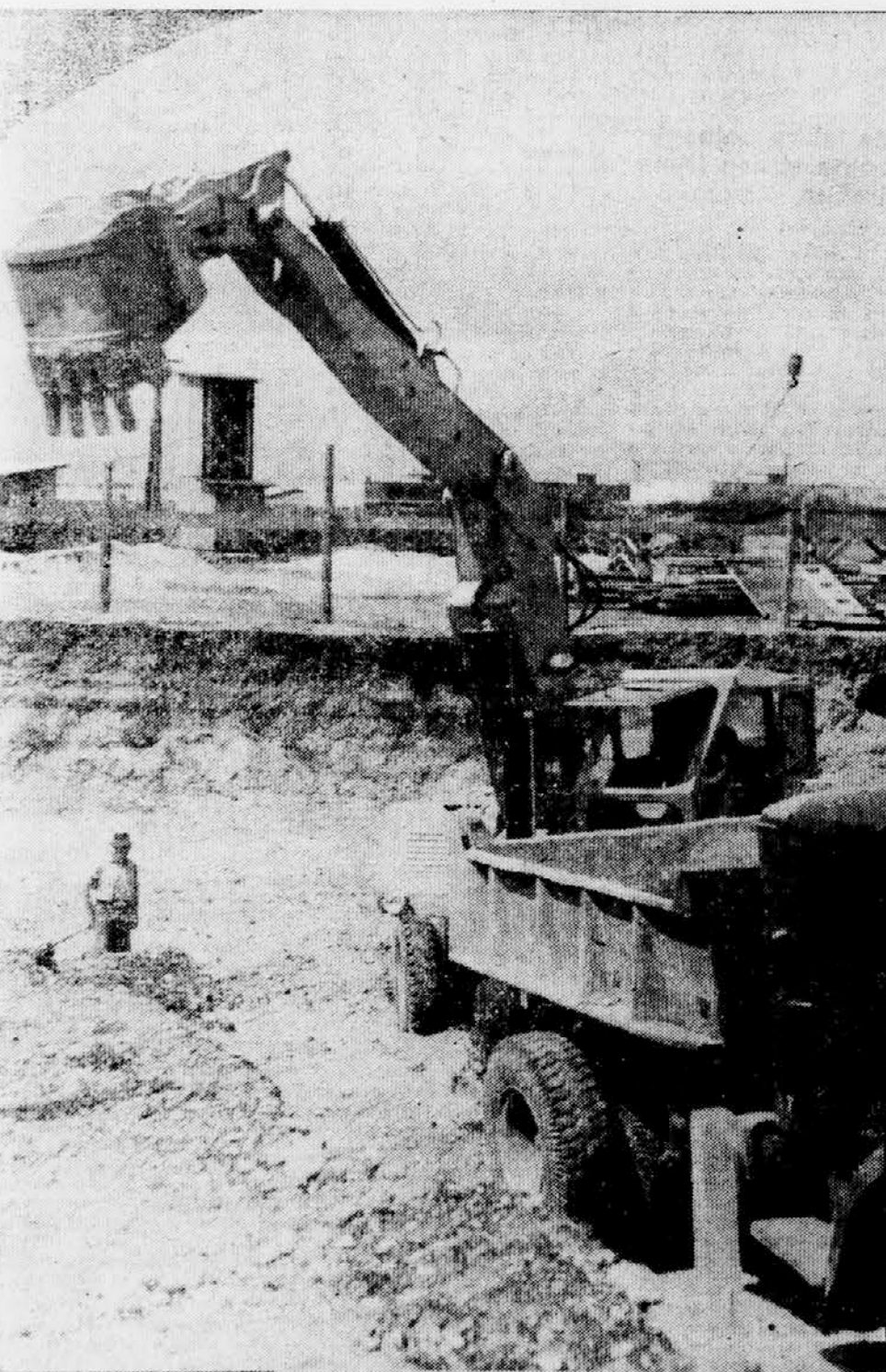
Uradno so potrdili, da bo francoski predsednik obiskal deset držav.

□ Nadaljevanje
na zadnji strani

Berite jutri v „Delu“

Naš londonski dopisnik Božidar Pahor poroča o priseljencih v Britaniji, kot vsak ponedeljek tuja točrta na drugi strani stalna rubrika »Izseljenici in domovine«. Na tretji strani objavljamo med drugim članek o uspešnem boju proti gripi, na sedmi strani pa prispevek našega moskovskega dopisnika Janesa Stanica o Taškentu, vele mestu v zvezenju.

Na športnih straneh bo med drugim poročilo o izbirnem tekmovanju telovadcev za Tokio, poročila z nogometnim tekem zveznih lig ter vrsta vesti in poročila o ostalih športnih dogodkih doma in v svetu.

PRVA TOVARNA JUGOSLOVANSKEGA PERLONA — Blizu nekdanjega ljubljanskega letališča v Mostah hitro raste iz tal nov objekt kemične industrije, prva tovarna poliamidne svile v Jugoslaviji. Tovarna »YULON« je pravzaprav naslednica stare Kemične tovarne v Mostah, začela pa bo obratovati že prihodnje leto. V prvi fazi je predvidena letna proizvodnja 1150 ton poliamidne svile. Projekt je za novi objekt so izdelali v »Slovenija projektu«, gradnjo je prevzel »Gradis«, stroji in druga oprema pa bo prišla iz ZR Nemčije ter ZDA. Foto: I. PREŠERN

Brez čakanja na ureditev pokojnine?

Čez leto dni skrajšan postopek: odločba za pokojnino v nekaj dneh

BEOGRAD, 15. avg. (Tanjug). Čez dobro leto dni bodo po mnenju strokovnjakov okenca komunalnih zavodov za socialno zavarovanje, pred katerimi ljudje čakajo na ureditev pokojnin in invalidnin prazna. Po tej razveseljivi napovedi bo zadostovalo, da bo delovna organizacija samo obvestila ta zavod, da je ta ali oni njen delavec izpolnil pokojninski staž, pa bo čez nekaj dni dobil odločbo in prvo pokojnino.

O tem, kako bi najučinkovitejši postopek v zvezi z uveljavljanjem pravice do pokojnine, prav zdaj razpravljajo v zveznem in v republikah zavodih za socialno zavarovanje. Ta že davno sprožena pobuda dobiva zdaj tudi nekoliko bolj otipljive oblike. Do konca septembra bodo v nekatere delovne organizacije s področja dveh komunalnih zavodov vsake republike preizkusili skrajšani postopek.

Luko v Ulicinju bodo razširili

ULICINJ, 15. avg. (Tanjug). Spritno množično obiskovalno središče je luka v Ulicinju prevelika. Zato jo bodo razširili za blizu 80 m. Računajo, da bodo ta dela kmalu končana.

Kmetijski si želijo suho vreme

BEOGRAD, 15. avg. (Tanjug). Za razliko od običajnih želja po dežju bi kmetje to dni rajši videli sonce, ker bi bilo to v sedanjih fazah razvoja posevkov koristnejše.

Zborovanje študentov Kosmeta

PRISTINA, 15. avg. (Tanjug). V nedavno zgrajenem športnem centru Našec blizu Prizrena je bilo danes končano zborovanje študentov Kosova in Metohije. Na zboru, ki je bil pod pokroviteljstvom predsednika pokrajinskega sveta Ali Sukrija, je sodelovalo 250 študentov iz vseh krajev Kosova in Metohije.

Slavje grančarjev na Primorskem

KOPER, 15. avg. (Tanjug). Naše območje enote so danes slavile dan grančarjev. Ta dan praznujejo kmeti z 20. obletnico ustanovitve narodne obrambe. Tudi grančarji obmenjnih karavel na Koprskem in Primorskem so se na to jubilejno praznovanje pripravili že dalj časa. Imeli so več zabavnih prireditev in športnih srečanj v raznih disciplinah.

Obisk bodočih diplomatov

BEOGRAD, 15. avg. (Tanjug). Udeleženci seminarja ZN za solanje diplomatskih funkcij, ki se je po sedemdesetnem delu zaključil v Zenevi, so obiskali zvezni zavod za mednarodno tehnično sodelovanje v Beogradu.

Na kratko

NOV TRAMPER ZA PAKISTAN — SPLIT. Splitska ladjeladnica je izročila pakistanskemu podjetju iz Karačija nov tramper z nosilnostjo 12.000 ton. (Tanjug)

TEŽAVE PRI DELU NA JADRANSKI MAGISTRALI — BJELO POLJE. 10 km jadranske magistrale med Kolašinom in Bjelimi poljem je pripravljeno za asfaltiranje. Vprašanje pa je, če bodo zaradi pomanjkanja gradbenega materiala dela teko po planu. (Tanjug)

OBIRALCE HMELEJA BODO ZAMENJALI STROJI — NOVI SAD. Za letošnji trgatve hmelja je novosadsko podjetje »Kooperativna« nabavilo iz Belgije 13 strojev za obranjanje hmelja. Uporabljali jih bodo na nasadih hmelja, večjih kot 50 ha. (Tanjug)

OLJE IN MANDELINI POSLANI PREKO ATLANTIKA — SPLIT. Podjetje »Biljanac« je na ladji »Novi Vindolac«, odposlalo v ZDA pošiljko 4000 kg mandljev in 500 kg kaduljinega olja. (Vjesnik)

12.000 POTNIKOV NA JATOVH LETALIH — SPLIT. Od 15. junija se je iz JAT-ovih avionov prepečalo iz Splita proti Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Dunaju, Rimu in v obratnih smerih 12.000 potnikov. (Vjesnik)

»MARIJAN BADELA BO PROIZVAJAL SUHI LED« — ZAGREB. Tovarna plač »Marian Badela« bo v nekaj tednih poslala na trg več novih izdelkov, tako tudi suhi led, ki služi za hlajenje prehranjenega blaga. (Borba)

NOVA TOPLARNA V »INDUPLATI« — Novo toplarno je odprl predsednik delavskega sveta kolektiva »Induplati« Jože Klešnik, kotel pa je spustil v obratovanje republiški inšpektor parnih kotlov inž. Torož. Foto: Smole

Nepotrebne zadrege in izgube

Oskrba v Dalmaciji julija in avgusta je vsako leto tradicionalno ozko grlo

SPLIT, 15. avg. Med glavno turistično sezono se v dalmatinskih letoviških potrošnja živili skoraj podvoji v primeri z nesezonskimi meseci. Zato sta gospodarska zbornica in turistična zveza Hrvatske letos že pred sezono posvali velike proizvajalce in trgovske podjetja v republiki, naj v svojih planih upoštevajo tudi povečane potrebe turistov, ki jih bo treba v večjih količinah oskrbovati predvsem s mesom in mesninami, mlečnimi izdelki in brezalkoholnimi pijačami. Vendar je že zdaj očito, da prizadeta podjetja dostikrat omenjenih obveznosti niso vzela dovolj resno. Zato so mnoga sezonska podjetja doživela nepotrebne poslovne

SZDL o gibanju osebnih dohodkov v mariborskem okraju

MARIBOR, 15. avg. — Danes je bilo posvetovanje predsednikov občinskih odborov SZDL in sekretarjev občinskih komitejev ZK mariborskega okraja, na katerem so razpravljali o gibanju osebnih dohodkov in o izpolnjevanju gospodarskih planskih nalog. Razprava je pokazala, da so v večini podjetij v zvezi z nedavno podražitvijo povečali osebne dohodke vsem zaposlenim za najmanj 1500 dinarjev. Višino dodatka so v večini primerov prilagodili višini osebnih dohodkov, tako da so zaposleni z nižjimi osebnimi dohodki prejeli višji dodatek. Nekatera manjša gradbeniška in obrtna podjetja nimajo sredstev, da bi vsem zaposlenim zagotovili minimalni dodatek. Ponekod so opazili tudi težnjo, da so občinske uprave hitro uredile izplačevanje dodatka za svoje uslužbence, medtem ko prosvetnim delavcem tega dodatka še niso izplačali.

V razpravi so analizirali tudi gibanje gospodarstva in ugotovili, da s sedanjim stanjem v posameznih občinah ne morejo biti zadovoljni. V razpravi so poudarili, da morajo zvišanje osebnih dohodkov spremljati rezultati dela v posameznih delovnih organizacijah.

M. K.

Gostinstvo novija cene

Neupravičena zvišanja je treba zaježiti

LJUBLJANA, 15. avg. Današnjega posvetovanja o postrviti kontrole nad zviševanjem cen, ki ga je sklicala skupščina okraja Ljubljana, so se udeležili predstavniki gospodarske zbornice okraja Ljubljana, okrajnega javnega tožilstva, zavoda za cene mesta Ljubljana, predstavniki inšpekcijskih služb vseh ljubljanskih občin in občin Grosuplje ter Litija.

Na posvetovanju so najprej razpravljali o tem, kaj je treba ukreniti, da ne bo še naprej prihajalo do dostikrat neupravičenih, zviševanj cen. Poudarjeno je bilo, da dvigovanje cen ne sme postati običajna veržna reaktacija.

Poročevalci inšpekcijskih služb posameznih občin so poročali o položaju v gostinstvu, trgovini, obrti in delno o položaju v gospodarskih organizacijah. Vsa poročila so si bila edina v tem, da so se neupravičeno dvigovanja cen v gostinstvu, trgovini in obrti v ljubljanskih občinah, pa tudi v Litiji in Grosuplju, do sedaj izjemno podražila. Ponekod so bila ta zvišanja zelo visoka in neupravičena, druge pa manjša in upravičena. Vsi so se strinjali, da je treba vsaj delno. Nekateri gostinski lokali so morali zvišati cene, saj so ob podražitvi mesa ostali pristajati cenah, kar pa niso mogli storiti zdaj. V trgovini so tendence po zvišanju cen zelo velike. Stevilna podjetja so že zvišala cene, čeprav to ni bilo nujno. Neračunljivo je to, da so kljub manjšim dajanjem za proizvodnjo alkohola in pijač zvišali cene tem tako v gostinskih lokali kot v trgovinah. Cene uslug v obrti je zelo težko kontrolirati, ker imajo obrtniki stare cene, ki ne drže več. Tudi v obrti čuti težnjo po zvišanju cen. V gospodarskih organizacijah inšpektorji do sedaj še niso našli večjih zvišanj, kljub temu pa bodo te še nadzorovali.

Pri preprečevanju neupravičenih zviševanj cen naj bi delalo le tržni inšpektorji, pač pa tudi drugi občinski

organi, so poudarili okrajni inšpektorji. Situacija je namreč dosti težja, kot je mogoče na hitro oceniti, in zvišanja so velikokrat na različne načine prikrita. Na koncu posvetovanja je bilo sklenjeno, da je treba vse prestopnike strogo kaznovati, da je treba upoštevati upravne razloge in da je o trenutnem stanju sprosti obveščati občinske svete in občinske skupščine, da bodo ukrepi učinkovitejši in enotnejši. E. JURIC

Novo minigolf igrišče na Bledu

BLED, 15. avg. — Danes dopoldne so na Bledu odprli novo minigolf igrišče, ki ga je uredilo turistično društvo Bled. Igrišče je zelo lepo urejeno in leži v parku nasproti hotela »Loveca«. Med gosti je veliko zanimanja za to igrišče. Začetni udarec je imel Mija Aleksić-Cule. B. B.

Dvigovanje potovljenega kabla

VELA LUKA, 15. avg. — Med Hvarom in Velo Luko se že nekaj dni nahaja ladja »Verudica« s potapljaško ekipico. Potapljači iščejo kabel, ki je ob koncu preteklega leta zdrsil na ploščadi trajekta »Vratnik«. Dostaj je ekipi uspelo ugotoviti, da leži kabel 73 metrov globoko, niso pa še našli njegovih koncev. Predvidevajo, da bo od 25 km kabla uporabnega le 5-6 km, od ostalega pa bodo lahko izkoristili le baker, iz katerega je kabel narejen.

Ne ve pa se še, če bo vrednost dvignjenega kabla krila stroške dvigalja. (VJESNIK)

Delovni uspeh v »Induplati«

Začela je obratovati nova kotlarna

LJUBLJANA, 15. avg. — Danes dopoldne je več kot tisočlanski delovni kolektiv »Induplati« v Jaršah slavil nov delovni uspeh. V obratovanje je spustil novo kotlarno, ki ima za zdaj le en kotel, katerega pa bodo v kratkem pridružili še drugega. Vključitvi kotla so prisostvovali predsednik občinske skupščine Domžale Jože Pogacnik, monterji tovarne »Djurjo Djaković«, ki so toplarno zmontirali v skoraj rekordnem času, ter številni predstavniki sosednjih gospodarskih organizacij in izvajalca gradbenih del, gradbenega podjetja Domžale. Kot je v otvoritvenem govoru povedal direktor tovarne Kamilo Marinc, so v novi objekt vložili 200 milijonov dinarjev lastnih sredstev, vse naprave, razen merilnih inštrumentov. Kolektiv je s tem naredil velike skrbni, saj je reši stare, dotrajane kotlarnice, ki so močno trpele normalna proizvodnja. Z montažo še drugega kotla bodo v tovarni imeli dovolj pare, ki je nujna pri predelavi lanenih vlaken. V. S.

Foto: Smole

Po slovesnem začetku - hude obratne težave

Izpolnitev plana nove tovarne rati papirja v S. Mitrovići ograženo

SREMSKA MITROVICA, 15. avg. (Tanjug). Komaj je minilo mesec dni, odkar je začela redno obratovati tovarna rati papirja »Milan Stepanović« v Sremu. Mitrovići, že težave, na katere zadeva ta kolektiv, ovirajo redno delo. Petnajst dni po slovesnosti, ko je začela tovarna obratovati, so se pokvarili veliki žerjavi za prenašanje premoga, ki jih je izdelalo podjetje »Djurjo Djaković« iz Slavenskega Breda in namesto s stroji opravljajo zdaj to delo v novi tovarni ročno, za kar so morali najeti 200 novih delavcev. Kolubarski premogovni bazen, ki se je pogodbeno zavezal, da bo dobavil tovarni lesni 200.000 ton premoga, je zdaj zmanjšal kontingent na 30.000 ton. Beograjsko podjetje »Ivan Mitrović« bi bilo moralo po pogodbi do septembra 1962 zgraditi pristanišče, pa ga še ni dogradilo.

Te in druge »malenkosti«, kakor pravijo v tovarni, povzročajo velike težave, ker so nepredvideno narasli stroški dovoza premoga, prevoza izdelkov, izklopanja električne energije itd., in zato je izpolnjevanje planskih nalog močno ograženo.

Kenjska kmetijska delegacija odhaja

BEOGRAD, 15. avg. (Tanjug). V zveznem zavodu za mednarodno tehnično sodelovanje so bili danes zaključeni razgovori s kenjsko kmetijsko delegacijo, ki odpotuje drevi iz Jugoslavije.

Pisma bralcev

Zakaj po 30 letih ograženo naš življenjski prostor?

Tovariš urednik, ali smo res vrtičkarji z lastniško miselnostjo, če se borimo proti ogražanju našega življenjskega prostora?

Novem mestu, torej ne v kakem velikem mestu, kjer je stiska za prostor, je tudi Cankarjeva ulica s hišicami, zgrajenimi pred več kot tridesetimi leti. Ker so gradili te hišice ljudje s svojimi skromnimi prihodki ali z dolgotrajno, temu primerno tujarjemo. Zraven hiš so drvarnice, greznice, ponikalnice. Vsaka hiša ima tudi nekaj vrta. Če ne bi bilo tega, bi bile stare vrtne hišice brez sonca. Za borbo in invalide so postali nameni vojne bi bilo v takih pogojih težko živeti.

Urbanistični program predvideva zadržanje vrta, čeprav je vseh na Cankarjevo ulico in drugod se dovolj prostora za zidanje stanovanjskih hiš. Zakaj to? Ali bi zares radi, da bi živeli v hišah brez sonca? Ali bi živeli v hišah, ki so v težkih stanovanjskih pogojih, ker nismo imeli dovolj prostora, da bi si zgradili primerne stanovanjske prostore za nujno potrebne komunalne naprave? Pravijo, da je to potrebno, ker bo z zopustitvijo naših močno lažje rešiti komunalne probleme. Toda na človeka bi smeli gledati samo skozi dinar. Važno je tudi njegovo počutje, njegovo zdravje. Tega pa ne bo, če bodo vlažnim hišam vzeli sonce.

Vprašujemo: Ali v takih pogojih, ko so izven hiše razne pritlikave in lože v vlažnih zidovih potrebno dovolj sonca, vrti in izmeri 600 kvadratnih metrov niso funkcionalne? In: Kako je potem mogoče, da se priznava funkcionalnost takih vrta ob novih hišah?

Nameste da govorimo o novih gradnjah, rešujemo pereče komunalne probleme v tej ulici. Greznic in ponikalnic se potemo nanašajoč na epidemije. Ob desetih urah pride v ulico. Kadar je sonce, se dviga na čisti obliki prahu. Rešimo te probleme, omogočimo ljudem, ki so mnogo žrtvovali v tej vojni, lažje življenje, ne pa jim obstoječih razmer se poslabšati! V času, ko si skupnosti prizadeva, da bi borem uredila stanovanjske in sploh življenjske razmere, le-teh v Novem mestu nikakor ne bi smeli poslabševati.

Kljub vsemu se zmeraj gofimo upe, da do odločitve ne bo prišlo prenašanje; pristojni organi naj si na kraju samem ogledajo stanje in se s prizadetimi pogovorijo. Zato sem tudi napisal to pismo.

FERFOLJA, Novo mesto, Cankarjeva ulica

Kdo lahko pojasni dvojni usod filma »Srečno, Kekec«?

Tovariš urednik, sem sam ljubiteljski filma, zato si ne bi upal pisati o filmskih zadevah. In ker sem mati pa sem se mogoče pristranostjo navduševala s svojo hčerko in njenimi prijateljicami nad filmom »Srečno, Kekec« si se posebej ne bi upal pisati o tem filmu. Zlasti ker ga je naša kritika že vestransko negativno obdelala in ker zdaj niti ni prišel na program pulskega festivala. Vrh tega sem brala v »Delu« izjavo pulskih žirij, da sploh nimamo mladinskih filmov (da pa imamo hčerko in njene prijateljice) in da ni mogoče predlagati v konkurenco za nagrado).

Vendar prinaša naše dnevo časopisje ob teh žalostnih podatkih, vsak dan prav obratno, razveseljivo izjavo: Film »Srečno, Kekec« si je ogledalo pri nas izredno veliko število mladih gledalcev, v nekaterih krajih (če se prav spominjam, n. pr. v Novem mestu) je imel sploh največji obisk, kar jih beležijo njihovi kinematografi. Film so — kot izredno uspeh in priporočilo — mladinski film — odkupile Sovjetska zveza, Vzhodna Nemčija, Češka, Poljska, Anglija, kupuje ga Nizozemska... In večerj (6. VIII.) borem v »Delu«, da so z njim svedom odprli festival mladinskih filmov v Benetkah!

Mar torej lahko le upamo, da bomo ob spodbudi in pomoči inozemstva vendar mudili tudi v bodoče našim otrokom se kak domači mladinski film, čeprav ga doma še tako neusmiljeno stepe usodati?

Zadeva se mi zdi vsakakor čudna, nekaj tu gotovo ni v redu. Če bi se na primer zamislila za film »Srečno, Kekec« le ena tuja država, bi se vedno verjela našemu stališču in bi si rekla: »Mojim dečkom se mogoče obraci, ki se za film navedenega sprejem, odkup in priznanja filmu najrazličnejših tujih

držav — pa tako zavračanje z naše strani — to je protislovje, ki si ga ne znam razlagati.

Zato prostim za zadovoljivo odgovor. Verjetno bo zanimivo za široko javnost in simpatičen še za marsikoga drugega, kar se dogaja v našem čudnem filmskem svetu.

ZORKA ROCA, Ljubljana, Linhartova 94

Ob treh honorarjih

Tovariš urednik, ves teden, od 3. 8. do 9. 8., smo tudi letos v Trzinu proslavljali naš občinski praznik. Zelo vidno smo z raznimi telesnogigijami prireditvami sodelovali tudi športniki, med njimi tudi rokometaši domačega TVD Partizan z mednarodnim turnirjem dne 5. 8. Toda nimam namena opisovati teh prireditev, čeprav me je prav rokometni turnir spodbudil, da vam pišem. Ko predsednika nadzornega odbora domačega TVD Partizana so me namreč ob predložitvi blaginjske knjige zadal postavke za stroške sodnikov na rokometnem turnirju.

Iz Ljubljane so torej prišli trije sodniki, in sicer Mihajlo Pejović, Nikica Božićević in Janes Moder. Vsak sodnik je obračunal naslednje stroške: Sodniški honorar 10.000,— Prevoz z avtom 660,— Dnevniica 1.800,—

Skupaj din 12.460,— Za društvo so torej skupni sodniški stroški znašali 37.380,— din. Skupni dohodek od vstopnine pa je bil 37.250,—. Torej tekma za sodnike, društvo pa je posebej moralo kriti izdatke za pripravo igrišča, gostujočo moštvo, zdravila itd. Prizadeti sodniki so se, ko so dali svoje račune, sicer sklicevali na pravilnik rokometne zveze Slovenije, ki ga ne poznam, rešeno pa sem se ob takih računih zamislil.

Če tak pravilnik obstaja, je nepravilen in škodljiv. Drugi pomislek pa je moralnega značaja: kdo danes v treh urah, kolikor je turnir trajal, zasluži tako visok honorar, pri čemer mistim predvsem na telesnogigijne delavce. Pomislimo npr. na smučarske sodnike, ki v mrazu, snegu in vetru po celih dneve, in to v svojem rednem letnem dopustu, vodijo razna tekmovalca, na petih petih telefonih vode na velikih vrstah sodnikov. Teptajo praga in nato dolge ure izračunavajo rezultate popolnoma brezplačno, navadno celo ob svojih stroških. Če upoštevamo še ceno smučarske opreme, ki si jo sodniki nabavijo sami, in izdatke rokometnih sodnikov, je moralna upravičenost sprednjih honorarjev kaj več kot dvomljiva.

Končno se vprašujem, ali so sestavljalci pravilnika o nagajenju rokometnih sodnikov in sodnikov pomislili, da moramo od vsakega osebnega dohodka plačati tudi družbene obveznosti? Sodniški honorarji pomenijo večino dopolnilno delovno razmerje in če to upoštevamo, bi moralo društvo za omenjene tri sodnike dejansko odšteti 61.919,— din.

Se več bi lahko ob tem primeru napisali, toda z željo, da bi se prizadeti organi in posamezniki zamislili nad smotnostjo in moralno upravičenostjo svojih sklepov o aeroma zahtevkov, naj končam.

JANEZ KALISNIK, predsednik nadzornega odbora TVD Partizan, Trzin

Le gumba ni

Tovariš urednik, zelo lepo je, da dajo industrijski proizvajalci kupcu garancijo za svoje izdelke, zelo žalostno pa je, da je garancija večkrat le kosček papirja, s katerim si potrošnik ne more pomagati; slednje se je zgodilo meni.

Dne 23. 2. 1964. sem v Piranu v veleblagovnici »Nana« kupil televizijski aparat znamke RR—TV 865, t. delek tovarne Elektronske industrije NŠ. Ob nakupu sem dobil tudi garantni list št. 97197/IV. Skrbno sem ga shranil, saj sem mu verjel — dokler se aparat ni pokvaril. To pa se je na žalost zgodilo že po treh mesecih.

Ob prvi okvari sem poklical na dom pooblaščenega strokovnjaka, ki je ugotovil, kar tri okvare; dve je takoj popravil, tretje pa ni mogel, ker ni imel nadomestnega dela, to je gumba za fino regulacijo. Dejal je, da bo gumb zamenjal, brž ko ga bo dobil iz tovarne; gumba je še naročil, ker je 30% aparata, saj sem jim gumb za fino regulacijo zdrabi že v prvih mesecih, če se dodal in pripomnil, da bo moj aparat v serijo televizorjev s tovarniško napako na aparatu; pri teh aparatih se okvara kaže po treh mesecih; ob ponovni okvari naj aparat nesem v servisno delavnico, ker bodo morali zamenjati neke dele. Tako sva se pogovorila in aparat za sile delal še nekaj dni, nato pa spet okvara; ni mi preostalo drugega, kot da

sem se ravnal po strokovnjakovem navodilu. Dne 23. 6. 1964 sem aparat odnesel v RTV servis stanovanjske skupnosti Koper, kjer sem uslužbenki natančno opisal vse njegove notranje in zunanje težave. Uslužbenka mi je jedala potrdilo št. 26 in z mojim televizorjem sva se poslovila. Priročno uslužbenka mi je pred odhodom še dejala, naj čez osmi dni popravim, kdaj bo aparat popravljen.

Od tedaj sem najmanj že 15-krat vprašal, kako je z aparatom, toda odgovor je vedno enak: vse je v redu, le gumb za fino regulacijo manjka; ne vemo, kdaj ga bomo dobili, ker nam tovarna na gumbu ne pošlje. Kasneje sem na priporočilo uslužbenke RTV servisa v Koprnu pisal zastopstvo v Ljubljano in prosil, naj mi pošljejo ta nadomestni del. Čez nekaj dni so res poslali v delavnico nekaj gumbov za fino regulacijo, vendar so bili vsi, kakor so mi v delavnici povedali, za nekaj milimetrov preveliki. Dne 1. 8. 1964 sem pisal v tovarno Elektronske industrije NŠ in spet prosil za nadomestni nadomestni del; na žalost pa nisem dobil niti odgovora niti nadomestnega dela, čeprav sem jih spomnil na točko C v garantnem listu.

Tako mi je od skoraj četrtilijonov dinarjev, ki sem dal odšteti v veleblagovnici, ostala televizijska antena na strehi, stabilizator v sobi, garantni list ubroje 97197/IV in potrdilo o prejemu št. 26.

Vprašujem se, kakšna je morala proizvajalca, ki na trg proizvaja, za katere nima nadomestnih delov? Kje je pravna veljavnost garancijskega lista? In koliko časa bom še moral čakati na popravilo aparata? Končno se mi zdi, da je že čas, da postanemo solidni. Mar ni žalostno, da moramo za skoraj vsak izdelek, ki je izdelan doma, iskati nadomestne dele v inozemstvu? Boli me, ko se spominam, da televizor, ki me je toliko stal, že dva meseca leži v neprimernem prostoru RTV servisa v Koprnu, kjer ni niti nadomestnega kolektora iz boljšega ali podobne mase, ki bi ga lahko izdelal samouk iz lesa.

MAKS CERNE, Piran, Levstikova 12

Poznali so ga že tolminski puntarji

Tovariš urednik, ne bi bilo prav, če bi rekli, da se je Ivan Cankar redil vna Vrhnik ali da imamo vna Jesenicah na Gorjenjskem veliko železarno; kljub temu pa naši časniki (tudi »Delo«) dosledno razve — skoraj dosledno — razve — radiki tejem) pišejo vna Mosta na Soči in vna Mosta na Soči.

Ko je pokojni profesor dr. Mirko Rupel imel v RTV Ljubljana izjavo pogovore, je večkrat poudaril, da pri pisavi in izgovarjanju krajevnih imen ni vedno merodajno ustrezno slovnično pravilo, marveč je treba prisluhniti tudi govorniku domačinov in šele potem ugotoviti, kako se mora pisati oziroma izgovarjati. V primeru Mosta na Soči pa niti to ni potrebno, ker je v prenesenem pomenu besede jasno, da lahko gremo samo vna, nikakor pa ne vna most.

Krajevno ime Most (besede vna Soči sta bili dodane pozneje) je staro že stoletja; že tolminski puntarji, od katerih so jih enajst točno pred dvestimi petdesetimi leti (1714) usmrtili na goriskem Trnaviku, so ga poznali. Večkrat ga omenjajo tudi naši pisatelji v svojih priredbah o tolminskih puntarjih. Naj navedem samo nekaj kratkih stavkov iz ene najnovejših povesti

„Pisma bralcev“

so vaša tribuna

SQDELUITE

Franceta Benka (v izskre pčara, Prešernova družba 1964): vse ni pogledal čez domači plot razen nekeč materjo na Goro in na Mostu (stran 12); vna Mostu se ima je s svojim voznikom pridružil Ignac Munih (stran 27); vmed potjo z Mosta, kjer je od Munihovega Ignaca prejela črna novica (stran 96).

Takih primerov bi lahko našli še več iz omenjene knjige, vendar menim, da je že to dovolj za dokaz, da moramo pri krajevnem imenu Most na Soči vedno uporabljati predlogo vna in vna, ne pa vna in vna.

JOZE SULIGOJ, Bača pri Modreju 4, pošta Most na Soči

DEVETA CRPALKA V LJUBLJANI — Prejšnji mesec je podjetje »Petrol« predalo svojemu namenu še eno bencinsko črpalko v Ljubljani, in sicer ob Zaloški cesti. To je trenutno že deveta črpalka v Ljubljani. Čeprav posluje črpalka šele dober mesec, ima vendarle že precej »stalnih strank«. V drugi polovici prejšnjega meseca so ustvarili že okrog 10 milijonov prometa, kar je spritno dejstvo, da precej avtomobilistov pravno za menjavo motornega olja, ki je pri nas marsikatera črpalka še nima. Foto: I. PREŠERN

PETER MOZOLEC SKRB ZA VARNOST

Prispela alžirska sindikalna delegacija

BEOGRAD, 15. avg. (Tanjug). Sinoci je prispela v Jugoslavijo delegacija splošne zveze alžirskih delavcev, ki jo vodi prvi nacionalni sekretar Rabah Djerman. Med bivanjem v Jugoslaviji bo imela alž

Mnoge ure izgubljenega časa

Koliko časa izgubimo za potrdila? – 145 potrdil brez veljave

Urejeval je neko zadevo. Pristojni tovariš v uradu mu je naštel, koliko potrdil (in koliko kolkov!) mora zbrati. Mož je hodil od urada do urada in zbral potrdila. Zbral potrdila in izgubljal čas... K sreči (ali nesreči?) za zdaj ni še povsod tako strogo v podjetjih in ustanovah... Zvečer je povedal ženi:

— Zena, pomisli, zbral sem vsa potrdila! Zbral je bil kot otrok!

— Ne verjamem, če boš kaj opravil: je zlobno pripomnila žena.

— Zakaj?

— Nimaš potrdila, da imaš — potrdilo!

Ta anekdota skriva precej resnic o našem vsakdanjem življenju. Pač zato, ker nimamo potrdila, da imamo potrdila. Smesno? Smesno, da! Pa tudi bridko. Kar spominja se, kolikokrat smo se potrebovali rojstni list, čeprav v osebi izkaznici točno piše poleg posebnih znamenj in pripombe, da smo poročeni, tudi kdaj in kje smo rojeni. In tako dalje...

Kdo bi našteval razna potrdila?

Gora, sestavljena iz potrdil

Predvsem — ne kaže vse merati v eni koši! So potrdila, ki so potrebna in potrdila, ki bi jih lahko brez vsake škode opustili. Ko je zvezni zavod za javno upravo pripravil gradivo, o katerem je razpravljati tudi organizacijsko-politični odbor zvezne skupščine, je ugotovil, da v Jugoslaviji izdajajo več kot 260 različnih potrdil, od katerih kar 145 potrdil nima podlage v veljavni predpisi!

V seznamu najbolj običajnih potrdil pa ni — kot potrdila zvezni zavod za javno upravo — tistih, čeprav ne pogostih potrdil, ki upravičeno vzbujajo čudenje, pa tudi zaskrbljenost. To so na primer potrdila, da je počinil lovski pes, o upadajočem ali toče nekega dolocene dneva, itd. S teoretičnega, pa tudi praktičnega vidika je lahko takšnih in podobnih potrdil več tisoč, izdajajo jih običajno krajevni uradi, uporabljajo pa ljudje v sodnih postopkih in ob drugih priložnostih, ko morajo dokazovati to ali ono.

Socialno zavarovanje — največji »potrošnik«

Največ potrdil izdajo organi občinskih skupščin (30 odstotkov). Prvo mesto na lestevici tistih, ki zahtevajo potrdila, zavzamejo zavodi za socialno zavarovanje. Za uveljavljanje 12 pravic zahtevajo od prosilcev približno 50 različnih potrdil!

Po podatkih zveznega zavoda za javno upravo obišče organe občinske skupščine povprečno na dan približno 300 občanov, od tega prav gotovo polovica — zaradi potrdil! Vsekakor velja tudi omeniti podatke, da uradni organi nekaterih občin izdajo na leto na zahtevo občanov tudi 50.000 potrdil!

Množično prihajanje občanov v urade organov uprave, ustanov in raznih organizacij, da bi dosegli svoje pravice in izpolnili obveznosti ter veliko število potrdil, je v praksi povzročilo vrsto nezaželenih posledic (družbeno-politične, ekonomske, pravne, organizacijsko-tehnične itd.). Takšna praksa je prišlevala k temu, da se je v raznih postopkih uveljavljali formalistični način dokazovanja, zlasti v primerih, kadar gre za pravice, ki so povezane z denarnimi dohodki, katere

re daje skupnost oziroma njeni skladi. Od tod tudi vidno, da v raznih postopkih prevladuje načelo, »mezaupanja« v občana. Celo v primerih, ko v postopku nastopa kot »stranka« delovna organizacija Marsikaj gre torej za uveljavljanje formalne, ne pa materialne resnice, zaradi česar je lahko oškodovana skupnost, pa tudi njeni člani.

Postopek na »hrbtu« občana

Praktična posledica vsega tega pa je težaven položaj občana v postopku. Dokazni postopek je namreč na hrbtu občana, ne pa na »hrbtu« pristojnih služb, ki bi morale same skrbeti za postopek. Koliko formalizma je še v praksi, kažejo naslednji primeri:

Za uveljavitev pravic na družinski invalidni vojaški mirodobni invalidov zahtevajo, da prosilec predloži 12 različnih potrdil.

Ce želi nekdo posvojiti otroka, mora priložiti 10 potrdil.

Za gradbeno dovoljenje mora prosilec zbrati 18 različnih dokumentov.

Nastevali bi lahko še precej dolgo takšne in podobne primere velikega obremenjevanja občanov, ko morajo zbrati različna potrdila, čeprav bi lahko postopek o pravilih hitreje in bolj racionalno. Na primer:

Občan išče potrdilo, ki ga izda službenec na osnovi obstoječe evidence. Občan mora to potrdilo potem odnesti nadstropje višje ali nižje, morda celo v isto k sosedni hiši v isti sobi.

Kako ponekod pretravajo s potrdili, zgovorno pove naslednji primer!

Referentu je občan prinesel prošnjo za posvojitve otroka. Na zahtevo tega referenta je moral občan priložiti tudi potrdilo, da mu

niso odvzeli »roditeljskih pravic«. To potrdilo pa je potem izdal isti referent, ker je on vodil evidenco o roditeljskih pravicah. Tako je torej ta referent (ki pa si tega sam ni izmislil!) izdal sam sebi potrdilo, namesto da bi v evidenci samo preveril izjavo občana.

Alli upravnii organ vse ve?

Občan pa mora mnogokrat iskati enaka potrdila, ker vsak organ zadržuje potrdilo! So tudi primeri, ko isti organ po določenem času zahteva novo potrdilo — in to prav takšno, ki ga že ima v mapi pri reševanju »predmeta«.

Sveda ni potrebno posebej omenjati, da so organi, ki delajo v sedanjem sistemu potrdil in njihovega izdajanja, prav tako obremenjeni. Postopek je kompliciran, z reševanjem »predmeta« odlašajo (kadrovske težave), občani so nezadovoljni... Občani marsikaj ne zaupajo več nekaterim organom, da bodo pravočasno rešili njihove zahteve. Zato se poslužujejo »zvez«, večkrat prihajajo in intervjujejo pri uslužbenih in funkcionarjih itd.

Pri nepotrebnih potrdilih bo trujejo tudi pomanjkljivosti v predpisih. Podjetja morajo na primer predložiti potrdilo odelka za finance občinske skupščine, da n. pr. bombni odpadki ne bodo uporabljeni za druge stvari, kot za čiščenje strojev. (Za radi danka na promet!) Kaj v tem običinski organ? Ali ne bi bilo bolj logično, če bi to potrdilo zamenjali z izjavo delovne organizacije? Potem pa naj inspekcija preveri točnost izjave!

Dalje! Pri dodeljivanju otroškega dodatka zahtevajo potrdilo, da prosilec »vzdržuje« otroka. Mimogrede — to je znana stvar, da starši skrbijo za svoje otroke, razen morda v 2 odstotkih, ko je vmes ločitev. Bolj verjetno bi bila izjava prosilca (s tem, da ga seznanijo o posledicah nesenične izjave), kot pa potrdilo, ki ga izdajo na podlagi izjav priče.

Potrdila v bližnji prihodnosti

Največ potrdil in problemov, ki jih spremljajo, izhajajo iz zveznih predpisov, precej manj iz republiških. Najmanj pa iz predpisov oziroma družbeno-političnih skupnosti. Prav gotovo pa se bo razmerje spremenilo, ker se ni končano usklajevanje predpisov z Ustavom. Tako bo »podpisa« tudi marsikatero potrdilo.

O potrdilih je razpravljala zbor republiške skupščine. Po razpravi je republiški sekretariat za proračun in občo upravo ukinil vse potrebno, da bi postopek okrog potrdil poenostavili. Na omenjenem sekretariatu zatirajo, da se na občinah resno začeli razmisliati, ponekod pa tudi že ukrepati. Vendar pa je ta naloga precej zamolna in bo treba precej dela, da bodo zboljšali, pa tudi poenostavili poslovanje.

Zanimivo pa je nekaj! Zelo redko so občine, kjer vedno, koliko jih velja izdajanje raznih potrdil. Večina občin tega ne ve, vsaj točno ne! Torej, kot vse kaže, bo počasi množici najrazličnejših potrdil, »odklenkal«. Počasno, toda bo... Vse kaže, da se bodo počasi uveljavili tudi bolj preprosti postopki, ki bodo zahtevali manj časa — tako od tistega, ki potrdila išče, pa tudi od tistega, ki jih izdaja.

Počasi se prodira spoznaje, da je čas — zlato... Torej, kot vse kaže, bo počasi množici najrazličnejših potrdil, »odklenkal«. Počasno, toda bo... Vse kaže, da se bodo počasi uveljavili tudi bolj preprosti postopki, ki bodo zahtevali manj časa — tako od tistega, ki potrdila išče, pa tudi od tistega, ki jih izdaja.

Počasi se prodira spoznaje, da je čas — zlato...

F. SETINC

VOJKO CERNELO

Ob jubileju dolga vrsta rekordov

Vinski sejem v Ljubljani se prebija med najuglednejše na svetu

Konec julija so se v Ljubljani zbrali številni enologi, strokovnjaki za ocenjevanje vin in žganih pijač iz 11 držav, da bi ocenili preko 1300 vzorcev vin, žganih pijač in sadnih sokov, ki so jih proizvajalci iz 25 držav poslali na jubilejni 10. mednarodni vinski sejem v Ljubljani.

Prvi del letošnjega 10. mednarodnega vinskega sejma — degustacija in ocenjevanje prejetih vzorcev — je ponovno potrdil veliko mednarodno veljavo te sejemске prireditve, ki slavi letos desetišletni jubilej. Sloves vinskih sejmov v Ljubljani so ob letošnjem jubileju potrdili že številni rekordni rezultati: Zato so napovedovali samo države in ne več grozdnice sorte. Bilo pa je bolj v prihodnje morda opustiti celo države in imenovati predeleževalno komisijo samo kategorijo vina.

Komisija je tudi ugotovila, da je v pravilniku OIV še precej drobnih pomanjkljivosti. Z bogatimi izkušnjami Ljubljana ima na tem področju največ izkušenj, bi lahko ta »Pravilnik« za mednarodno ocenjevanje vina dopolnili.

Mednarodna komisija je letos na visoki strokovni ravni. To je omogočilo enotno ocenjevanje. Objektivnost je bila stroga, vse vzorce so ocenjevali tajno. Vse države so si prizadevale, da bi postale največji skrbniki za se lahko prijeti, da vzorec ne ustreza, ker ima vino n. pr. priokus po zamašku. Ob takih primerih — bilo jih je sicer na splošno malo — so izvedli ponovno degustacijo ter odprli druge steklenice istega vzorca. Tako je na primer neko vino iz Zvezne republike Nemčije imelo priokus po zamašku, pri drugih steklenicah z istim vzorcem pa je osvojilo zlato medaljo. Krivda je bila izključno na slabem zamašku.

Pri jugoslovanskih vinih moramo ugotoviti, da imamo slabo uvožene zamaške. Ta problem se vleče že leta in leta. Kljub visoki ceni so naši zamaški slabi, tretje vrste, prekratki in luknjasti. Zamašek ima namreč dvojno funkcijo — da zamaši steklenico in da omogoča pravilno dozorevanje vina. Pri slabem zamašku pa pride do prekomerne oksidacije vina. Pri finih vinih mora biti ustrezno etiketa razkošna, oprema estetska in zamašek članov so bili samo štirje iz Jugoslavije. Svojska je bilo več kot polovica degustatorjev iz naše države, zdaj pa so naši degustatorji v manjšini.

Za letošnjo degustacijo je značilno, da je »Pravilnik« ocenjevanja usklajen z vsemi osnovnimi načeli pravilnika »Office international du vin« (Mednarodni urad za vino) v Parizu. Letos so priložili ocenjevalni list, na podlagi katerega so ocenili vsa vina. Največja napaka pa je, da

množi vzorce nimajo letnic. Organizacija celotne degustacije na Gospodarskem razstavišču je bila vzorna. Prav zaradi tega je bilo mogoče v tako kratkem času pravilno degustirati in oceniti tako veliko število vzorcev.

H koncu naj še zapišemo, da je v zadnji, to je junjski številki »REVUE VINICOLE INTERNATIONALE«

J. G.

Zčeleženo

Podražitev — toda zakaj?

Redni obiskovalci litijske »Restavracije« so bili 1. avgusta presenečeni. Abonentke menije so podražili za 50 dinarjev. Ko so sprasovali za vzrok, so jim povedali, da je »Restavracija« dotlej dajala hrano prepoceni in da je bila precejšnja razlika med njo in drugimi gostinskimi podjetji.

Morda abonmaysko kosilo v litijski restavraciji pred tem primerjavi s cenami drugih restavracij ni bilo drago. Veljalo je 200 dinarjev. Bilo pa je tudi okusno in dobro pripravljeno. Toda, če bi kot vzrok za podražitev navajali, da s tako ceno ne morejo kriti svojih stroškov, bi bilo to razumljivo. Toda kot vzrok so navedli, da so drugod kosila precej dražja. Razen tega pa: zakaj so hrano podražili prav za 50 dinarjev?

Razlogi, s katerimi je vodstvo »Restavracije« skušalo opravičiti podražitev, so kaj malo prepričljivi. Če se jim je delo, da dajejo »menije prepoceni«, potem bi se prej lahko povsili cenili. Toda tega niso storili prej, pač pa skušajo zdaj prikazovati, kot da gre za neko izraznovo cen z drugimi gostinskimi podjetji. Po podražitvi nekaterih živiljenjskih potrebščin ni nič kaj redko, da skuša

G. GUZEJ

„ŠPORT - OPREMA“

Ljubljana, Vižmarje št. 1

sprejme v delovno razmerje:

KV KLJUČAVNIČARJE in KV SEDLARJE

Nastop službe mogoč takoj ali po dogovoru. Stanovanja niso zagotovljena. Pismene vloge pošljite upravi podjetja. 7813

Poštarjev delovni dan v Bovcu

Kaj vse vidi in sliši Anton Melihen na svoji poti od hiše do hiše?

»Tako, pošta je v torbi, zdaj pa pot pod noge, da ne bodo ljudje nestrujni!« Tako si je rekel bovski poštar Anton Melihen, ko se je podal na pot po bovskih vaseh. Obetal se mu je lep, sončen dan. Skočiti je treba samo še v apoteko, da nakupi, kar so mu ljudje naročili. Pri tem se je spomnil Antona Miheliča iz Pluzine. Le kdaj bodo rešili njegovo vlogo za priznalinno? Bolan je. Treba mu je pomagati. Pokojnina še za hrano ne zadostja. Na kosku zemlje bi lahko redil samo kravico, seveda, če bi bil človek zdrav.

»Res je,« so dejali na občinskem odboru zveze otrok, »Miheličeva prošnja je prispela 30. maja. Zakaj je nismo že rešili? Zavedal nas je dokument o premoženjskem stanju, iz katerega je razvidno, da so doma še štirje dela zmnožni otroci. Iz prošnje tudi ni razvidno, da bi Mihelič živel v tako težkih socialnih in zdravstvenih razmerah.« A Pa vseno: trije meseci so le predlog rok.

Potem se je otreseel turboznih misli. Na trgu se je veselo pozdravil s turistom iz Holandije, ki redno vsako leto preživlja svoj dopust v Bovcu. Kako se počuti? Da, dobro, bovska kotlina je pravedna... Skoda le, da pozimi zamre vse življenje. Takrat je Bovec odrezan od sveta. Cesta čez Vršac je pod snegom. Čez Predel ni mogoče, dokler ne bodo popravili ceste. Za zimski turizem pa tudi ni dovolj samo lep, nov hotel. Idealna smučišča, karkršni ni daleč naokrog, bi bilo treba narediti dostopna. Nekaj govori o žitnici na Kanin. Ko le ne bi ostalo samo pri željah?

Ko je stopal po precej zaravnanih stranskih ulicah, ga je prevzela jeza. Dokler je bilo turistično društvo delavno, je bilo vsepovsod čisto. Zdaj pa... Treba bo poborati tiste na tolminski komunali. Zdaj so odvisli še nekatere žarnice cestne razsvetljave. Ali naj tidi turist zvečer kar v hotelu? In, ali želimo, da turist ne bi zavil z glavne ceste v katero izmed zamernjenih stranskih ulic?

»Letos smo dobili 35 milijonov,« so se potolžili na komunalnem zavodu v Tolmini, »in to mora zadostati za vse — od a do ž. Se sreča, da so naleteli na razumevanje pri prebivalcih nekaterih naselij. Na primer: v Podljudinu obnavljamo vodovodno cev. Pri tem nam pridno pomagajo vaščani, ki želijo prispevek v delu boznajš okrog milijon dinarjev. Tako je bilo lani tudi v Sedlu pri Breginji. In drugje.«

Pa Bovec?

»Storimo vse, kar se v okviru pihih sredstev storiti da. Ni pa nobenih razlogov, da turistično društvo zavoljo združitev bovske in tolminske občine ne bi smelo biti še naprej delavno. Vsemdo se za isto mizo in pogovorno steno, kaj lahko storimo mi in kaj oni? Dela je za oboje dovolj. Smetišče ob Soči turizmu ne dviga ugleda. Kanalizacija bi morala biti speljana pod zemljo, ne pa površinsko mimo plavalnega bazena. In...«

Kaj pa cestna razsvetljava?

»Res je, odvisli smo nekaj žarnic. Tak je predpis. Omejitve potrošnje električne energije za 50 odstotkov. In prihranek? Nič. Okrog 25.000 dinarjev stroškov za avto in ljudi, ki so dva dni odvijali žarnice...«

Med razmisljanjem je pot hitro minila. Treba je bilo zaviti v hišico na robu vasi. Ko bo potikal na vrata, se bo odzval vesel glas. Tako je zmeraj, kadar prinese polno. Potem bo upokojenec razočarano vprašal: »Kaj pa dodatek?« »Teža pa še ni,« bo moral odvrniti poštar. »Pa so objubil, da bo...«

Poštar je nadaljeval pot. In razmišljal. O čem? O tem, kako je upokojenec

skromen, zadovoljen tudi z malim. Le zakaj ne pohitijo? Morali bi vedeti, kaj pomeni upokojencu vsak dinar! In da je starost zadnja stopnica življenja, s katere se še da ujeti vsaj kanček lepega...

Za zdrave in dela zmogljive je bilo mnogo boljše, če je tožil poštar. Ljudem ni treba več po svetu za kruhom. Od kar so pred štirimi leti postavili še tovarniško postelje konfekcije »CIB«, so dobile možnost zaposlitve tudi ženske. Tiste, ki so preveč od daljene od tovarne in ki za voljo gospodinjstva ne morejo doma, delajo kar na domu. Alda Kutin iz Zage, skupaj s se 17 ženskami iz te vasi, ki živijo na domu, je kar zadovoljna. Tako se ljudem zdaj bolje dogodi. Ni več hiše, kjer ne bi igral radi. Bilo bi tudi še več televizivskih anten na strehah, če ne bi bil tako slab sprejem.

Pred vojno je bilo mogoče srečati Bovečana na vseh koncih in krajih sveta: v Nemčiji, Holandiji, Belgiji, Franciji... Na stara leta so se vračali domov. Po vojni je mladina spet silila v svet, ker v Bovcu ni bilo dovolj kruha za vse. V zadnjih desetih letih pa je marsikaj spremenilo: zdaj je težko dobiti ljudi za nova delovna mesta.

Ko se je spominjal ljudi, ki so se po vojni vrnili iz tujine, ga je spet popadala jeza. Oni dan se mu je možakar, ki prejema pokojnino iz Holandije, spet ponovno potolžil, da je kakal potrdilo iz Tolmina nekaj dni. To se pogosto zgodi. Vsake tri

in ko bo jutri Anton Melihen spet raznašal pošto po bovskih vaseh, bo morda razmišljal o tem, kako da že od spomladi ni bilo nobenega zbora volivcev, čeprav se je v tem času nabralo dovolj problemov, o katerih bi bilo vredno razpravljati.

F. SETINC

VOJKO CERNELO

GLAVNI TRG V BOVCU — Iz dneva v dan si sledijo kolone osebnih avtomobilov in avtobusov iz Kranjske gore čez Vršac v Bovec in dalje proti morju. Ta slikoviti kraj se ponaja z novim, moderno urejenim Alp hotelom in številnimi privlačnimi izletniškimi točkami v bližnji in daljni okolici. Foto: Selhaus

SVET INŠTITUTA ZA MATEMATIKO
FIZIKO IN MEHANIKO UNIVERZE
V LJUBLJANI

razpisuje
V RACUNSKEM CENTRU

— mesto strokovnega ali pomožnega
strokovnega sodelavca

Pogoji: diplomiran matematik ali inženir matematike oziroma študent tehnične matematike z znanjem numerične analize in s prakso v programiranju na elektronskem računalniku Z-23.

Pravilno kolkovane ponudbe z biografskimi in bioblogističnimi podatki sprejema tajništvo Inštituta za matematiko, fiziko in mehaniko, Ljubljana, Lepi pot 11, v 15 dneh po objavi. 7792

Kozerija

Čudovit dopust

še ne bo med letom, zato da bi bil dopust drugačen kakor lani, da ga je takoj mislila vsa radovednost.

Letos so odšli na morje tako, kot odhajajo vsi. A, pošleno so bili zadnjič pas, da so se avtobus lahko sibil pod njihovo priljago. Togo in napitnjeno je sedela Pleteničnikova na svojem sedežu in kadar ji je pogled prebegnil potomošto, je nežno pomislila: »Verjetno bodo z morja spet odnesli, mili moji, drvešni katar, zamik virus, odrta kolena — to da nič več kompleksov. Ti jim bodo letos prihranjeni! Če bi imel moč pri njihovi misli, kaj besede, bi dejal: »Drag prihranek, presneto nas je stala«

Pot na plažo je bila zmagoslava! Trenutek povračila! Vse leto v fantazijskih tolikokrat ponovljeno blaženosti. Sonce je žgalo, morje valilo, znanci opazovali, se čudili, zelenel pot črno barvo od zabist. Topla misel hvalečnosti do počitniške skupnosti je obšla Pleteničnikovo, saj je tako lepo poskrbela, da so se na morju spet srečali z vsemi, s katerimi si že doma gledajo v lonec! Ona je korakala prva, v obleki, ki ni bila povsem umerjena po njenih letih, z ogromnim pisanim sončnikom za plažo na rami, z drugo roko pa je pomagala srednjemu potomoču, da sta skupaj vlekla blazino. On se je potil pod pezo zložljivega ležalnika in se orba napolnjeno torbo. Najstarejši fant je imel najbolj pisano in največjo žogo, mlajša punca obroč, ki bil več samo plavalni obroč, tem več dopolnjen z raketični krili in račnim klunom tako, da je skoraj skrtil svojo funkcionalnost. Rosno mladost najmlajša je bil dremeniška kolekcija lopatke, vedric, traktorjev in mešalnikov.

— Čudovita razstava uporabnosti plastičnih mas — je brez greha lahko vzkliknil vsak, ki jih je srečal!

Zavzeli so svoj prostor pod soncem, z vsem kar so prinesli, z velikim prostor, kar delno tudi pojasnijo, zakaj je letos takšna gneča na naših plažah, prire sredstev, kot pravištnih pripomočkov na področju poletnih gostin, pa ne tako grozoznan.

In potem se je začel dopust!

... Zakaj si vzel mojo lopatko...

mar ne veš, da je preprečeno žoga...

je med na soncu ležečimi... kdaj...

bom imela raketni obroč, če ga ima...

večno on... kako boš rjava, če te...

lastniški ponos ne zbeza izpod ma-

stale... ne vem, kaj mislijo nelo-

terari

Pot na plažo je bila zmagoslava! Trenutek povračila! Vse leto v fantazijskih tolikokrat ponovljeno blaženosti. Sonce je žgalo, morje valilo, znanci opazovali, se čudili, zelenel pot črno barvo od zabist. Topla misel hvalečnosti do počitniške skupnosti je obšla Pleteničnikovo, saj je tako lepo poskrbela, da so se na morju spet srečali z vsemi, s katerimi si že doma gledajo v lonec! Ona je korakala prva, v obleki, ki ni bila povsem umerjena po njenih letih, z ogromnim pisanim sončnikom za plažo na rami, z drugo roko pa je pomagala srednjemu potomoču, da sta skupaj vlekla blazino. On se je potil pod pezo zložljivega ležalnika in se orba napolnjeno torbo. Najstarejši fant je imel najbolj pisano in največjo žogo, mlajša punca obroč, ki bil več samo plavalni obroč, tem več dopolnjen z raketični krili in račnim klunom tako, da je skoraj skrtil svojo funkcionalnost. Rosno mladost najmlajša je bil dremeniška kolekcija lopatke, vedric, traktorjev in mešalnikov.

— Čudovita razstava uporabnosti plastičnih mas — je brez greha lahko vzkliknil vsak, ki jih je srečal!

Zavzeli so svoj prostor pod soncem, z vsem kar so prinesli, z velikim prostor, kar delno tudi pojasnijo, zakaj je letos takšna gneča na naših plažah, prire sredstev, kot pravištnih pripomočkov na področju poletnih gostin, pa ne tako grozoznan.

In potem se je začel dopust!

... Zakaj si vzel mojo lopatko...

mar ne veš, da je preprečeno žoga...

je med na soncu ležečimi... kdaj...

bom imela raketni obroč, če ga ima...

večno on... kako boš rjava, če te...

lastniški ponos ne zbeza izpod ma-

stale... ne vem, kaj mislijo nelo-

terari

Pot na plažo je bila zmagoslava! Trenutek povračila! Vse leto v fantazijskih tolikokrat ponovljeno blaženosti. Sonce je žgalo, morje valilo, znanci opazovali, se čudili, zelenel pot črno barvo od zabist. Topla misel hvalečnosti do počitniške skupnosti je obšla Pleteničnikovo, saj je tako lepo poskrbela, da so se na morju spet srečali z vsemi, s katerimi si že doma gledajo v lonec! Ona je korakala prva, v obleki, ki ni bila povsem umerjena po njenih letih, z ogromnim pisanim sončnikom za plažo na rami, z drugo roko pa je pomagala srednjemu potomoču, da sta skupaj vlekla blazino. On se je potil pod pezo zložljivega ležalnika in se orba napolnjeno torbo. Najstarejši fant je imel najbolj pisano in največjo žogo, mlajša punca obroč, ki bil več samo plavalni obroč, tem več dopolnjen z raketični krili in račnim klunom tako, da je skoraj skrtil svojo funkcionalnost. Rosno mladost najmlajša je bil dremeniška kolekcija lopatke, vedric, traktorjev in mešalnikov.

— Čudovita razstava uporabnosti plastičnih mas — je brez greha lahko vzkliknil vsak, ki jih je srečal!

Zavzeli so svoj prostor pod soncem, z vsem kar so prinesli, z velikim prostor, kar delno tudi pojasnijo, zakaj je letos takšna gne

Reka turistov sili čez bregove

V Postojnski jami 40.000 obiskovalcev več kot lani ob tem času

Prvo poglavje, v katerem si angleški turist John Smith ogleda Postojnsko in Skocjanske jame

Smo na cesti med Koprnikom in Divačo v severozahodnem koncu Jugoslavije. Toda — oprostite, naj se najprej predstavim. Ime mi je John Smith, trenutno angleški turist v Jugoslaviji. Letos, to je leta 1964, sem z družino že drugič v tej državi. To pot smo obiskali isto in zdaj se vračamo domov.

Well, pravzaprav bi moral začeti to pripovedovanje že nekaj dni prej, in sicer v Portorožu. V tamkajšnji turistični agenciji so nam priporočili, naj nazaj gredo običajno podzemsko jame v Postojni in Skocjanu.

All right, zdaj se torej peljemo tja. Že vremo veliko pravic in smeri Skocjanskih jam. Zavierno v desno, še kratka vožnja po vijugasti cesti in že smo pred vhodom v jame. Dve debeli uri peščenja po grozljivo divjem mrakotnem podzemlju, nato pa se z vzpenjačo potegnemo naravnost iz globoke kotanje spet na prosto. Udobno. Včasih so morali menda obiskovalci preplezati do izhoda 300 stopnic. Ne prijetno.

Že se peljemo dalje proti Postojni. Vstopnico za obisk Postojnske jame smo dobili že v Skocjanu. Prišloži so tudi prospekt v več jezikih, tako da lahko v rodni angleščini preberemo, da je to jama obiskovalce že 6 milijonov turistov in kakšni čudoviti kapniki so v njej. No, vožnja do Postojne mine, kot bi trenil. Parkiramo na velikem parkirnem prostoru onstran reke Pivke. Tu je tudi kamping, kjer bomo zvečer postavili šotor ter prenočili. Poleg kampinga je velika sodobna jamska restavracija.

Precej pozno je že, zato jo brž ubremo preko mostu do zgradbe onstran reke, tik ob vhodu v jame. Z odhodne postaje jamske železnice odhaja vlak za vlakom v podzemlje. Vstopimo in že drčimo z dolgo mednarodno karavano v temo. Kar nekoliko tesno nam je pri srcu. Pa se kmalu privadimo. Po nekaj minutah vožnje se ustavimo na glavni izstopni postaji v tako imenovani koncertni dvorani. Vodič, ki skrbi za nas in za druge angleške družine, nam v do- bri angleščini pove nekaj besed o jami. Nato lahko izbiramo med ogledom Lepih jam, Malih jam, Tartarusa in Pisanega rova. Ker so jame za nas nekaj novega, si ogledamo vse. Časa je dovolj, vlaki odhajajo iz jame nepretrgoma. Ti vodiči so res prijazni. O vsem, kar jih vprašamo, nam vedo kaj povedati. Torej, da tovarne niso državne tu v Jugoslaviji. Well, sicer ne razumem čisto dobro, čigave so, ampak zdaj vsaj vem, da niso državne.

No, zdaj smo videli vse in se nekoliko utrujeni. Tudi v železnici že čutimo praznino. Zato se radi odzovemo vodiču, ki nas povabi v restavracijo v koncertni dvorani. Tu se okrepčamo, kupimo razglednice z jamskim žigom, diapozitive ter spominkne zase in za prijatelje. Lepo!

Zdaj se torej lahko vrne- mo na svetlo. Stopimo na prvi vlak in čez deset minut nas že ščemijo oči od jarkar- ga popoldanskega sonca. Mi- slim, da nam je jam za danes dovolj. Ogled jamskega muzeja v postopju pred ja- mo, bomo odložili za jutri. Jutri si bomo ogledali tudi grad v vasi Predjama, kjer so menda Turki ubili nekega vjezo Erasma, ko je bil ravnatelj. Well, saj veste kje...

Drugo poglavje, v katerem zveš, dragi bralec, da si bil naplahtan

Torej, naš vrh John Smith za zdaj še vodi svoj business v rodnem Albionu ter bo pri- čel razmišljati o počitnicah v Jugoslaviji šele okrog bo- žiča prihodnje leto. Vendar pri opisu njegovega romanja v podzemlje slovenskega krasa bržkone nismo hudo pogrešili, tako vsaj so nam zatrili v upravi Postojnske

jame, ko smo jo obiskali sre- di avgusta 1964.

»Lani je jama obiskalo 340.000 turistov, kar je 60 ti- soč več kakor v letu poprej,« so nam povedali. »Letos pa smo imeli že doslej 40.000 več obiskovalcev kakor lani v tem času. Tolikšnega obis- ka kljub optimizmu nismo pričakovali in nas že zdaj kar duši. Se sreča, da krož- na proga že dela. Tako ima- mo lahko obisk vsake pol ure, medtem ko je bil do- slej le vsako uro. Zdaj gre vsako uro v jama lahko 480 ljudi, to je 4800 v desetih urah dnevnega obratovanja. In kljub temu nam pogosto ostane tudi po nekaj sto lju- di zunaj. Zato je zdaj naša prva in poglavitna želja, da čimprej zgradimo drugo fa- zo krožne proge, se pravi pentljo od sedanega konca proge skozi koncertno dvorano.«

»Ali se bo s tem zmogli- vost železnice bistveno pove- čala?«

»To ne, saj bomo verjetno železo kupili dve novi kom- poziciji za jamsko železnico, tako da bodo lahko vlaki vozili, če bo potrebno, drug za drugim.«

»V čem bo torej korist pentlje?«

»Predvsem v tem, da bodo lahko turisti ostali v jami poljubno dolgo, medtem ko jih moramo sedaj dobesedno potiti iz jame zaradi mane- vranja vlakov na koncu proge. Turist bo na glavni postaji v koncertni dvorani izstopil, nato pa si bo lahko ogledal katerikoli del jame ter se vrnil, kadar bo hotel. V koncertni dvorani namera- vamo zgraditi tudi speciali- zirano restavracijo, urediti široko prodajo spominkov, avtomatskega vodiča, fotogra- fa in še marsikaj. Skratka, omogočili bi radi turistu, da bi čimveč videl, mi pa bi hkrati več zaslužili.«

»In kdaj bodo začeli pen- tljo graditi?«

»Trenutno so projektanti izdelali več inštitutov za pro- go. Ta predlog zdaj pro- čuje vrsta komisij, ki bodo izbrale najboljšo. Upamo, da bomo prišli graditi že pri- hodnje leto.«

Krožna proga pa ni edina stvar, s katero si želijo gla- vo v upravi jame. Med dru- gim jim zelo manjka vodi- čev.

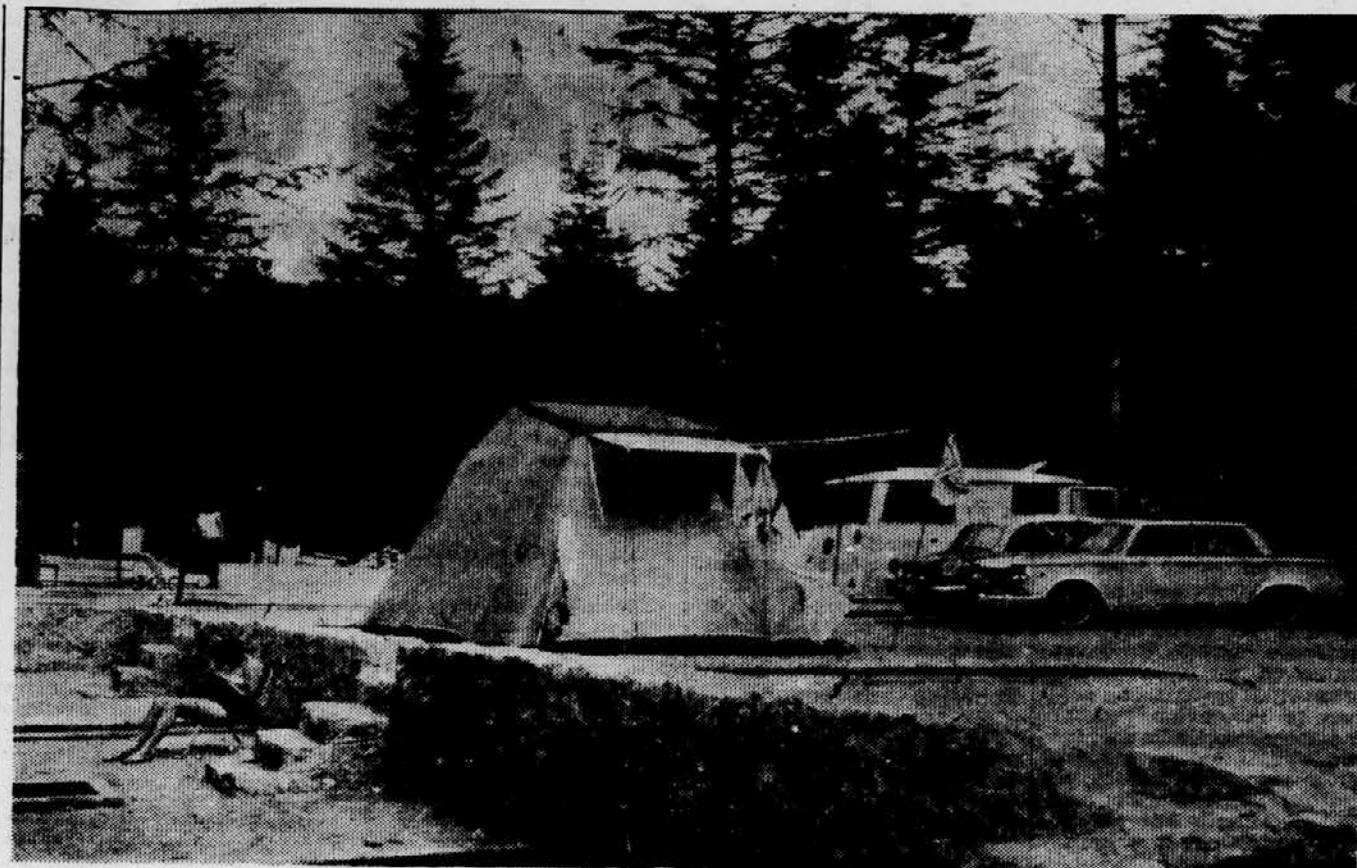
»Idealno bi bilo, če bi imel vsak vodič vsaj sred- njo šolo in da bi bil široko razgledan,« pravijo. »Turisti namreč sprašujejo vse mo- goče stvari. Vendar za vodni- ško službo ni pravega zani- manja.«

»Je temu morda kriv za- služek?«

»Jamski vodič, ki zna en- taj jezik, zasluži približno 40.000 dinarjev, za vsak do- datni jezik pa dobi še 15% star- tne osnove. Za slabe razme- re, kakršne so v jami, zaslu- žek res ni velik, vendar je vprašanje, če bi tudi boljše plačilo privabila več in- teresentov. Ljudje raje dela- jo lažja dela, pa četudi manj zaslužijo. Seveda pa je res, da se morda premalo zave- damo, da je za nas vodič, ki zna recimo tri ali celo štiri jezike, ravno tako dragocen kakor za tovarno inženir.«

Tretji problem jame je parkirni prostor. Okrog enaj- stih dopolnih sta bila ob- prostora zasedena že skoraj do zadnjega kotička. Kljub temu, da lahko parkirajo avtomobili na 7000 kvadratnih metrih, stoji vozila ob ko- ncih v vrstah ob cesti proti Postojni in Velikemu otoku. Potreben bi bil torej tudi nov parkirni prostor, ki naj bi ga zgradili onstran Pivke — toda, počakaj! je treba na urbanistični načrt, ki ga bo za jamski okoliš izdelal re- publiki inštitut za urbani- zem.«

To so trije poglavitni pro- blemi Postojnske jame. Lah- ko bi povedali še marsikaj. N. pr., da so samo v juliju prodali za 12 milijonov spo- minkov, da je tudi avtokamp ob Pivki jami že prepolnjen, da bo treba vso zgradbo Jamske restavracije preure- diti v čakalno, jamski mu-zej in prodajalno spomin- kov, pa da se in še. No, glavno je, da ne usane nek turisti- stov, ki dan za dnem prin- šajo dinarje, lire, franke, dolarje, marke, gulde — skratka, denar, s katerim bo mogče zagotoviti mistru Smithu obisk, kakršnega smo opisali v prvem poglav- ju. A NOVAK

POLN AVTOKAMP PRI PIVKI JAMI. V novem avtokampu in nekoliko starejšem vikend naselju pri Pivki jami blizu Postojne se vsak dan ustavi kakih 220 turistov. Ker leži kamp na čudovito lepem kraju sredi gozdov, se temu ni čuditi.

Pomnite: zmerno, naravno, pri jedi!

Razgovor s prof. ing. M. Veseličem o potrošnji vina pri nas

Te dni so se v Ljubljani zbrali na 10. jubilej- nem mednarodnem sejmu vin, žganih pijač, sadnih sokov in opreme številni ugledni strokovnjaki-enologi iz 11 držav, da bi ocenili preko 170 vzorcev žganih pi- jač in več kot 1000 vinskih vzorcev iz 25 držav. Mednarodni komisiji za ocenjevanje vin, sestavljeni iz 18 enologov-degustatorjev, je letos predsedoval prof. ing. Miran Veselič, predstojnik Inštituta za vi- nogradništvo in vinarstvo Biotehnične fakultete pri ljubljanski univerzi. To priložnost smo izkoristili in zastavili prof. Veseliču nekaj vprašanj o prečih problemih vinogradništva in nasploh potrošnje vin pri nas.

»Znamo je, da se naša dr- žava uvršča med najbolj vi- norodne dežele v Evropi in na svetu, kljub temu pa je potrošnja vin pri nas razme- roma majhna. Kje so vzroki za tako stanje?«

»Vzrok, da je pri nas potrošnja vin razmeroma skromna, je sicer več, eden poglavitnih pa se mi zdi v tem, da pri nas še vedno na- pačno vrednotimo vino in gledamo na to pijačo še mar- sikje z zelo konservativnimi očmi. Pri nas je še močno zakoreninjeno mnenje, da je uživanje vina škodljivo, sko- raj bi rekli, da vsakogar, ki ga vidimo s kozarcem vina v rokah, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni, marveč tudi škodljivo. Ne zanikam sicer, da je pri nas še vedno precej žalostnih po- javov alkoholizma. Potrošnja absolutnega alkohola je v na- ši državi razmeroma velika, letno pride na osebo približ- no 12 litrov. Vendar pa je, če je številki vino zastopano do- kaj skromno, levi delež v- jate, že opozorimo za pi- janca. Takšno mnenje ni samo starokopitni in zgreše- ni

UNIVERZA V MONTEVIDEU

Lord Boothby in obrekovalci

Homoseksualni akti naj bi v Britaniji ne bili več zločin

OD NAŠEGA STALNEGA DOPIŠNIKA

LONDON, avgusta. — Vse skupaj se je začelo tako, kakor se take reči po navadi začnejo. Najprej govornice. Potem je tednik »Sunday Mirror« sredi julija objavil članek, v katerem je trdil, da sta nekdanji član lordске zbornice in vsaj še ena »javna oseba« zašla v mreže izsiljevalcev in gangsterjev iz barov v Sohu in da sta se udeleževala moških zabav v gangsterji. Hkrati je dnevnik »Daily Mirror«, ki ima skoraj petmilijonsko naklado, silovito napadel londonsko podzemlje in obtožil policijo, da je brez moči spruče naraslojočega vala zločinov.

Teden dni pozneje je »Sunday Mirror« objavil nov članek z naslovom »Slika, ki je ne smemo objaviti«. Pisce članka je trdil, da ima uredu v rokah sliko, ki je izrednega pomena in se tiče javnosti. Slika kaže znanega člana lordске zbornice, kako sedi na zofu v gangsterjem, ki vodi največje izsiljevalsko tolpo, kar jih je London kdaj poznal. Časopis je tudi zaupal svojim bralcem, da je šef metropolitanske policije sir Joseph Simpson ukazal preiskavo o »znanem homoseksualnem lordu, gangsterjih, izsiljevalcih in pregrehah na visokih mestih«. Šef policije je vse to zanikal in izjavil, da nima kaj poročati notranjemu ministru.

Novo poglavje te zadeve se je začelo, ko je lord Boothby postal »Timesu« odprto pismo, v katerem pravi, da je na veliko presenečenje izvedel, da je on tisti, ki ima homoseksualne odnose z volilnim londonskim gangsterjem, da so ga fotografirali skupaj z njim na zofu v položaju, ki ga kompromitira, da neke ljudi, ki vedo za te odnose, izsiljujejo in da Scotland Yard že nekaj mesecev nadzoruje sestanke med njim in gangsterjem, da je te zadeve raziskal in o njih poročal šefu metropolitanske policije.

Ker že več let nastopa na radiu in televiziji, so ga (lorda Boothbyja) razni ljudje pogosto prosili, naj se fotografira z njimi. »Ob neki priložnosti so me fotografirali, s mojo privolitvijo, v mojem stanovanju (ki je tudi moj urad) z gospodom, ki me je obiskal v spremstvu dveh prijateljev in me prosil, naj bi sodeloval pri neki poslovni zadevi.«

Lord Boothby ni vedel, da je bil njegov obiskovalec — Ronald Kray — nekdo obsojen in odločno znan pisar »Sunday Mirrorja«. Poziva ju, naj kar objavi kakršno koli sliko o njem in naj preizkusi odgovornost za posledice. (Lord Boothby namreč tožiti založnika obeh časopisov.) Na koncu pravi med drugim:

»Po naravi nimam tenke kože, toda take reči pomenijo norčevanje iz kakršnega koli spodobnega življenja, javnega ali zasebnega, in iz čezdele, ki naj bi bila civilna. Po mojem mnenju je neumno, če se znajde človek pred kruto izbiro, ali naj moči spruče takih govorice ali znatno poveča naklado nekaj časopisov s tem, da jih javno zanika.«

Lord Boothby se je odlo-

LORD BOOTHEY IN RONALD KRAY — Ob njunem drugem srečanju v lordovem stanovanju.

odprto pismo »Timesu« ali storil pravne korake, bodo zadevo spet razpihili. Lord Boothby je storil oboje. Njegov »frontalni« napad je zalegal. »Daily Mirror« je 6. avgusta objavil na prvi strani »popravlilo brez pristranskosti, ki ga je podpisal sam predsednik založbe International Publishing Corporation Ltd. Cecil King. Da bi pa dobilo »popravlilo« več težo, je založba plačala lordu Boothbyju 40.000 funtov odškodnine.

Vsa zadeva je dobila širše obeležje in je prodrla tudi v spodnji dom parlamenta, kjer so nekaj dni po članku v »Sunday Mirrorju« uradno sporočili, da je javni tožilec poslal vsem policijskim šefom navodilo, naj se pri vseh kazenskih pregonih zaradi homoseksualnosti izločijo in da novi postopek ne spremeni niti veljavnega zakona, ampak zgolj omogoča bolj poudarjeno izvajanje tega zakona. Namen tega ukrepa je odpraviti številne in precejšnje razlike v postopku policijskih šefov, kakor jih je pred sed-

S poti po Južni Ameriki

Univerza s starimi študenti

Na edini urugvajski univerzi diplomira od 1000 samo 20 študentov

OD NAŠEGA POSEBNEGA DOPIŠNIKA

MONTEVIDEO, avgusta. — O, če bi bil minister sedanjje brazilske vlade, gotovo ne bi predaval na naši univerzi, mi je na stopnicah smeje dejal profesor Carlos Braco, ko sem mu omenil, da sam sicer pred tem že enkrat videl brazilskega ministra v zbornični dvorani montevidijske univerze. In ko sem se nekaj dni poprej pogovarjal, zanimajoč se za probleme študentske mladine, z generalnim sekretarjem Federacije študentov Horaciem Bassaroom, mi je le-ta dejal, da je komunist in da je med devetimi člani izvršilnega sekretariata levičarjev.

Ta »levičarski« avantgardizem, ki je — kot opazam, sploh značilen za Latinsko Ameriko — in ki se na univerzi v Montevideu izraža tudi v raznih študentskih manifestacijah oziroma na straneh njihovega tiska, najde svoj odraz tudi pri desničarskih nasprotnikih, bodisi, da gre le za osamljene puščice. Kakorkoli: univerza pomeni v urugvajskem družbenem življenju pozitivno, mlado in napredno gibalno. Čeravno so mi priznali, da se že po tradiciji revolucionarni študentje z leti in zaposlitvijo postopoma prelevijo običajno v bolj ali manj konservativne močane, je vendar univerza v Montevideu živo središče intelektualne in kulturne dejavnosti vse dežele. Intelektualci z diplomato te edine urugvajске univerze so na vseh ključnih položajih uprave. Od sedanjih devetih članov vlade, »jih je sedem z diplomato montevidijske univerze«. Pa tudi nove družbene ideje se porajajo predvsem tu. Profesor Braco je sicer poudaril, da je univerza dežela v maleme, se pravi, da so tudi v njenem krogu zastopane vse politične usmeritve. Vendar je dopustil, da se kot vodilni družbeni nazor — poudaril je, da ne gre tu za strankarsko pripadnost — na univerzi našlo uveljavljeno socializem. Javna diskusija o vlogi intelektualca v razvoju dežel Latinske Amerike, ki sem jo omenil, me je o tem potrdila. Razen Darea Ribeira so za predsedstvo misle svobodno, a sodelujočec se, govorili se stari publicisti Francisco Pintar, član KP, literarni kritik prof. Daniel Vidar, član stranke »Colorados«, geograf prof. German Eistein in profesor zgodovine socialist Carlos Rama.

Pri vsem tem občutku mladosti, kar mi je ilustrativno dopolnilo še nekaj mladih študentskih srečanj v hali na stopnišču in v koridorjih, pa je v ljudni dekan pravne fakultete to postavko močno omajal: »Zelo počasi študirajo, mi je odkril profesor Saul D. Cestan, »in od tisoč vpisanih študentov jih povprečno diplomira komaj dvajset.« Iz dokumentacije sem izluščil še nekaj naravnost kritičnih podatkov o starosti študentov. Agronomi študirajo n. pr. povprečno namesto 5 let—18, 18 let; zdravniki namesto 6 let — 11, 21 let, itd. Ker prihajajo študentje pogosto že na univerzo starejši, je njihova starost ob diplomu še kar čustvilna: povprečna starost diplomantov iz farmaceutске kemije je n. pr. 36 in pol let! Tako predstavlja študenti mladinu v nekem znanjem, idejnem smislu res časovno raztegnjeno družbeno avantgardo, toda ta avantgarda je v svojem osnovnem družbenem delu — študiju zelo malo produktivna.

La Universidad de la Republica s svojim sedežem na Avoniji 18. julija obsega 10 fakultet in 4 visoke šole. Razen osrednje stavbe ima še štiri druge, zlasti pa velike moderne klinike. Osrednjo, dolgo sivo palačo v običajnem resnobnem univerzitetnem slogu, z oboki, stebri, arkadami, balustradami, so sezidali zelo malo pred prvo svetovno vojno. Žal pa v njej zaradi močno naraslega pisa, ki ni omejen prostorov hudo primanjkuje. Priznam, da me je kljub pozitivni rešitvi za kadre zabolelo, ko so mi pokazali: »Vidite, takole rešujemo zdaj zagato; ker so učilnice visoke, jih horizontalno preizidavamo tako, da dobimo v dveh višinah iz istega prostora dve učilnici.«

Na univerzi je vpisanih trenutno okrog 17.000 študentov. Za urugvajске razmere je nedvomno značilno, da jih od tega 5.000, to je skoraj ena tretjina, študira — pravilo Ko sem se zanimal zakaj toliko, so mi navedli: pravo je najlažje študirati, ne da bi hodili na predavanja; v naši deželi z razraščeno upravo je za pravnika še največ možnosti, razen tega je pa tudi že sam naslov »doktor« zelo cenjen. Mnoge druge panoge, n. pr. gradbeništvo, v sedanjih kriznih izboljšavah konjunkturo

oziroma je njihovo izučevanje vsaj v začetku nerentabilno, n. pr. malokateri zobozdravnik z diplomom ima pri rokah 100.000 pezosov, ki so potrebni za nabavo zobozdravniške tehniške opreme! Ko so mi razkazali stavbo, so se z upravnimškim ponosom ustavili v knjižnici pravne fakultete, ki je sicer po svoji opremi povsem nepretrčljiva, na ki mi pa je po svojih 300.000 zvezkih, dobro uredivo in študijsko atmosfero zapustila najboljši vtis. Knjižnica, za nabavo katerih jim seveda deviznih sredstev manjka, so v glavnem v španskem, francoskem in italijanskem jeziku, manj v angleškem; nekaj malega dobivajo iz Sovjetske zveze; iz Jugoslavije pa sem v kartoteki zagledal pet knjig, povsem izdaj beograjske pravne fakultete. Želeli bi dobiti v prevodu novo jugoslovansko ustavo, se pravi sploh izmenjati publikacije s kakšno jugoslovansko univerzo. Da razvijajo tudi sami živahno znanstveno dejavnost, me je poudaril katalog izvirnih tiskov njihovih profesorjev. Od tam sem si iz območja sociologije kot tretji tako imenovan »sobiščujoči« element, se zastopniki nekdanjih na univerzi diplomiranih, a že zaposlenih mladih intelektualcev. To trojno voljno telo, ki so ga uvedli z zakonom šele nedavno, uporabljajo v ustreznih okvirih tudi na fakultetnih nivojih, zlasti pri volitvah dekanov.

»Življenje naše univerze ni vezano na nobene ceremonije,

le, svoje toge z baretami smo zaprli v muzejske vitrine, je približek profesor Cassinoni. »Naša univerza tu ni bogata«, je razlagal vialje dekan Cestan. »Imamo zelo skromno opremo in univerzitetni profesorji dobimo s 1680 pezosov mesečne plače, komaj 35 dolarjev. Toda za razliko od nekaterih bogatejših dežel, je tudi visokošolstvo pri nas brezplačno, državno in laično. Razen tega 1200 študentov prejema stipendije. Kar pa zadeva univerzitetni proračun, ga je zaradi drugih, še večjih potreb, in ker smo tudi mi postavili precej zvišane zahteve, finančni oddelek vlade res močno postrigl; toda še vedno bo ta postavka v državnem proračunu večja, kot pa recimo za ministrstvo vojske.« BOGDAN POGANIK

Proti izgubam v industrijski proizvodnji v ZSSR

Kolektivni 15 moskovskih podjetij iz raznih industrijskih panog so sprejeli obveznost, da bodo do konca leta 1966 povsem opustili proizvodnjo izdelkov, ki jih izdelujejo z izgubo. Vseh 15 podjetij izpolnjuje planske naloge in po splošnem pokazatelju poslujejo nerentabilno, toda v njih izdelujejo še vedno 135 izdelkov, s katerimi imajo letno blizu 2 milijona rubljev skupne izgube.

Po ocenah samih kolektivov so vzroki nerentabilne proizvodnje v obrabljenih in zastarelih strojih, v počasni in nezadostni uporabi novih materialov in tehnoloških procesov, v nedostupnem odstotku škarja in slabih kakovosti proizvodov. Na podlagi takšnih ocen je 15 moskovskih podjetij sprejelo konkreten program, po katerem bodo nehali izdelovati nerentabilne proizvode, hkrati pa so pozvali druga podjetja, da s tekmovanjem odkrivajo in odstranjujejo vzroke zgub v proizvodnji. Pobudo 15 moskovskih podjetij sta podprli CK KP SZ in predsedstvo sovjetskih sindikatov.

Sedem dni

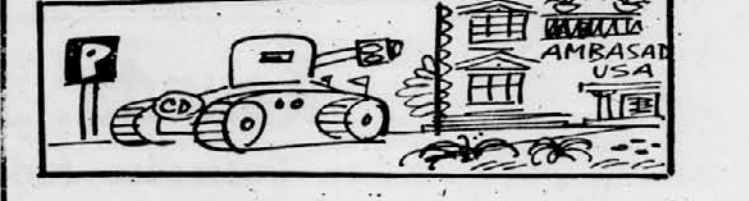
Ambasador — vojskovodja

Veržna reakcija agresij, intervencij in vmešavanj — do katere prihaja v najrazličnejših točkah sveta, od Kube, Vietnam, Cipra in Konga — prav res onemogoča, da bi gledali in opisovali dogodke hladnokrvno, brez direktne, globoke prizadetosti. Preveč je z uveljavljanjem takšne politike postavljen na kocko. Preveč neodgovorno skusajo svet zaslepit z lepo zvenječimi frazami in sofitami. Prepogosto se grobi zločini skrivajo za izrazi, kot to: »zakonita samobramba«, »moralne in mednarodne obveznosti«, »zaščita svetovnega sistema svobode«, »svetovni interes miru« itd. itd. — in vse to, da bi se počelo stari, ki so diametralno nasprotne proklamiranim človekoljubnim ciljem.

Da Maxwell Taylor ne bo izgubil svojega časa v Saigonu to je bilo jasno od trenutka, ko smo izvedeli za njegovo imenovanje. Ni nam pa takrat še bilo jasno, da ne gre za osamljen primer. Danes, ko beremo v časopisju, da je Washington že poslal svojemu veleposlaniku v Leopoldville »na razpolago« nekoliko transportnih letal, več deset padalcev in drugih vojaških strokovnjakov (ki naj bi ščitili letala ter urili domačine v uporabi transportnih sredstev), spoznamo, da gre za sprejeto prakso, za »dragoceno obogatilo« bistva in dolžnosti diplomatskih predstavnikov. Neki komentator je bil dosti sarkastično pomnil, da bo ameriški ambasadorju s tem lažje tolažiti stališča svoje vlade.

ZDA so se torej javno angažirale v oboroženi intervenciji v Kongu. Za zdaj jih bo to stalo tedensko milijon dolarjev. To pa je hkrati javno priznanje o moči kongoskih nacionalističnih sil ter o Combejevi slabosti in neuspehu.

Seveda je ameriška administracija očito spreviedla, da so jo evropski kolonialistični krogi s spretnim manevriranjem potisnili v osredje kongoske scene. Combe je bil nedvomno vselej orodje evropskih kolonialistov. Leti so poskrbeli, da se je vrnil na politični oder Konga. Če bi

se ZDA prehuao uprale, da podstavijo Combeju svoj hrbit, bi to nedvomno storili sami. Toda doleteli so pač, da je Amerika hudo zainteresirana za centralizirane prozohodni Kongu. Ker Adula te naloge ni izpolnil, so se ZDA pripravile priprizniti s tem, da zaupajo to poslanstvo Combeju. Ta ameriška zainteresiranost je omogočila Belgijcem, da hlinijo »odpor do direktne vojske intervencije v Kongu ter s tem prisilijo ZDA, da se same, močnejše kot doslej, angažirajo v Kongu, preizkušajo nase odgovornost stroške in poobh vsega, se kompromitirajo Belgija in Britanija bi v osadju lahko varno čakali na rezultate avanture, se v pravem trenutku od nje distancirali ter skušali približati novi kongoski osebnosti, ki bi vsekakor slej ko prej zamenjala odsluženega Combeja.

Seveda je to razmišljanje o perspektivah. Sedanja vključitev ameriškega vojskega potenciala bo namreč vsakega prizadejala težave kongoskim nacionalističnim silam in — vsaj začasno — brda zavustavila njihovo doseganje napredovanja. Pozitiven element v vsej tej moli je izjava francoske vlade, ki je poudarila, da bi brez tuje intervencije kongoski problem lahko rešili. Po mnenju Parisa vsaka intervencija odpira vrata drugim novim tujim intervencijam, zato je Kong treba pomagati, toda le socialno in ekonomsko. Francija je pripravljena sodelovati v takšni akciji.

NATO noče odpisati Cipra

Nismo domnili v to, da ima de Gaulle svoje stališče o reševanju ciprskoga vprašanja. Toda, če je na drugih področjih jasen, so na ciprskem terenu ostale njegove zamisli za zdaj neprecizirane. Da je, po njegovem, čas prešel londonske in žiriske sporazume, to je že davno povedal. Sedaj poudarja le to, da se je Francija odločila, da olajša dosedaj direktnega sporazuma med Grčijo in Turčijo na podlagi obojestranskih koncesij. Toda, kot za ostale zahodne države, je tudi za Pariz značilno, da v analitiranju ciprskoga problema vidi kot odločilno čimbelje splošno Turčijo in Grčijo, medtem ko poslabša, da ima ta Cipr svojo vlado, da to ne neodvisna, suverena država. Kaze, da se Zahod kot celota obnaša tako, kot da Makarios ne bi bilo več ali pa, kot da ga ne bi bilo treba več upoštevati. O tem pričajo načrti o četrtini konferenci v Zenevi, ki naj bi se je — ob posredniški vlogi predstavnik OZN — udeležili Grčija, Turčija, ZDA in Velika Britanija. Komplementarna akcija, naperjena proti Makariosu, se razvija v zahodnem tisku, ki že sploh ne meri svojih izrazov v obtoževanju nadškofja in pripisovanju vse krivde za turško agresijo prav njemu. In kdor doslej še ni vedel, naj si zapomni: turški letalski napadi so »klasificirani« pod omejeno omejeno silo v službi diplomacije. In kdor je doslej to turško operacijo ocenjeval negativno, naj svoje mnenje spremeni, kajti »napadi« so posredno izrazili pozitivne učinke. V Grčiji so omogočili »vztrazenost«, v Turčiji pa so vrtni linonju zaupanje turških množic. Kakšna družba je to, v kateri državnik z nasiljem utrjuje svoje pozicije in večajo svoj ugled! Ali je proti neodvisnemu in neangažiranemu Cipru

res že do kraja izdelana zarota, ali je njegova usoda že zapечатena? Papandreu je že napol privolil v ženevski sestanek. Za zdaj vtraja le še pri posredovanju Tuomoja in zavzeta direktna stika s predstavnikom Turčije. Toda o navzočnosti ciprskoga predstavnika tudi on ne govori. Mar naj bi ciprsko oblast zastopal Tuomoja? Ali se mar za insistiranjem generala Timaja, naj modre celade prevzamejo vlogo tampona med dvema nacionalistima na kritičnem sektorju — čeprav se premirje spoštuje — ne skriva sankcioniranje zamisli o razdelitvi otoka, o turških enklavah, o enosisu?

Hanojski nesmotrni »ne«

Čeprav so nekateri poznavalci napovedovali, da bi DR Vietnam utegnil odbiti pozabilo Varnostnega sveta, naj polje svojega predstavnika v New Yorku s potrebnim dokaznim materialom o dogodkih v Tonkinskem zalivu in o ameriški agresiji na ozemlje Severnega Vietnam, je točnost teh predvidevanj vendarle vzbudila začudenje v svetu, še bolj pa pojasnilo, ki ga je dal DR Vietnam: Združeni narodi: se nimajo pravice vmešavati v problem Indokinje. Edino pristojna je konferenca štirinajstih držav. Amerika bi utegnila izkoristiti Združene narode za neovirano nadaljevanje svojega vmešavanja na tem področju.

Združeni narodi niti ne idealizira, niti ne podcenjuje dejstva, da niti DR Vietnam niti LR Kitajska nista vnelanjeni v tem mednarodnem forumu, niti ne ustije vati hanojski vladi mnenja, katerega pol bi bila najbolj primerna za zagotovitev njene varnosti. Toda odrekati najbolj univerzalni svetovni organizaciji njene pristojnosti, zanikati pozitivno vlogo, ki jo je doslej že imela in ki bo časoma nedvomno še bolj pozitivna, to je vendarle nesmotrno dejanje. Kdo jamči Hanoju, da se mu lepega dne to ne bo otepal in da mu OZN ne bo nadse potrebna? Zakaj naj bi bilo že vnaprej jasno, da bi rezultati ad hoc sklicane konference s omejenim številom udeležencev študili Hanoju večja ali boljša poročila kot pa Združeni narodi? Ali mu še sama naravnost? LR Kitajske jamči za bolj pozitivno uspehe? Morebitnim manevrom ZDA bi se širši forum Združenih narodov pač lažje uprl kot pa oži krąg dežel, za katere Severni Vietnam vsekakor ne more soditi, da so kot celota na njegovi strani. Severni Vietnam je s takšnim reagiranjem seveda blokiral akcijo Varnostnega sveta ter s tem hkrati omogočil, da bi se ZDA tudi na tem mestu sočile s še močnejšo in bolj utemeljeno obsodbo storjenega agresivnega akta.

VIDA HREŠČAK

Kitajsko trgovinsko predstavništvo na Japonskem

Kakor poroča japonski tisk, je LR Kitajska sprejela pogoje, ki pod katereimi je petim njim trgovinskim predstavnikom dovoljeno bivanje na Japonskem. Vzdrževati se bodo morali posebne dejavnosti kot je na primer sodelovanje na televiziji ali radiu ter na navzočnost na sestankih japonskih komunistov. Prav ta kitajske zastave ali napisa na poslopju, kjer bodo imeli predstavništvo. Če bodo hoteli zapustiti Tokio, bodo morali o tem obvestiti pravosodni ministerstvo, ki je postavlilo te pogoje.

Trgovinska izmenjava med Kitajsko in Japonsko znaša več kakor 200 milijonov ameriških dolarjev. Navzočnost kitajskih trgovinskih zastopnikov v Tokiu bo olajšala sklepanje pogodb in vplivala na narasčanje obsega izmenjave.

BOZIDAR PAHOR

Tisti Taškent, ki umira

Na obisku v muslimanskem delu mesta dveh podob

OD NAŠEGA STALNEGA DOPIŠNIKA

TAŠKENT, avgusta. Če velja za Taškent, da je mesto, ki je zaradi množice zelenja nevidno, velja to za srednji in novi del mesta, ne pa za stari. Tu zelenja skorajda ni videti. Majhne, iz glin, blata in vseh mogočih materialov zgrajene hišice se tako na tesno stiskajo, kot da se kdo ve česa na smrt boji. Komaj je kje najti za ped prostora in celo vijugaste uličice si s skrajno težavo utirajo pot med njimi in so tako ozke, da si sosedje čez cesto lahko podajajo roke.

Avto se je trudoma prebijal po zavozlanih in tesnih ulicah in si kar oddahnil, ko se je znašel na nekakšnem trgu. Pozoristi mi je pritegnil nevelik, toda eleganten portal, ki s koničastim lokom, značilnim za muslimansko arhitekturo, zbuja vtis, kot da lahko to lebdijo v zraku. Za visokim zidom se dviga vitek minaret in ...

Toda ni časa za ogledovanje. Na drugi strani majhne gra trga stoji pred podobnim portalom predsednik duhovne uprave muslimanov v srednji Aziji in namestnik muftija Ismail Mahdum Satjev. Z vpludnim nasmeškom, ki se izgublja v gosti, skrbno negovani sivi bradi, čaka, da nas bo njegov pomočnik in prevajalec predstavil. Nekaj minut za tem sedimo v multijevski sprejemnici. Sredi preprosto opremljene, toda v elegantnem muslimanskem stilu zgrajene sobe, stoji dolga miza, pregrnena s težimi usabesnimi preprogami. Ismail Mahdum Satjev s svojim snežnobelim turbanom, belo srajico in prav tako belim, do tal segajočim ogrinjalom, še povečuje strog vtis prostora. Menda imajo vse religije na svetu poseben smisel za ustvarjanje privzidne, nega ozračja.

Govori počasi, umirjeno in polglasno. Teško si je misliti, da ne zna rusko, vendar

govori v usabesnem jeziku in tudi vprašanja si da prevajati. Priporočuje o življenju muslimanov v Sovjetski zvezi.

Poleg pravoslavja je islam najrazširjenjša religija v Sovjetski zvezi. Njegova glavna oporišča so srednjeazijske in kavkaskе republike ter južni deli Ruske federacije. Do revolucije je bil verski fanatizem ena največjih značilnosti tega zaostališ področja. V mnogih mestih, kot na primer v mestih Euharia je bilo za muslimane celo zaverno posebno med muslimanskimi prazniki. Razni despotični emiri in kani, ki so vse do revolucije tu vladali, so verski fanatizem še umetno podžigali, ker so z njegovo pomočjo lažje obdržali pri življenju svojo preživelo, srednjeveško vladavino.

Revolucija je tem mračnim razmeram napravila konec, ločila cerkevno oblast od svetne ter se z obveznim izlanjem in splošnim dvigom kulturne ravni zarezala globoko v korenine vpliva islama.

Seveda namestnik muftija ne pripoveduje o tem. Pripoveduje, da so danes v Sovjetski zvezi štiri duhovna središča muslimanov. Eno je v Taškentu za srednjo Azijo, drugo v Ufi za muslimane v evropskem delu in Sibiriji, tretje v Bujnaksu za Kavkaz

in četrt v Bakuju za Šite, ki živijo v glavnem v Azerbajdžanu. Na čelu vsake uprave je mufti, ki je hkrati tudi predsednik Kurultaja — sveta muslimanskih veljakov. Ti vsakič let volijo muftija. Razen za volitve se sestajajo tudi sicer, kadar je treba razpravljati o kakšnem pomembnejšem vprašanju.

Poleg teh teritorialnih uprav obstaja še poseben oddelek, ki skrbi za mednarodne stike. Imamo redne in pogoste stike z našimi brati v drugih državah, pripoveduje Satjev. Pogosti so medsebojni obiski visjih duhovščin, vsko leto pa organizirajo tudi velike romanje po svetih krajih v Saudovi Arabiji. Na vprašanje, kakšne zveze imajo z muslimani v Jugoslaviji, pripoveduje, da si verska uprava v Taškentu redno dopisuje s podobno upravo v Sarajevu. Zamenjujejo tudi knjige in informacije.

Ker je cerkev v Sovjetski zvezi strogo ločena od države, ne dobiva od nje nobene podpore. Pomagati si morajo s prispevki in darili vernikov. Edino kar prispeva država so stroški za vzdrževanje ali obnovo starih mečet (cerkev) in medres (duhovnih šol), ki imajo umetniški in zgodovinski vrednost.

Sredi razgovora nas je zmotila klica muzeizna, ki je zbiral vernike k molitvi. Gostitelj se je opravičil, da nas mora za nekaj časa zapustiti. Spremljamo ga na trg in opazovali vernike, ki so se na vseh koncih stekali iz ozidih ulic. Brez izjeme so vsi starci, ki s svojimi starinskimi nošami, turbani in do peta segajočimi kaftani prepasanimi s raznobarnimi rutami, nudijo nenevarno prizor mesta, ljudi in življenja, ki neusmiljeno tone v preteklost.

JANEZ STANIČ

TAŠKENT — Pogled na ploščad pred gledališčem v novem delu mesta.

Foto: Arhiv Dela

Novice

LJUBLJANA: obisk izraelskega prosvetnega funkcionarja — V petek je podpredsednik izvršnega sveta SR Slovenije Beno Zupanič sprejel predsednika odbora za šolstvo izraelskega parlamenta Mosha Kola. Gost iz Izraela se te dni udeležuje skupščine PICE, to je mednarodne zveze otroških združenj, ki zaseda v Ljubljani. V ponedeljek bo Moshe Kol gost republiškega sekretariata za šolstvo. Po razgovoru z republiškim sekretarjem za šolstvo Borisom Lipužičem si bo ogledal nekatere strokovne šole.

LJUBLJANA: festival vojnih zabavnih orkestrrov — Glasbeni oddelki sekretariata za narodno obrambo bo leto leto organiziral festival zabavnih orkestrrov JLA. Tečajevan v garnizionih se bo začelo septembra, zaključni koncert pa bo konec novembra v Ljubljani.

MARIBOR: dela Franceta Prešerna v petih knjigah — Založništvo podjetja »Obzorja« v Mariboru je te dni najzanimivijo publikacijo: dela Franceta Prešerna v petih knjigah. Istele bodo v letih 1986, do 1989. Vzpodbuda k temu koraku je bila 120. obletnica Prešernove izdaje »Pomoči« in pripravih na izdajo te publikacije sodelujoči prof. Antoni Slodnjak, Rado Bordon in Stjepka Bulovec.

ANKARAN: študentski seminar — Jutri se bo v Ankaranu začel seminar za študente, predvsem za funkcionarje Zveze študentov Jugoslavije. Na programu seminarja, ki bo trajal šest dni, je napovedano tudi več predavanj. Stane Kavčič bo govoril o vlogi družbenopolitičnih organizacij in o samopopravičljivosti. Beno Zupanič o stanju v slovenski kulturi, Marko Bulc o spremembah v našem gospodarstvu, predstnik ZS ljubljanske univerze Tone Zimšek pa bo analiziral poglobljene slabosti Zveze študentov in govoril o smernicah za prihodnje delo. Na programu seminarja je še več drugih predavanj ter razprav.

ZAGREB: priprave za gostovanje v Salzburgu — Zagrebški baletni ansambel bo te dni odpotoval v Salzburg, kjer bo nastopil na tamskajšnih poletnih prireditvah. Zagrebški umetniki bodo v Salzburgu nastopili v »Romeom« in »Juliju«, »Legendo o Josifu«, »Ciovekom pred zrcalom« in »Polovskimi plesii«. Solisti v teh baletnih prireditvah bodo Dušan Sifnos, Milorad Mišković, Aleksej Judenit in Maja Bežjak.

REKA: ustanovitev baletnega studia — Gledališče »Ivan Zajec« na Reki se je odločilo da ob koncu tega leta prične z delom baletni studija, ki ga je osnovala gledališče. V štiri letih večerne šole bodo gojenci obvladali gradivo šestletnega šolanja. Gledališče doslej ni uspelo angažirati dovolj baletnih plesalcev, pa se je zato sodelo odločilo, da začne vzgajati baletni kader z lastnimi sredstvi.

NOVI VINODOLSKI: kongres folkloristov — Na XI. kongresu folkloristov Jugoslavije, ki bo od 24. do 28. septembra v Novem Vinodolskem, bo sodelovalo nad 120 delegatov in gostov iz naše države ter inozemstva. Kongres bo posvečen 100. obletnici smrti Vuka Stefanovića Karadžića ter 150. obletnici rojstva pesnika Ivana Mažuranića, ki je bil rojen v tem kraju.

LJUBLJANA: jutri zvečer v Križankah »Ljubljenska divja gajda« — Zagrebško gradsko kazališče »Komedijska« bo uprizorilo jutri zvečer v letnem gledališču v Križankah v okviru XII. poletnih kulturnih prireditev v Ljubljani glasbeno komedijo »Ljubljenska divja gajda« (»Carmenita Jane«). Napisal jo je James O'Hanlon, prevedel dr. A. Arancić, glasbo je poskrbel Sammy Fain, besedilo

Dubrovnische poletne prireditve

Imeniten uspeh renesančne opere

OD NAŠEGA POROČEVALCA

Velikoga uspeha, ki ga je doživela prva izvedba Monteverdieve opere »Kronanje« v Dubrovniku, ne bi hotel niti ne bi mogel omejiti le na festivalski okvir. Premiera »Kronanje« je bila brez dvoma velik dogodek za celotno jugoslovansko kulturno območje.

Po vseh superlativih, ki jih je to odsko delo mojstra iz 17. stoletja doživelo v zadnjih letih po Evropi, je zdaj zadnje vsoj tudi pri nas in bogatejši smo vsaj za dve spoznanji: doslej smo kot enega od velikih renesančnih oper smatrali namreč Monteverdievega »Orfeja«, zdaj vemo, da je njegova »Kronanje« umetniško zrelejša, izrazito močnejša, predvsem pa odsko efektivnejša delo. Doslej nam je bilo za prvo fazo operne umetnosti znano, da je snov črpala iz mitologije. V »Kronanju« Poper je s svojo srečo s pravim shakespeariskim teatrom, z živimi, a svojevrsno pobornarstvom osebnostmi iz rimske zgodovine.

Libreto Giovannijsa Francesca Busenella bazira sicer na eni izmed pripovedi Tacitovih »Annalov«; zgodovinske like Nerona, njegove žene Oktavije, ljubice Poperje, nesrečnega ljubca Ottona itd. pa so avtor oblikuje kot pravi otrok svojega časa, to je visoke renesance. Vsi ljubijo, trpijo, zabavljajo, intrigirajo in se vda vajo v usodo, podobno kot Shakespearovi junaki; po vzoru angleškega mojstra jih obdaja in kritizira služkinca ter s svojim razvnanjem odločilno prispeva k živahnosti in pestrosti dogajanja. Seveda se poznavala dramske umetnosti tak ustvarjalni pristop ni nenavaden. Toliko bolj ne navaden pa je za operno umetnost iz onega časa. Mirno ga lahko označimo kot revolucionarnega.

A revolucionaren ni le literarni, temveč tudi kompozicijski koncept »Kronanje«. Kakor je poudaril Mirko Matičić v svojem razgovoru pred premiero: Monteverdie je mislil realistično. Tak je tudi njegov jezik v »Kronanju«: globoko pripoveden in presenetljivo dramatičen v vokalu, veličnostno deskriptiven in za realno od drugih mojstrov iz onega časa dokaj skoraj opremljen z okrasji, ki ponavadi izkrižujejo pravi izraz in se odmakajo od realizma. Za-

radi tega je sprejemljiv tudi za današnjega poslušalca. Velika škoda je, da se ni ohranila partitura Poperje. Ostali so le pevski partii in bas, kar so odkrili šele pred kratkim. Na osnovi slednjega in po zgledu mojstrovega siceršnjega kompozicijskega načina so nastale številne prireditve oziroma instrumentacije, ki nihajo med govornim in grandioso-pompozitnim.

Vprašanje je, kaj je bližje originalu. O tem lahko le domnevamo. Dirigent Lovro Matičić se je odločil za grandiozno-pompozno priredbo Walterja Goelma, kar je za znanjo izvedbo vsekakor učinkovitejša, sicer pa najbrž precej daleč od originala in celotnega zvočnega pojmovanja v onem času, saj posamezna mesta v tej konceptni zvezi, kakor da bi jih napisal sam Wagner.

Matičić je kot režiser in dirigent se podaril realizem in razgibano dejanje obeh avtorjev. Sicer stilizirano, v uvodnih in zaključnih prizorih izrazito dekorativno in prenatrpano, v splošnem pa z velikim posluhom za številne psihološke nianse in glasbeni tok dela ter izkoriščujoč Goethejevo priredbo do skrajnih zvočnih meja. Morda bi bil storil prav, če bi se odločil za krajšanje, zlasti prve polovice opere. Pomagal bi bil publiki, ki je sledila sicer pozorno, a ob koncu že dokaj utrujena, igralcem, ki so jim v četrti uri izvedbe že pohajale moči ter celotnemu uspehu.

Najmočnejše in igralsko najbolj popolno pri večerjajski izvedbi izstopa Mirko Matičić kot filozof Senece, sopranistka Mirka Klarid kot Poperja in baritonist Vladimir Ružički kot Otton. Vsi tudi glasovno izvrstni, za presenečenje večera je poskrbel tenorist Franjo Paulik kot Neron. Paulika smo doslej poznali in cenili predvsem v karakternih in komičnih vlogah; kot tak je v »Kronanju« vlogi Neron sorazmerno, igralsko studiozno in sugestivno ter tudi glasovno nadvse prepričljivo. Preobširno bi bilo naštevati vseh ostalih sodelujočih, ki so se enakovredno priključili navedeni četverici. Recitativi, can-

tanti, arije in ansambli so nudili čudovite možnosti Mariji Radevi, Ruži Pospisovi, Rudolfu Francu in drugim, da je bil celotni večer prava parada lepih glasov.

Uspeli večer so motile le uvodne in zaključne fanfare, ki so bile intonirane, ritmično in sploh zvočno v izrazitem nasprotju s sicer odličnim orkestrom Zagrebške filharmonije. Nadalje preskromna razsvetljava, ki bi nas morala prevzeti vsaj pri kronanju, ter urodni spreved sodelujočih pred dubrovniškim knazom. Matičićeva zamisel je bila jasna in zanimiva. »Kronanje« je hotel predstaviti v okviru dubrovniškega festivala, a pri tem tvegal spektakel, ki je izvenel dokaj disonantno s sledenjo prvo sceno.

In končno se odgovor na vprašanje, ki je že dolgo viselo v zraku: ali je bilo smiselno formatirati poseben festivalski operni ansambel in z njim izvesti »Kronanje«? Nobena dvoma ni, da je odgovor pritrdilen, če pomislimo na sestavo takega ansambela. V tem sestavi so prireditelji zbrali resnično najboljši jugoslovanske operne soliste in predstavili razvnanemu inozemskemu gostu visoko, skoraj že kar zavirljivo raven naše operne postvarjalnosti. Mesec dni študija na kraju samem je omogočilo vsekakor tudi smotno izkoriščanje igralskega prostora. Ostalo pa je še vedno odprto vprašanje: tehničnih pogojev izvedbe. Tu mislim za zadosten svetlobni tok in na tehnično oziroma pomožno umetniško osebo, ki zna veselo, hitro in strokovno slediti režiserjevim napotkom, a tudi na ureditve okolice igralskega prostora, ki je v času izvedbe precej motila.

Kakor je omenil Lovro Matičić in kolikor smo lahko opazili pri vajah, je bilo v tem smislu težav res kar preveč. Vendar, bil je začetek in, kot pravijo, vsak začetek je težak. Če bodo zadostna finančna sredstva prišla tudi v bodoče, vsekakor ne kaže pozabiti pričujočega uspeha. Kaže misliti le na to, da bodo vselej sodelovali najboljši jugoslovanski umetniki in da je vprašanje, ali bo mogoče festivalsko predstavo kasneje prenesti v eno od opernih hiš ali ne, drugovrstno.

»DEKLE OB SVETILKI« — podoba neznanega slikarja z razstave starih tujih mojstrov v Narodni galeriji v Ljubljani, ki je odprta vsak dan od 9. do 12. in od 18. do 19. ure.

Šola za učitelje praktičnega dela

Jeseni bosta mariborska in ljubljanska pedagoška akademija odprli oddelke za izobraževanje predavateljev strokovnih predmetov

Že več let neresljivo vprašanje, kje dobiti predavatelje za pouk strokovnih predmetov v strokovnih šolah, kje izobraziti učitelje praktičnega dela v šolskih delavnicah ter kje usposobiti strokovne učitelje, ki delajo v izobraževalnih središčih v podjetjih, bo jeseni rešeno. Obe pedagoški akademiji — mariborska in ljubljanska — bosta odprli redne oddelke za šolanje teh strokovnjakov.

S tem bodo razprave o teh težavah in nalogah, ki so se v večletje dolga leta, nazadnje je došlo začetek konca. Že ne dandaj republiški svet za šolstvo je razmislijal, ali bi kazalo organizirati tako šolo oziroma šolo po vzoru podobne na Reki, ali ustanoviti poseben oddelki pri krajnski kadroviski šoli ali pa kakor drugače rešiti problem. Konkretna zaključna ni bilo, dokler ni prišlo do ustanovitve pedagoških akademij. Kaže, da so te vrste šol, ki so specializirane sodobne ustanove za izobraževanje učnih kadrov, najbolj prikladne za šolanje tujih teh pedagoških strokovnjakov.

Glede na to, da s tovrstnim poukom v naši republiki pravzaprav nimamo izkušn, in glede na to, da v šolah in izobraževalnih središčih v podjetjih že poučujejo ljudje, ki niso predmeti bosta obe pedagoški akademiji poskušali najprej usposobiti te ljudi. Jeseni bosta odprli dve pripravljajalni tečajev za učitelje strokovnega dela ter vpisali izredne slušatelje za pouk strokovnih teoretičnih predmetov. Mariborska pedagoška akademija bo izobrazila za potrebe celjskega in mariborskega okraja, ljubljanska pa za potrebe koprškega in ljubljanskega. Obe pedagoški akademiji bosta usposabljal v takih oddelkih dve vrsti strokovnjakov: učitelje praktičnega pouka oziroma dela ter predavatelje strokovnih predmetov.

CIRIL CVETKO

Za učitelje praktičnega pouka oziroma dela bodo organizirali pripravljajalne tečaje. V njih jih bodo v prihodnjem šolskem letu pripravljali za redni študij, na katerega se bodo po sprejetem nem izpitu vpisali jeseni naslednjega leta. Redni študij bo trajal 4 semestre in bo posredoval zadostno strokovno praktično in teoretično ter tudi splošno, družbeno ekonomsko in pedagoško ter psihološko znanje za pouk praktičnega dela, tako v rednih strokovnih šolah II. stopnje kot tudi v izobraževalnih središčih v podjetjih. Organizacija tega študija, na katerega bodo vpisani — kot je že omenjeno — tudi učitelji praktičnega pouka v izobraževalnih središčih v podjetjih, je oziroma obeta, da bo — vzoren primer, kako naj se pedagoška šola vključi v proizvodni proces, oziroma kako naj se poveže z njim.

Razen za učitelje praktičnega pouka bo na obeh akademijah organiziran tudi študij za predavatelje teoretičnih strokovnih predmetov v vajah in industrijskih šolah ter šolah s praktičnim poukom. Z organizacijo te skupine študija bo dana možnost za to, da se tudi v teh šolah, to je v bodočih poliknih šolah, začne uresničevati zahteva, da more tudi te predmete poučevati samo človek, ki je končal vsaj višjo šolo. — Na tehniških in njim sorodnih strokovnih šolah (medicinskih, ekonomskih itd.) pa je že sedaj v veljavi dogovor, da se za vsakega predavatelja zahteva izobrazba visoke šole.

Pri organizaciji tega študija na mariborski in ljubljanski pedagoški akademiji velja omeniti še nekaj kar v naši šolski praksi žal še ni vedno v ravni. Obe akademiji sta se namreč dogovorili, da bosta skupaj pripravili študijski program in ga v načelu tudi posredovali v

enakem obsegu. Dogovorili sta se nadalje, da bosta imeli obe enake pogoje za vpis na ta oddelke. Vse to skupaj je, kolikor nam je znano, prvi primer takega sodelovanja dveh višjih šol pri uvajanju nove študijske skupine. Posledica take skupne akcije pa bo to, da bodo imeli ab solventi te skupine enako znanje in da bodo mogli na enak način ter na enak ravni posredovati znanje učencem. To je pomembno zaradi tega, ker je tudi učna snov za bodoče polikne šole — ter v določnem smislu tudi za izobraževanje v izobraževalnih središčih — že sestavljena tako, da je za isti polikni pomenotni za vse območje Slovenije. Ti učni programi za učence poliknih šol so sestavljeni na osnovi analiziranih zahtev posameznih poklicev. Na enak način bodo sestavljeni tudi učni programi za izobraževanje strokovnih učiteljev na ljubljanski in mariborski pedagoški akademiji. V določnem smislu je organizacija tega študija vzoren primer demokratičnih odnosov in poslovanja strokovnega sodelovanja med organizatorji te študijske skupine: obeh akademij, pobudnika — republiškega zavoda za strokovno izobraževanje in republiškega sekretariata za šolstvo ter republiškega sekretariata za visoko šolstvo in znanstveno raziskovalno delo.

J. SVETINA

zmanjšano peno

Gostovanje Češkega komornega orkestra

pesni pa Paul Francis Webster. Dirigent predstave je Maks Mottl, režiser pa Vlado Stefančić. V vlogi Calamity Jane bo nastopila Sanda Langerhová, Wild Bill Hickock bo Džani Segina, Džani Gilmartin Ivica Kunelj itd. Tako bomo med ljubljanskimi prireditvami lahko tudi gledali značilni primer ameriškega musicala z nekaterimi glasbenimi motivi, ki so pozneje zasloveli kot slagerji v svetu zabavne glasbe, kakor: »Secret love«, »Deadwood stages« itd. Na naši sliki je prizor iz »Ljubljene divje gajde«.

PRAGA: gostovanje praškega gledališča v ZDA — Pantomimska skupina praškega gledališča »Na zabradly«, ki je odpotovala prejšnji mesec v New York, bo zaključila gostovanje 17. avgusta. Po vseh praških radia je bilo to prvo gostovanje češkega gledališča v ZDA, poleg tega pa najdaljša in najtežja turneja te skupine, na katero se je intenzivno pripravljala. Zanj je vladalo veliko zanimanje. Po opravljeni turneji bodo gledališčniki odpotovali na mednarodni festival v Montreal, septembra pa v Mehiko.

PARIZ: Vittorio de Sica v »Comédie-Française« — Za prihodnjo sezono je Comédie Française, ki zelo redko povabi tuje umetnike, angažirala Vittoria de Sica, da bi pomagal pri senški realizaciji Goldoničevega »Lazivca«.

LONDON: dva zanimiva kongresa — Danes se bo začel v Londonu prvi svetovni kongres za socialno psihologijo, katerega se bo udeležilo tudi močno zastopstvo svetovjskih znanstvenikov. Neposredno mu bo od 24. do 29. avgusta sledil VI. svetovni kongres za psihoterapijo, ki se ga bosta udeležila tudi psihiatr dr. Janko Kostnapel in psihofiziolog dr. Rudi Pavlin iz Ljubljane.

ROTTERDAM: naši umetniki v muzeju Boymans — Razstava »Svet naivnih«, ki je odprta v muzeju Boymans v Rotterdamu, prikazuje naivno slikarstvo od H. Rousseaua do danes. To so razstavljena dela vseh pomembnejših avtorjev iz raznih delov sveta.

KASSEL: velika razstava modernega slikarstva — V Kasselu (DR Nemčija) bodo priredili razstavo z naslovom »Dokumenti 3«. V retrospektivnem delu bodo pokazali dela avtorjev, ki so že postali klasični moderne umetnosti. Kot temelj znanstvenega razgovora bodo analizirali dela slikarjev Picasso in Chagala ter kiparjev Brancusija, Loraina, Marinija in še nekaj drugih.

RIM: podeljena nagrada »Strega« — V Rimu so te dni podelili književno nagrado »Strega«, dodeljeno za leto 1984, romanu »Senca gričeve« (»L'ombra delle colline«) italijanskega književnika Giovannijsa Arpina.

JERUZALEM: muzika združuje vzhod in zahod — Več kot 150 kompozitov, glasbenikov in muzikologov iz 34 držav (med njimi so predstavniki glasbene ustvarjalnosti Bolgarije, Koreje, ZDA, Francije, Anglije, Madžarske, Indije, Italije, Japonske, Nigerije, Poljske in Češkoslovaške) se je te dni srečalo v Izraelu na mednarodnem kongresu, posvečenem glasbeni ustvarjalnosti in postvarjalnosti.

CORDOBA: mednarodni festival dokumentarnih filmov — V argentinskem mestu Cordobi se je začel mednarodni festival dokumentarnih in eksperimentalnih filmov. Organizirali so ga študenti univerze v Cordobi. Filmi so iz Belgije, Zahodne Nemčije, Brazilije, Španje, ZDA, Velike Britanije, Holandije, Madžarske, Italije, Poljske in Romunije.

DIJAKARTA: boj kot ameriških filmov — Indonezijski kinematografji se vedno bolj kotirajo ameriške filme v znamenju protesta zaradi podpore ZDA ameriški federaciji. Možne politične organizacije, ki so dale pobudo za boj kot, zahtevajo da bi prepovedali delo tudi ameriškim distribucijskim filmskim družbam. Vlada za sedaj odklanja ugoditve tem zahtevam.

HONGKONG: izmenjava študentov in znanstvenih delavcev — Minister za znanstvena raziskovanja ZAR Turki, ki se mudi v Hongkongu, je izjavil, da so v teku pogajanja med LR Kitajsko in ZAR o izmenjavi znanstvenih delavcev in študentov. Minister Turki vodi delegacijo ZAR, ki se bo v Peikingu razgovarjala o tej izmenjavi.

V prepolnem atriju franciškanega samostana je v tork in sredo gostoval Češki komorni orkester. Trije momenti so po mojem mnenju vplivali na velik odziv in navdušenje občinstva. Prvič, Češki komorni orkester je dokaj znan in tudi v Dubrovniku je pred leti že z uspehom gostoval. Drugič tudi letos programsko ni eksperimental: osrednji točki njegovih nastopov sta bili popularni serenadi Petra Iljiča Čajkovskega in Antonina Dvořaka, od njih pa čudovita suita Henryja Purcella »King Arthur«, Mozartov »Cajkovski«, Bachov tretji brandenburški koncert ter edino modernije delo v programu, baletna glasba Igorja Stravinskega »Apolon Musagete«. Tretjič, znano je, da orkester nastopa brez dirigenta. Njegov umetniški vodja Josef Vlach, učenec in sodelavec pokojnega velikega dirigenta Vavala Talicha, je sodeloval v njem kot prvi violonist in opravljal v bistvu iste funkcije kot primarius v vsakem godalnem kvartetu.

ROSS S. CARTER

HUDIČI V VREČASTIH HLAČAH

31. nadaljevanje

Zdrsliti smo v nekakšen žleb in zlezli po njem na nekaj tesar, ki so se širile pod severno strano Griča 687. Poletni smo po terasem temrenu za švabskimi obrambnimi zakloni. Dolocen sem bil za stražarja na začetku, da sem pazil na morebitne poskuse obkrožev. Megla se je dvignila in nas povsem odkrila sredi sovražnikovih položajev. Trenutek je bil zelo napet, dokler nas ni spet zakril drug val megle. Videli smo na razdaljo kakih deset jardov. Fantje so vstali, da so se razgledali. Ravno pred Mojstrom Termiom je bil kamnit zaslon, na njem pa je v kamnom v roki stal vojak, ki ga je prizadevno hotel se povišati. Pred Wintersonom je pa je jaskarni stresal vodo s strehe zaklonišča, drugi pa je napadel pretila bomba. Je ustrelil v trebuh. Za trenutek je omahoval na zidu, potem pa lopnil po tleh, kjer je trzal z nogami, dokler ni umrl. Winters je ustrelil drugega, Sheraton pa tretjega v srce. Od nekod je začela strojnica sipati na teraso svinčeno točo. Umaknili smo se naglo, kolikor so nas nesele noge, in se vrnili k pastirskim kočam dovolj

pozno, da nam je bilo prihranjeno topovsko obstreljevanje, s katerim so jih skušali uničiti. Berkely, ki je bil spal ves čas našega doživljanja, je zganjal hudiča, ker ga ni nihče zbudi, da bi šel z nami.

Naslednjo noč smo se pripravili, da bi z vsemi močmi napadli švabe in jih potisnili iz griča. Bil je božični večer leta 1943. Dvajset mol iz druge čete nam je prišlo pomagat. Njihova naloga je bila napasti na levi strani griča in ustvariti diverzijo, medtem ko je ena naših desetlin napadla gnezdo s strojnico, katerega položaj nam je bil zdaj že znan.

Takrat je ostalo našega voda le še za dve desetini. Ena je morala ostati v rezervi, da bi lahko odbila morebiten napad neke nemške enote, ki nas je vznemirjala iz soteske. Topovska pomoč, ki naj bi jo dobili, se je izkazala kot neudkovit, ker je njen opazovalec ni znal pravilno usmerjati.

Desetino, ki je morala napasti mitralješko gnezdo, je vodil Berkely, njegov pomočnik pa je bil Arabec. Neutrdujlivi Feroni in Berkely sta vodila, tik za njima je šel Mojster, potem desetina v koloni po eden, zadnji pa je bil Arabec. Vstrelil je njim se je držal Homer, čigar naloga je bila, da mora nesti sporočilo nazaj k pastirskim kočam, če bi se izkazalo potrebno.

Okrog štirih zjutraj na božič sta prišla Berkely in Feroni do mitralješkega gnezda. Berkely je vrgel ročno granato proti pančeno tulečemu švabu. Feroni je začel streljati, Berkely švab in s krogliami prevrtila bomba. Neki drug švab je bil ustrelil Mojstra. Neki drugi švab je z mitralježom začel kosti travo okrog Berkelyja, ki pa je ravno prešel v napad, tako da se je moral omi umakniti za nekaj jardov.

Cepprav so naši fantje ležali na dosegu mitraljeških krogel, so še naprej sipali kroglice proti bunkerju in kamniti ograji, iz katerih so streljali švabi svetilne rakete, ki so nas presno osvetljevale kot tarče. Sovražni mitralježi nasprotnega poboja so sipali svinčeno točo vzdolž grebena, da ne bi mogli nihče napasti od strani.

Na levi od ostalih fantov je skočil Arabec v krater topovske granate kakih petindvajset jardov od mitraljeza. Bil je pripravljav prečeti sovražniku, da ne bi začel našim streljati v bok in da ne bi nekateri med našimi ustrelili koga od dvajsetih mož, ki naj bi bili napadli z leve. Čakali smo, vendar do glavnega napada sploh ni prišlo. Pozneje smo slišali govorice, da je bil poveljujoči oficir bojazljiv, da se ni upal voditi napada.

Berkely, Arabec in drugi so zasuli švabski mitraljež z uničujočim ognjem, tako da je kmalu utihnil. Ni bilo nogoče napredovati, dokler niso napadli možje na levi, saj sta dva mitraljeza, katerih položaja nismo mogli odkriti, ustvarjala navzkrižni ogenj ravno pred bunkerjem. Berkely je primerno dolgo čakal, potem pa razočaran in ogorčen ukazal fantom, naj se umaknejo k pastirskim kočam.

Začelo se je svitati. Topovske granate so padale okrog koč. Arabecu, ki je bil lepo na varnem v svojem kraterju, ni bilo do tega, da bi se takoj umaknil. Kmalu je zagledal sovražnega strelca, ki je zlezal na greben kakih dvajset jardov od njega in začel streljati v smer, kamor so se bili umaknili naši fantje. Gledal je plamenčke, ki so švigali iz cevi, in premišljal.

»Oh, kajpak, ti prizadevni morilec! Le ostani tam, dokler ne bo malo svetleje, da se bom odlašil.«

Končno se je že toliko zdanilo, da je po-

stal švab, ki je sipal svinčenko, jasna tarča. Arabca je vodilo hladno oko, še hladnejše srce in misel na Mojstra Termita, pomiril je na švaba in ga zadel s štirimi krogliami. Puška mu je padla iz rok, truplo pa se je stegnilo po skalovju. Arabec je salutiral proti kraju, kjer je ležal Mojster Termi, in se vrnil h kočam. Božično jutro leta 1943.

Okrog enajstih je prišel z gore 1205 mali polkovnik z enim možem kot telesno stražo; hotel je vedeti, zakaj pri hudiču, se je napad izjavil. Bataljonski bovarski oficir, ki je prišel z njim, je prinesel steklenico vina za celo četo! Stori je, kar je bil mogel, zato smo cenili njegovo dobro voljo. Cepprav je vsakogar želajo, da bi pospravil celo steklenico, smo se vsi le dotaknili z ustnicami, ker smo se bali, da bi potem naslednji ne mogel pijače niti okusiti. Nekateri med najbolj žejnimi pa so sploh odklonili, da bi kaj poskusili, tako da so njihovi tovariši lahko dobili vsaj »kaplico«.

Mali polkovnik je vzel s sabo dva moža, odšel k bunkerju, zasul švabe, ko so čistili mitraljež in jih ujel enajst, ne da bi enkrat ustrelili. To nas je kar osmešilo.

Štirje ujetniki so prinesli Mojstra na šotorskem križu in nam ga položili k nogam. Imel je luknjo nad levim očesom, eno v grlu, nekaj pa po trebuhu in prsih. Strmeli smo v njegove bele oči, uperjene v nas, stiskali puške pa pogledali proti švabom in nato polkovniku. Odkimal je.

Ne bi mogli imeti boljše vzroka, da nismo praznovali božič, kot je bila Mojstrova smrt. Zloževali smo za njim z božičnimi srci, polnimi sovraštva. Bil je eden velikih, izvirnih značajev, ki vabujajo ljubezen in predanost. Mislili smo na Angel in gostoljubno hišo, ki ne bo nikdar stala ob Hobokskem zalivu.

Pogled na platno

En sam film

Sredi poletja, ko je zanimanja za film najmanj in tudi nastavi filmov v tekočem repertoarju večinoma ne vsebujejo posebnega zanimanja, je dočrta ljubljanska kinematografja Komuna še ves leto nepričakovano dobro sezona. Pri vseh predstavah je dovolj gledalcev, seprav predvajajo češkoslovaški film, ki ga je kinematografsko podjetje na podlagi dosežanih izkušenj hotelo, kot sklepamo po objavah programa v tisku, že sredi tedna odstaviti s programa. Film »Smrt« se imenuje Engelchena pogumno vtraja v Komuni in naši gledalci mu posebej prav toliko pozornosti, kot so to seledne kriminalke in spektakli, ki jih predvajajo drugi kinematografi in od katerih so bile ta teden nove samo »Rimske device«, značilen in naravnost poučen primer slabega okusa filmske industrije. In ker smo podobnih nesmislov gledali pri nas že dolgo vrsto, tudi »Rimske device« s proizvodno in distribucijsko prakso vred, ki se zanje ogreva, za nas niso nič novega.

Tako je ljubiteljem filma preostalo res samo en sam film, delo nadarjenega češkoslovaškega režiserja para Jana Kozdara in Elmarja Klauza »Smrt« se imenuje Engelchena. Festivalna Meksika je za lani obemem z Bulajčevim »Kozarom« nagradila z zlato medaljo. Istima režiserjema je letos pred mesecem dni zaploskal mednarodni auditorij v Karlovi Varah, kjer sta za film »Obtožena« dobila Kristalni globus. Takrat sta, na proslavi od novinarjev, govorila o svojem filmskem delu ter dejala o filmu »Smrt« se imenuje Engelchena takole:

Ni naša zanimala toliko potek znanjih dogodajev, saj imo vojne, h katerim se film vrača, temveč njihov vpliv na glavnega junaka, na njegov odnos do življenja. V napnem junaku naju je zanimajo vprašanje človeka, ki je zaradi preživetih vojnih grozot izgubil zaupanje vase, v pravilnosti svojih dejanj in z muko preverja naravne kriterije, katerim je vojna vvela njeno staro veljavo. S tem išče tudi smisel življenja in svoj življenjski cilj.

Ce si za izhodišče vzamemo te njune besede, se nam film »Smrt« se imenuje Engelchena razkriva kot izredno precizna dramska gradnja, polna vsebinske simbolike in intenzivno, premišljeno oblikovana z izbranimi filmskimi sredstvi.

Junak, partizan Pavel, je ob koncu vojne na posteljo priklenjen invalid razoran in zlomljen človek. Tudi najmanjši usklajenji dogodke v njegovi bolniški sobi se mu kot asociacija prelje v bolne blodnje, v katerih podžviplja kritične vojne dogodke: izdajalstvo in nemško maščevanje, dobroto preprostitih ljudi, partizanski tovarštvo, likvidacijo nemškega oficirja, ljubezen in strahne dneve učenja v nemški obroč med ofenzivo, ki je vodi SS oficir Engelchena. V tem mučnem podžviplju se sprošča, vrača se mi vprašanje in v njo polja do življenja, v katerem si zastavlja en sam cilj: postati in kaznovati človeka, čigar ime je pomenilo smrt.

Film je logično podprt, psihološko prepričljiv, z izvrstnim ritmom retrospekcij in harmonično zaokroženo vrsto spreminjajočih likov in njihovih usod, predvsem pa odlično zrežiran in prav tako odbran.

Srečanja v Karlovih Varih

Češkoslovaški „filmski čudež“

Kot vsaka kinematografija, ki ima v gosteh filmske strokovnjake iz tujine, je tudi češkoslovaška v letošnjih Karlovih Varih izbrala priložnost in v prostih festivalskih urah seznanjala goste s svojimi novimi deli. Kod se je tem vabilom odzval, se priletno presenečen spremlja se na festival, mlad, izredno živ, izmenjen v iskanju lastne, filmske govornice in z izrazitim serijoznim, kvalitativnim poudarkom. Ugledni tuji filmski teoretiki in kritiki, ki so spoznali značilna dela iz češkoslovaške filmske proizvodnje zadnjih dveh let, so začeli s priznanjem govoriti o češkoslovaškem filmskem čudežu. Se posebej potem, ko so spoznali avtorje nekaterih filmov, vse po vrsti mlade ljudi, ki so lani ali pred letom končali študij na praški akademiji za film in televizijo.

Pred približno dvema letoma je začela CSSR na mednarodne festivale v Oberhausenu, Mannheim, Cannes, San Sebastian in na druge poleg filmov starejših, znanih režiserjev pošiljati tudi avtorje absolutno akademski za film in televizijo. In začeti so se skoraj vsi po vrsti vračati domov s priznanji mednarodnih žirij za svoje kratke, srednjemetražne in dolgometražne filme. Bitveno značilno je, da so mladi filmski delavci dobili iz CSSR možnost predstaviti svoja dela tujini že v času, ko so se doma razpletale razne polemike o njihovih delih. Nič manj značilno ni tudi to, da je njihova iska-

nja in prizadevanja, povsem nova za prakso povojnega češkoslovaškega filma, avtoritativno podpira domača filmska kritika, ki je priznala svojo nagrado prav takšnim »polemičnim, pogumnim filmom. Kot najboljša filma leta 1983 je izbrala »Sonca v mreži« slovaškega režiserja Stefana Ugerja in »Crnega Petra« Miloša Formana. Oba pod vidnim, a nikakor neposredno prizetnim vplivom »črne« verile od kriptično govorit o mladi generaciji, o njenem vključevanju v življenje, o nasprotju med mladimi in starimi, o preživetju in o novem v sodobni češkoslovaški družbi.

O katerih novih imenih govorijo kritiki, kadar omenja »filmski čudež«? O Veri Chytilovi (rojena 1929, diplomirala 1961) in njenih filmih »Strope« (diplomsko delo, nagrajeno na festivalu filmskih institutov v Helsinkih leta 1981), »Vreča bolne« (nagrada žirije češkoslovaškega kratkometražnega festivala leta 1982) in »O nečem drugem« (nagrada žirije v Mannheimu leta 1983). O Milošu Formanu (roj. 1932, diplomiral 1955) in njegovih filmih »Načrtaj, če bi ne bilo glasbe« in »Crni Peter«. O Stefanu Ugerju (roj. 1929, diplomiral 1955) in »Soncu v mreži«. O Jaromiru Jirešu (roj. 1935, diplomiral 1960) in njegovih filmih »Dvorana preganjanj korakov« (diplomsko delo, nagrajeno v San Sebastianu)

VIZIJA ZLOČINA – V »Diamantih noči« je mladi Jan Nemeš poskušal, kot je sam dejal, »posneti študijo o človeški podzvesti v izjemnih pogojih skrajne izčrpanosti, trpljenja in strahu« ter z zgodbo o pobegu dveh mladih Židov iz koncentracijskega taborišča obsoditi vojno nasilje. V filmsko dogajanje, ki je od začetka do konca en sam prestrašen beg, je vpletel privide mladih beguncev. Eden od njih je vizija o umoru žene, ki sta jo zaprosila za kosček kruha.

Da jim navsezadnje zaupajo tudi finančna sredstva in da jim domača kritika daje vso moralno podporo pri njihovem iskanju novih tem in novih izraznih sredstev. Da smejajo za te mlade ljudi tako priznani mojstri kame- re, kakršni je Jaroslav Kučera (»Ko pride maček«), se iz osebnega razgovora z Jancom Nemešom in Jaromilom Jirešem sem med drugim izvedela tudi za sedanjost češkoslovaškega proizvodnje, ki se mi zdi v primerjavi z našo naravnost različna. Proizvodna načrta realizirajo v filmskih skupinah. Skupini se ni treba ubadati s komercialnimi vprašanji in naklonjenosti distribucije. Vsaka skupina (v njej je povprečno 6–7 režiserjev) ima nalogo, posneti štiri filme na leto, in zanje na razpolago deset milijonov kron. Kako interno razdeli sredstva, je saj njeno vprašanje. Scenarije odobrava vodja dramaturškega oddelka skupine, ki prevzema pred javnostjo tudi vse odgovornost za izbiro scenarija. Direktor filmskega proizvodnega podjetja ima seveda pravico, da scenarij ovrže. Toda kot je zatrdil Nemeš, je ta pravica bila vse doslej samo teoretična pomena, praktično je še nikoli niso uveljavili. Skratka, namesto dolge in vijugaste poti z nesterimi predali, mimo katerih se približajo naši filmski načrti, je na Češkoslovaškem ena sama etapa.

Kot so se v CSSR z uspehom gledovali pri poljski praksi proizvodnih skupin, ne da bi z napadno sramežljivostjo tajili, od kod sta prišla vzgled in pobuda, da se ozmemo po razmerah o češkoslovaški filmski proizvodnji. Se se bom vrnila k filmom mlade češkoslovaške generacije, čeprav vem, da opis lahko le blede registrira značilnosti, kvalitete in umetniško usmerjenost filma. Zato pa bi rada že danes predlagala, da razmislimo o možnostih za neposredno srečanje s češkoslovaškimi filmskimi čudeži. Če se London ne brani privedi letošnje jeseni tedna češkoslovaške kinematografije, bi ga lahko privedli ti tudi pri nas. Zlasti pri nas, saj bi v njem in v razgovorih s povabljenimi delegacijami filmskih delavcev iz CSSR spoznali marsikaj dobrega, marsikaj takšnega, česar bi se s pridom lahko oprijela tudi naša proizvodnja.

STANKA GONČIČ

Jugoslovanska poezija v nemščini

Obisk nemškega književnika Herberta Gottschalka

Včeraj popoldne je bil v Društvu slovenskih književnikov v Ljubljani sestanek slovenskih pisateljev z nemškimi književniki in prevajalci iz naših literatur Herbertom Gottschalkom. Gottschalk, ki vodi v Güterslohu na Vestfalskem redakcijo lista »Wissenschaft und Allgemeinbildung«, je prišel v Slovenijo na povabilo komisije za zveze s tujino pri Društvu slovenskih književnikov. Ob pomoči jugoslovanskih književnikov je pripravil za tisk antologijo sodobne jugoslovanske poezije v nemščini, ki bo vsak čas izšla pri založbi Siebert Mohn v Güterslohu. To založba je del koncerna C. Bertelsmann Verlag. Knjiga, ki smo jo imeli priložnost videti že v polni, kaže dovolj širok pogled na našo sodobno poezijo. Za ilustracijo je izbral, da je v njej zastopanih devet najstarejših, dvajset najmlajših slovenskih, dvajset najstarejših, sedemnajst srbskih in devet makedonskih pesnikov. Med Slovenci so zastopani Bor, Borko, Gradnik, Ključič, Košec, Kosovel, Kovič, Krakar, Menart, Mitani, Mrzel, Pavček, Udovič, Vipotnik, A. Vodnik, Vodusek, Zajc, Zlobec in O. Zupančič. Prevajalec in urednik Gottschalk je povedal, da bo pripravil zdaj posebno izdajo slovenske poezije v nemščini. Med pogovorom je g. Gottschalk dejal tudi:

»Po podatkih turističnih agencij je letos obiskalo Jugoslavijo precej več kot milijon tujih turistov. In med temi turisti je gotovo kakih 400 tisoč gostov iz Zvezne republike Nemčije. Med vso to množico pa menda nihče ne ve, da je v Jugoslaviji toliko pesnikov. Izdaja vaše poezije je poročila iz kulturne potrebe, ki se čuti v Nemčiji, knji na nemškem trgu se ni bilo doslej nobene knjige ali celo antologije jugoslovanske poezije.

Knjiga jugoslovanske poezije v nemščini bo izšla v 3000 izvodih. Opredeljena je s splošnimi, tu in tam sicer nepopolnimi biografskimi podatki o avtorjih, ki pa so vendar za nemškega bralca dovolj informativni. Na koncu pa založnik spregovori o veljavnosti področjih, ki so delovala na jugoslovanske literaturo, nato pa spregovori na kratko o slovenski, hrvaški, srbski in makedonski literaturi. Slednje je še kratka beseda o situaciji, v kakršni je naša literatura danes. Iz vsega je razvidno priznanje, ki ga je ta literatura dosegla doma in v svetu.

Zanimivo se mi zdi zapisati se tole prevajalčev misel: »Kakor drugod po svetu je tudi pri nas močan lov za denarjem. To je seveda v zvezi s standardom. Toda ker pri nas ljudje razmeroma veliko zaslužijo, se mora ta lov neke končati. In zdi se mi, da je v zadnjem času pri nas vse več ljudi, ki so se začeli ozirati in iskati še druge dobrih, kulturno in knjižno. Zdi se mi, da se prav v tem času čuti pri nas premik v to smer«.

Herbert Gottschalk bo ostal v Sloveniji nekaj dni, da bo v pogovorih s slovenskimi kulturnimi delavci podrobneje spoznal našo književnost. F. NOVŠAK

Gledališki problemi skozi študentsko prizmo

Tuji udeleženci o mednarodnem festivalu študentskih gledališč v Zagrebu

Letos bo v Jugoslaviji – v Zagrebu, od 5. do 13. septembra – že četrty mednarodni festival študentskih gledališč. Tokrat mu namenimo pogled, da nazaj, na minule tri festivale, kot so jih zapisali udeleženci od vseposvodi.

»... in vendar ne smemo zaključiti, da so bile polemike simptomatične zaradi nacionalnih razlik. Kazalo se je izredno razumevanje med vsemi udeleženci, ki se je oblikovalo spontano, saj so vsi skupaj znašli v sredini, v kateri je vsakdo zainteresiran za gledališče, čeprav vsi niso dolžni osvojiti posameznih izhodov.«

(Stuart H. Harris, Manchester Guardian, 19. X. 1961.)

»Atmosfera je bila zelo, zelo prijateljska. Zagreb ima zares velike možnosti za organiziranje tekega festivala.« (Paul Danblon, Bruxelles, predsednik ISTU)

»Za nas so bila še posebno pomembna srečanja v klubu, kjer se je razpravljalo ne le o umetniških problemih, temveč o problemih naših držav sploh. In prav v tem – v spoznavanju, približevanju in izmenjavi miselnosti – je velika vrednost festivala.« (Tomaz Pertynski, direktor STS »Cytirina«, Ljublj.)

»V trenutku, ko se v Angliji budijo posebno zanimanje za določene napredek gledališč, je zelo važno, da imajo glavni podporniki teh hoten, študenti s kontinenta, da imajo možnost izmenjave mnenj o tem, kaj naj danes počne gledišče. Vsi angleški študenti so priletno presenečeni nad visokim izvedbenim nivojem skupin s kontinenta.«

Douglas MacIndowie, režiser Leeds University Union Theatre Group, Leeds)

»Pomembnost zagrebškega festivala označuje tudi dejstvo, da sodelujejo številne inozemske skupine, da jih je opazno več kot na drugih podobnih festivalih. Poleg tega je prav, da je festival v Zagrebu, saj je mesto poznano po svojih gledaliških tradicijah. Po vse, kakor spodbuja razumevanje za festival in zagotavlja dober sprejem predstav. Razen tega so v Jugoslaviji kot iz-

venblokovski in neangajirani državi odlični pogoji za širše mednarodne stike in izmenjavo stališč na kulturnem polju.«

(Gaetano Marcellino, član Centra Sperimentale di Prosa, Catania, avtor teksta »Stroj za slone«, ki so ga izvedli na II. festivalu študentskih gledališč v Zagrebu)

»Zagrebski festival je posredoval vrsto težko prebavljivih, pa tudi vzemirljivih del, dobrih in povprečnih predstav, predvsem pa je omogočil gledališko eksperimentiranje. Rezultati niso takoj na leteli na splošno odobravanje, so pa omogočili osvetlitev osnovnih problemov gledališč in razprave o nekaterih zamislih, ki so jih pa, morda prav zaradi apatičnosti, vse prehitro osvojili kot osnovne principe drame... Čestitaji je treba vodstvu Zvezne študentske Jugoslavije in zagrebškemu festivalu za odlično organizacijo II. mednarodnega festivala študentskih gledališč.«

(Jean Carrière: The Second Festival of Student Theatre, The Student, št. 11, 1962.)

»Vsak ansambel s svojim nacionalnim specifičnim izprijuje izbiro dela in načini realizacije svoj zorni kot in pogled na sodobno življenje in svet...«

(Nastko Frndić, »Borba«, 14. XI. 1963.)

»Tudi letošnji Mednarodni festival je z obilico svojih dokaj zanimljivih predstav, od prvo do vsakodnevnih diskusij – pri nekaterih nikoli ni manjkalo naspornih miselnosti – in sploh z vsoto atmosferske, prežeto z redkim gledališkim entuziazmom, potrdila, kako je študentski amaterizem neizčrpen vir svežine in teatarske radoživosti.«

(Marija Grigčević, »Večernji list«, 17. IX. 1963.)

»Ugled, ki ga uživa festival, je mednarodno veljavna – ne zaradi mehanizme sheme sodelovanja skupin iz različnih držav, temveč po pomembnosti konkretnega zbliževanja študentov z vsega sveta, po intenciji vitalnega manifestiranja gledališke umetnosti za njeno potencialno in dejansko najmočnejšo in najštevilnejšo publiko, po seri-

oznem pristupu in minuciozni pripravi manifestacije, ki enako zavzete udeležence in organizatorje, gostitelje in goste, občinstvo in avtorje.«

(JOZO PUMIŽEVIC, »Telegram«, 6. IX. 1963.)

Prejeli smo

Popačeni Prešeren

Pod naslovom »Popačene zgodbe iz Ornega grabna« smo pred dnevi v »Delu« (2. 4. 8.) brali svesek Draga Vresnika o rokovanjskih, ki so pred dobrimi sto leti strašili po naši deželi. Po njegovem je bilo to »gibanje razredni boj obubožanega in razslojenega vaškega prebivalstva, ki pa sta ga fevdalna in klerikalna reakcija označevali kot roparijo in tolovaštvo ter ga zatirali z vsemi sredstvi.

»Meščansko izobraženstvo, ki mu je rokovanjsko ogrožalo ekonomske temelje, se je seveda proti temu gibanju opredelilo po jasni globi. To da ne vsi. Prešeren se je odločno postavil na stran vaške polproletarske revolucije, ki kljub vsem njenim hibam, napakam in pomanjkljivosti so se mu zdele mnogo manjše kot pasivnost in dobičakarstvo, »rokodelarskih« krogov, ki jim je povsem jasno povedal s svojim epigramom, da:

»Lepše bi bilo berilo Novic rokodelsko-kmetijskih, ako rokovanjske (podčrtaj D.V.) in manj bi kmetavške bile.«

Prešeren je potemtakem po Vresnikovem mnenju »povsem jasno« želel, da bi bile »Novice« nekako glasilo »rokovanjske« ali kaj, in uradnik bi potem seveda ne smel biti Bleiweis, marveč pač kmet, plašjar, ali vsaj njihov somišljenik, najbolje kar on sam!

Prava literarno-politična senzacija, če bi le resnična bila! Oglejmo si Prešernove verz »Novic«! To, s čimer bi »Novice« dokazati svojo trditve, beremo namreč v tem epigramu:

Tat, rokovanjski govorci, jeziki, drugim neumeni, ne izpazijo nič drugega kot marska po blevi duši tvoja

Nedeljski pomenki s sodobniki – Morebitni ugovori zaželeni v istem okviru – Sprašuje DELO. danes odgovorja:

FRANCE KRIŽANIČ

VPRAŠANJE: Pred tednom dni smo bili ob arhitekturni spreobliki Ljubljani. Kaj mislite o takih spreobliki?

ODGOVOR: Glejmo Ljubljano in veselimo se je, kakršna je, dokler je. Zakaj razvoj gre neusmiljeno naprej in v limiti bomo vso Slovenijo podirli, asfaltirali in z belimi črtami prepredili. Tistim arhitektom, ki jim ob podirjanju spomenikov poka srce, pa bomo pustili rezervat s tremi, štirimi hišami, skozi katere naj si vrtajo arkade, zakaj nič ne potolaži arhitekta bolj kot nova arkada.

VPRAŠANJE: Urbanizem posega po naši preteklosti, šolska reforma po prihodnosti. Kaj mislite o razvoju šolske reforme in kako bi označili današnje stanje v našem šolstvu?

ODGOVOR: Šolsko reformo moramo posebej obravnavati v kozmidi dobi in posebej pred njo. Pred kozmidi izročila šolske reforme je bila jasna in preprosta: Profesorji se morajo pokazati in res danes vsi vidimo in marsikaj je spregledal. K sreči je utirjenje sputnikov počasi vplivalo tudi na tir našega šolstva in danes stojimo že pred realno pa tudi zahtevno in brez dvoma dolgotrajno potjo v naprednejše šolstvo.

O današnjem stanju pa tale:

Dve značilni zaporedji nam razkrivata težave, njihov izvor in rešitev:

Zitljenje vati... do slab uspeh na univerzo, univerza na srednjo šolo, srednja šola na osnovno šolo, osnovna šola na predšolsko vzgojo in končno je vsega zla kriva porodnišnica.

Ostre kriterije, s katerimi naj postopoma filtriramo naše kadre, pa prepriča osnovna šola srednji šoli, srednja šola univerzi, univerza življenju in življenju smrti.

VPRAŠANJE: Kako bi kot kronist obdelali polpreteklo dobo v razvoju naše univerze?

ODGOVOR: Solsko reformo moramo posebej obravnavati v kozmidi dobi in posebej pred njo. Pred kozmidi izročila šolske reforme je bila jasna in preprosta: Profesorji se morajo pokazati in res danes vsi vidimo in marsikaj je spregledal. K sreči je utirjenje sputnikov počasi vplivalo tudi na tir našega šolstva in danes stojimo že pred realno pa tudi zahtevno in brez dvoma dolgotrajno potjo v naprednejše šolstvo.

VPRAŠANJE: Kaj je matematiki v naši stvarnosti najbolj tuje?

ODGOVOR: Metodologija, tisti čisti empirizem, ki se požrtva na logiko, poštenost in v res razvoj človeštva. Taka metodologija je tudi moralno zelo poceni. Človek, ki ji sledi, ni odgovoren za svoja dejanja, saj ne more predvideti njihovih posledic, ki jih zazna šele, ko so.

Seveda pa nisem zoper eksperimente nasploš. Le razlikovati je treba med eksperimentom in eksperimentom. Na primer: vsako utirjevanje sputnika je eksperiment, vendar

pa velja zavrniti trditve, da deli univerza dohodek po delu. Za delitev dohodka je pač predpisan določen pravni obred s pravilniki in komisijami. Vse to naj olaja večje spoštovanje do dohodka, z delom pa nima nobene zveze. Če se ne gre drugde, bi imeli raješ, kar drug obred, na primer delitev dohodka ob glasbeni spremljavi. To bi bilo zelo pestro, vsaka fakulteta bi imela svoj glasbeno-finančni misterij. In končno, zakaj bi dali zaslužiti in Institutu za javno upravo, Akademiji za glasbo na ne?

VPRAŠANJE: Kaj je matematiki v naši stvarnosti najbolj tuje?

ODGOVOR: Metodologija, tisti čisti empirizem, ki se požrtva na logiko, poštenost in v res razvoj človeštva. Taka metodologija je tudi moralno zelo poceni. Človek, ki ji sledi, ni odgovoren za svoja dejanja, saj ne more predvideti njihovih posledic, ki jih zazna šele, ko so.

Seveda pa nisem zoper eksperimente nasploš. Le razlikovati je treba med eksperimentom in eksperimentom. Na primer: vsako utirjevanje sputnika je eksperiment, vendar

DESET ŽEBLJIC

ODGOVOR: Za to poglavje bi izbral naslov »Panem et circens«. To je čas, ko je univerza za kos kruha pripravljena na poljuben cirkus. Pravzaprav nam je zakon o univerzi s svojimi nenehnimi spremembami (novelami, statuti, pravilniki) univerzo povsem nadomestil. Pred očmi javnosti se postavljamo in žanjemo pohvale le se s paragrafovskim.

Zunanji vplivi so pri tem manj pomembni, vse to počenjanje godi predvsem nam na univerzi samim. Za statutarnimi problemi in za njihovim reševanjem je tako lahko »kriti ustvarjanje nemoč. Na pravi univerzi bi vsega tega ne bilo. In zato kličem vsem, ki se jim morda univerza smili: nikar! Taka kot je, boljše usode ne zasluži. Smili naj se nam slovenski narod, ki bi vendarle zaslužil boljše univerzo.

VPRAŠANJE: Kako ste sprejeli deitve dohodka na univerzi?

ODGOVOR: Z navdušenjem! Idejno globoko analiza, je pokazala, da je dohodek višji od plače. Odločno

zapisal »stihotest«.

In še nekaj: ubadanje z matematiko in z naravoslovjem nasploš terja mnogo romantike, entuziazma in sploh vse tisto v človeku, kar moderna umetnost vsaj zaničuje, če že ne odkanja. Tako je, zame, v naravoslovju več humanizma kot v tako imenovani moderni umetnosti.

VPRAŠANJE: Se pogled na literarno polje: kakšna slovenska satira bi ne razburila merodajnih duhov?

ODGOVOR: Le popevka materina: aja tula, nana nina!

VPRAŠANJE: Bi nam lahko postregli s primerom konstruktivne kritike na žigoo sodobno temo?

ODGOVOR: Poskusimo! Denimo horoskop. Horoskop je opij za ljudstvo. Kako nekonstruktivno zveni taka izjava. Drugače, povsem drugače je treba kritizirati. Nekeko takole:

Kaj smo storili, da bi vključili horoskop v naš sistem? Kakšno mesto smo dali horoskopu v občinskih statutih? Kakšna priporočila smo sprejeli? Tu je pred nami še veliko dela. Predvsem je treba horoskop decentralizirati, pisati za vsako občino posebej, saj gre občanom iz bolj razvite občine tudi boljše usoda. Potrebni bi bili še določeni premiki v zoodiahi samem. Načelo stopenji bi lahko uporabili v znamenju bika, saj vendar ne more biti usoda enaka merjena sistem, ki je rojen v srednjem delu znamenja. Kjer so dane ugodne možnosti, je treba izvesti integracijo, na primer med škorpionom in devico. V diskusijo o vseh teh spremembah bi morali vključiti ustrezna strokovna društva, predvsem zvinorejske kombinacije itd. K finančanju horoskopa bi morali pritegniti tudi banke, saj so te predvsem zainteresirane za njegov razvoj (investicije). Po-buda za začetek predlagane obravnave pa lahko pride le iz zoodiahi samega.

VPRAŠANJE: Ali kdaj trkate na odprta vrata?

ODGOVOR: Seveda! Vselej! Za vsak primer.

VPRAŠANJE: Koga priporočate za naslednjo žrtve našega intervjuja in zakaj?

ODGOVOR: Metrolog in planinec prof. dr. France Arčon naj bi pomagali izmeriti daljo in nebeško stran. Pomeril naj bi na razmere in se po možnosti ne zameril.

Prihodnji odgovarja: FRANCE AVČIN

Naši spomeniki

GRAD KOZLOV ROB je že od 12. stoletja dalje gospodoval nad Tolminom, s tem pa tudi nad vozliščem poti iz Kranjske v Gorico, čez Predel na Koroško in mimo Kobarida v Cedad in Oglej. Kot tako pomembna postojanka je grad večkrat menjal gospodarja na tudi zunanji videz. Od leta 1651 dalje pa je začel propadati in počasi ga je zakrilo drevje in grmitje. Po več kot 300 letih je gorški zavod za spomeniško varstvo s sredstvi republiškega sklada in občinske skupščine Tolmin začel z deli in odkril poleg starejših grajskih zasnov tudi renesančne. Trektoli okoli pravokotnega dvorišča so bili na vogalih utrjeni s stolpi, obdani pa z globokim obrambnim jarkom, čez katerega je vodil dvizni most. Našli so tudi lepe ostanke grajske materialne kulture. Izkopavanja so šele prva stopnja restavracijskih del, ki bodo sčasoma razkrila in prezentirala grajske razvaline, ki bodo kot pomemben spomenik stare grajsko-utrdbene arhitekture na naših tleh privlačljale mnogo obiskovalcev. EMIL SMOLE

A. PASTERNAK
Čanji 7,5, Piberl 7 (1), Jocić 6,5
(1), Pongrac 6,5, Ljiljak in Ku-
reš 6 (2), Jovanović in Belamarić
8, Milosavljević 4,5 (2), Agić 4

Goljufijo bo »odslužil« v zaporu

MARIBOR, avgusta — Tričlanski senat okroglega sodišča je obsodil 45-letnega Ota Perbosa, vodilnega instalaterja iz Limbuša, na enotno kazen 10 mesecev zapora zaradi vplodne tatvine in goljufije.

Perbos je že star znanec sodišča in delomerni, ki ima nenehno opravka s sodnikom za prekrške in zaporu. V začetku letošnjega leta, ko je bil spet brez denarja, je izvalil od Pavle Perko pri Sobru 11.000 dinarjev. Rekel je, da potrebuje denar za nakup radijskega sprejemnika in da ga bo čez tri dni vrnil. Tega pa seveda ni storil, ker ni nikjer zaposlen. Denar je porabil za pijančevanje. Dne 7. maja letos pa je Perbos vtilil v klet v Maistrovi ulici v Mariboru in Milki Pušenjak ukradel 800 cigaret Morava ter nizke ženske čevlje. Cigarete je po nizki ceni prodajal svojim prijateljem.

ZDRAVSTVENI DOM IVANČNA GORICA

razpisuje prosto delovni mesti za:

2 ZDRAVNICE(-KA) splošne prakse

Plače po pravilniku o osebnih dohodkih ZD Ivančna Gorica. Stanovanje prisključeno. Ponudbe pošljite upravi ZD Ivančna gorica. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

7825

Nepredvidna vožnja terjala življenje

Minuli petek je bilo v Sloveniji skoraj 30 nesreč

V petek je bilo 29 prometnih nesreč. Spet je nepredvidnost terjala življenje. Razen smrtnih žrtve je bilo 19 hudo in 11 laže ranjenih, gmošne škode pa je skupno za 6.409.000 dinarjev.

MARIBOR, 15. avgusta — Večera ob 20.05 je v Slivnici pri Mariboru mopedist Edvin Grajčanar podiral kolesarja Silve Eminovskega, dijaka 4. razreda osemletke. Do nesreče je prišlo zato, ker je Eminovski prišel s stranske na glavno cesto, ne da bi se preprical, če je ta prosta, in se je zaletel naravnost v mopedista. Eminovski je bil pri trčenju hudo poškodovan.

BLLED, 15. avgusta — Na cesti Svobode na Bledu sta večera ob 14.30 trčila osebni avtomobil, ki ga je vozil Sime Mušič, in osebni avtomobil, ki ga je vozil Milenko Budič. Mušič je vozil proti hotelu Toplice z neprimerno hitrostjo, zapeljal nekoliko v levo in zadel avtomobil Budiča, ki je vozil nasproti. Pri nesreči sta bila voznika hudo poškodovana, laže poškodovanih pa je tudi 6 potnikov. Oba voznika ter potnika Rosendo Stojilović in Staneta Pristava so odpeljali v jeseniško bolnišnico. Gmošne škode na vozilih je približno za dva milijona dinarjev.

MARIBOR, 15. avgusta — V Crni na Koroškem sta večera trčila motoristi Rudolf Kompan in Alojz Zorman. Nesreča se je zgodila zato, ker je Kompan rezal ovinek na levi, prav takrat pa mu je nasproti prišel Zorman. Oba voznika sta se pri trčenju hudo poškodovanih in so ju odpeljali v bolnišnico v Crni. Obe škode so odvezli tudi

rajo zapeljal s ceste tovarnjak s priklopnikom, ki ga je vozil madžarski državljani Imre Nagy. Pri srečanju z nekim vozilom je zapeljal na skrajno desno stran ceste, in se je prevrnil pod cesto 2 metra globoko. Voznik pri nesreči ni bil poškodovan, gmošne škode pa je za 1.400.000 dinarjev.

kri. Gmošne škode je bilo za 250.000 dinarjev.

LILRSKA BISTRICA, 15. avgusta — Na cesti iz Pivke proti Lilrski Bistrici je večera

LUKUNJA NA CESTI — Najti luknjo na katerikoli ljubljanski cesti ali ulici res ni težava, vendar pa je dokaj nenavadno, da so tako »olepšane« tudi ceste, ki so bile nedavno rekonstruirane. Ni še dolgo tega, kar je bila končana rekonstrukcija Titove ceste do Aškercove ceste in že lahko na njej opazimo take luknje, ki so za voznike na dveh kolesih celo življenjsko nevarne. Štirinajsti den odloka Mestnega sveta o ureditvi prometa na območju mesta Ljubljane natančno določa, da mora cestnišče spraviti v prejšnje stanje tisti, ki ga je prekopal. Gotovo je na avtomobilski zaradi te luknje došel nastalo že precej več škode, kot bi veljal kvadratni meter asfalta, ki ga pa še vedno od nikoder ni.

Foto: Smole

Splašen konj prevrnil voz

SKOFJA LOKA, 15. avg. — V vasi Stara Loka se je sinoči ob 18.20 prevrnil vprežni voz zapravljevec, ki ga je vozil Marko Hafner. Konj, ki je vlekel voz, se je splašal. Pri tem je padla pod vprego 11-letna Draga Hafner, ki jo je konj vlekel pod vozom se približno 100 metrov naprej. Dečica si je pretrgala noga, nevarnost je v tem, da je v tem obdobju izgubilo življenje 12 tujih potnikov, več kot sto pa je bilo bolj ali manj poškodovanih.

V pol leta dvanajst mrtvih

Tuji potniki premalo upoštevajo stanje in razmere na naših cestah

ZAGREB, 15. avgusta. (Tanjug). Na cestah Hrvatske je v prvi polovici letošnjega leta doletela nesreča 359 tujih vozil ali 136 več kakor v istem obdobju lani. Prometni organi, ki so primerjali podatke o številu in vzrokih prometnih nesreč, do katerih je prišlo v glavnem zaradi: nepredvidnosti tujih turistov, poudarjajo, da je v tem obdobju izgubilo življenje 12 tujih potnikov, več kot sto pa je bilo bolj ali manj poškodovanih.

Med žrtvami prometnih nesreč je največ avtomobilistov iz ZR Nemčije, nadalje iz Avstrije, Italije, Francije, Grčije, Švice, Belgije in Turčije. Organi za notranjo upravo, ki so analizirali vzroke prometnih nesreč, opozarjajo predvsem na to, da tuji avtomobilisti premalo upoštevajo stanje in razmere na naših cestah. Po mnenju teh organov vožnja tujih avtomobilistov po naših cestah z večjo hitrostjo, kakor je dovoljeno, ne da bi se dovolj zanimali za kakovost in širino vozičev. Med razlogi pogostih prometnih nesreč sta tudi nepravilno in predpisom nasprotujoče prehiteneje in alkoholi.

Truplo utopijena našli

LITLJA, 15. avg. — V bližini vasi Breg so večera ob 16. uri našli truplo utopljenege Rasmaja Hajrudinovića, 23-letnega delavca v tovarni KIA. Hajrudinovič se je pred tednom dni kopal v Savi in je pri tem umrl.

Včeraj v koprski luki

V luki so naslednje ladje: domača ladja »Ravni kotar« razklada pšenico v uvozu, grška ladja »Georgios« naklada les in generalni tovor v izvozu ter domača ladja »Koloče«, ki razklada riž v uvozu.

Nesreči mopedista in motorista

SKOFJA LOKA, 15. avg. — Mopedist Lovro Kožuh se je večera ob 15.35 na cesti II. reda v Skofji Loki zaletel v osebni smernik. Ponesrečenca so morali odpeljati v bolnišnico, ker mu je pri padcu počila lobanja. Vzroka nesreče se niso ugotovili.

Na cesti med Skofjo Loko in Kranjem pa se je večera ob 11.30 motorist Janez Bobnar zaletel v osebni avtomobil, s katerim se je peljal Dragomir Krajcar. Oba sta vozila skozi vas Forme. Avtomobilist je zavil v levo, za njim vozeči motorist pa tega ni opazil in je trčil vanj. Bobnar si je zlomil desno nogo in so ga odpeljali na polikliniko v Ljubljano. Gmošne škode je za 200 tisoč dinarjev.

OBVESTILO

Priporočamo vam, da izkoristite naše usluge pri prodaji in nabavi vaših izdelkov oziroma pri nabavi blaga za vas. Proizvajalce kmetijskih pridelkov prosimo, da nam zaradi uspešne in hitre prodaje nudijo vsakršno blago kmetijske pridelke in redno pošiljajo svoje ponudbe za obstoječe viške. Obračajte se na

»Agencija Slovenija«

Ljubljana, Kotnikova 16 ali po telefonu 30-194 ali 30-685. 7823

Poročilo protiperonosporne službe

Novost direktne okužbe grozdnih jagod po peronospori »vinske« trte je že minila. Vendar je še vedno nevarnost pozne peronospore na mladih vršičkih in zalistnikih. Glede na to, da smo letos imeli v nekaterih vinogradih okoliških, predvsem na nekaterih bolj občutljivih sortah, močno peronosporo, ki je precej poškodovala listje, je nujno potrebno za normalno dozorevanje grozdja zaradi vršičke pred eventualnim poznim pojavom peronospore.

Prav tako je še vedno nevarnost, da bi se pojavil in širil oidi.

Zato priporočamo vinogradnikom, naj zadnjikrat skropijo proti peronospori in oidi ju le v tistih vinogradih, ki so bolj izpostavljeni okužbam, predvsem pa tistih, ki so bili zadnjikrat poskropljeni v zadnji dekadi julija. Predvsem je treba skropiti vinograde na Krasu. Za skropljenje priporočamo le mešanico 1-1,5% bordeljske broze in 0,3% močvirnega žvepla (Gosani ali Thiovit ali Sumporol).

Kmetijski inštitut lovrenih in hidrometeorološki zavod SRS

Šolski center za trgovino in gostinstvo v Ljubljani

sprejme

— USLUŽBENCA — za računovodstvo centra

Fogoj za sprejem: ekonomska oziroma njej sorodna šola z znanjem strojeopisja. Prijave pošljite na naš naslov, Ljubljana, Poljanska 28a. 7827

IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE DELO, LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 3 — UPRAVA TOMŠIČEVA 1 — TELEFONI 23-322 DO 23-526 — OGLASNI ODDELEK: LJUBLJANA, TITOVA 1. TELEFON 21-896 — PODRUŽNICA LJUBLJANA, TITOVA 1. ODDELEK ZA LJUBLJANSKE NAROČNIKE 20-463. ZA ZUNANJE NAROČNIKE 21-832. POŠTNI PREDAL 29 — BRZOJAVNI NASLOV: »DELO«, LJUBLJANA, ZIRO RACUN PRI NARODNI BANKI LJUBLJANA 600-11-167 — MESEČNA NAROČNINA 550 DINARJEV — ROKOPISOV NE VRACAMO.

Telefon dežurnega urednika: 20-646

RTV Ljubljana

SPORED ZA NEDELJO

6.00-7.00 Dobro jutro; 7.15 Naredni domači zviki; 8.00 Minutna radijska igra: Naci Simončič; 8.15 Zvezdica; 8.30 Slovenske pesmi izvajata sopranistka Irena Bratuš-Kacijan in baritonist Jozef Humar; 9.00 Naši poslušalci; 9.15 Vredne melodije; 9.30 Zvezdica; 9.45 Vredne melodije; 9.55 Glasbene razglednice; 10.00 Radijske glasbe; 10.15 Glasbene razglednice; 10.30 Glasbene razglednice; 10.45 Glasbene razglednice; 10.55 Glasbene razglednice; 11.00 Glasbene razglednice; 11.15 Glasbene razglednice; 11.30 Glasbene razglednice; 11.45 Glasbene razglednice; 11.55 Glasbene razglednice; 12.00 Glasbene razglednice; 12.15 Glasbene razglednice; 12.30 Glasbene razglednice; 12.45 Glasbene razglednice; 12.55 Glasbene razglednice; 13.00 Glasbene razglednice; 13.15 Glasbene razglednice; 13.30 Glasbene razglednice; 13.45 Glasbene razglednice; 13.55 Glasbene razglednice; 14.00 Glasbene razglednice; 14.15 Glasbene razglednice; 14.30 Glasbene razglednice; 14.45 Glasbene razglednice; 14.55 Glasbene razglednice; 15.00 Glasbene razglednice; 15.15 Glasbene razglednice; 15.30 Glasbene razglednice; 15.45 Glasbene razglednice; 15.55 Glasbene razglednice; 16.00 Glasbene razglednice; 16.15 Glasbene razglednice; 16.30 Glasbene razglednice; 16.45 Glasbene razglednice; 16.55 Glasbene razglednice; 17.00 Glasbene razglednice; 17.15 Glasbene razglednice; 17.30 Glasbene razglednice; 17.45 Glasbene razglednice; 17.55 Glasbene razglednice; 18.00 Glasbene razglednice; 18.15 Glasbene razglednice; 18.30 Glasbene razglednice; 18.45 Glasbene razglednice; 18.55 Glasbene razglednice; 19.00 Glasbene razglednice; 19.15 Glasbene razglednice; 19.30 Glasbene razglednice; 19.45 Glasbene razglednice; 19.55 Glasbene razglednice; 20.00 Glasbene razglednice; 20.15 Glasbene razglednice; 20.30 Glasbene razglednice; 20.45 Glasbene razglednice; 20.55 Glasbene razglednice; 21.00 Glasbene razglednice; 21.15 Glasbene razglednice; 21.30 Glasbene razglednice; 21.45 Glasbene razglednice; 21.55 Glasbene razglednice; 22.00 Glasbene razglednice; 22.15 Glasbene razglednice; 22.30 Glasbene razglednice; 22.45 Glasbene razglednice; 22.55 Glasbene razglednice; 23.00 Glasbene razglednice; 23.15 Glasbene razglednice; 23.30 Glasbene razglednice; 23.45 Glasbene razglednice; 23.55 Glasbene razglednice; 24.00 Glasbene razglednice.

TELEVIZIJA

Na kanali 3, 5, 6, 11 s pretvorniki 9.30 Dveke iz ciklusa »serijski film«; 10.00 Kmetijska oddaja (Zagreb); 10.30 Glasbeno gledališče; 10.45 Glasbeno gledališče; 10.55 Glasbeno gledališče; 11.00 Glasbeno gledališče; 11.15 Glasbeno gledališče; 11.30 Glasbeno gledališče; 11.45 Glasbeno gledališče; 11.55 Glasbeno gledališče; 12.00 Glasbeno gledališče; 12.15 Glasbeno gledališče; 12.30 Glasbeno gledališče; 12.45 Glasbeno gledališče; 12.55 Glasbeno gledališče; 13.00 Glasbeno gledališče; 13.15 Glasbeno gledališče; 13.30 Glasbeno gledališče; 13.45 Glasbeno gledališče; 13.55 Glasbeno gledališče; 14.00 Glasbeno gledališče; 14.15 Glasbeno gledališče; 14.30 Glasbeno gledališče; 14.45 Glasbeno gledališče; 14.55 Glasbeno gledališče; 15.00 Glasbeno gledališče; 15.15 Glasbeno gledališče; 15.30 Glasbeno gledališče; 15.45 Glasbeno gledališče; 15.55 Glasbeno gledališče; 16.00 Glasbeno gledališče; 16.15 Glasbeno gledališče; 16.30 Glasbeno gledališče; 16.45 Glasbeno gledališče; 16.55 Glasbeno gledališče; 17.00 Glasbeno gledališče; 17.15 Glasbeno gledališče; 17.30 Glasbeno gledališče; 17.45 Glasbeno gledališče; 17.55 Glasbeno gledališče; 18.00 Glasbeno gledališče; 18.15 Glasbeno gledališče; 18.30 Glasbeno gledališče; 18.45 Glasbeno gledališče; 18.55 Glasbeno gledališče; 19.00 Glasbeno gledališče; 19.15 Glasbeno gledališče; 19.30 Glasbeno gledališče; 19.45 Glasbeno gledališče; 19.55 Glasbeno gledališče; 20.00 Glasbeno gledališče; 20.15 Glasbeno gledališče; 20.30 Glasbeno gledališče; 20.45 Glasbeno gledališče; 20.55 Glasbeno gledališče; 21.00 Glasbeno gledališče; 21.15 Glasbeno gledališče; 21.30 Glasbeno gledališče; 21.45 Glasbeno gledališče; 21.55 Glasbeno gledališče; 22.00 Glasbeno gledališče; 22.15 Glasbeno gledališče; 22.30 Glasbeno gledališče; 22.45 Glasbeno gledališče; 22.55 Glasbeno gledališče; 23.00 Glasbeno gledališče; 23.15 Glasbeno gledališče; 23.30 Glasbeno gledališče; 23.45 Glasbeno gledališče; 23.55 Glasbeno gledališče; 24.00 Glasbeno gledališče.

Kino

Na kanalu 9 — Sijeme 9.30 Dveke iz ciklusa »serijski film«; 10.00 Kino (Zagreb); 10.30 Kino (Zagreb); 10.45 Kino (Zagreb); 10.55 Kino (Zagreb); 11.00 Kino (Zagreb); 11.15 Kino (Zagreb); 11.30 Kino (Zagreb); 11.45 Kino (Zagreb); 11.55 Kino (Zagreb); 12.00 Kino (Zagreb); 12.15 Kino (Zagreb); 12.30 Kino (Zagreb); 12.45 Kino (Zagreb); 12.55 Kino (Zagreb); 13.00 Kino (Zagreb); 13.15 Kino (Zagreb); 13.30 Kino (Zagreb); 13.45 Kino (Zagreb); 13.55 Kino (Zagreb); 14.00 Kino (Zagreb); 14.15 Kino (Zagreb); 14.30 Kino (Zagreb); 14.45 Kino (Zagreb); 14.55 Kino (Zagreb); 15.00 Kino (Zagreb); 15.15 Kino (Zagreb); 15.30 Kino (Zagreb); 15.45 Kino (Zagreb); 15.55 Kino (Zagreb); 16.00 Kino (Zagreb); 16.15 Kino (Zagreb); 16.30 Kino (Zagreb); 16.45 Kino (Zagreb); 16.55 Kino (Zagreb); 17.00 Kino (Zagreb); 17.15 Kino (Zagreb); 17.30 Kino (Zagreb); 17.45 Kino (Zagreb); 17.55 Kino (Zagreb); 18.00 Kino (Zagreb); 18.15 Kino (Zagreb); 18.30 Kino (Zagreb); 18.45 Kino (Zagreb); 18.55 Kino (Zagreb); 19.00 Kino (Zagreb); 19.15 Kino (Zagreb); 19.30 Kino (Zagreb); 19.45 Kino (Zagreb); 19.55 Kino (Zagreb); 20.00 Kino (Zagreb); 20.15 Kino (Zagreb); 20.30 Kino (Zagreb); 20.45 Kino (Zagreb); 20.55 Kino (Zagreb); 21.00 Kino (Zagreb); 21.15 Kino (Zagreb); 21.30 Kino (Zagreb); 21.45 Kino (Zagreb); 21.55 Kino (Zagreb); 22.00 Kino (Zagreb); 22.15 Kino (Zagreb); 22.30 Kino (Zagreb); 22.45 Kino (Zagreb); 22.55 Kino (Zagreb); 23.00 Kino (Zagreb); 23.15 Kino (Zagreb); 23.30 Kino (Zagreb); 23.45 Kino (Zagreb); 23.55 Kino (Zagreb); 24.00 Kino (Zagreb).

Kino

Na kanalu 9 — Sijeme 9.30 Dveke iz ciklusa »serijski film«; 10.00 Kino (Zagreb); 10.30 Kino (Zagreb); 10.45 Kino (Zagreb); 10.55 Kino (Zagreb); 11.00 Kino (Zagreb); 11.15 Kino (Zagreb); 11.30 Kino (Zagreb); 11.45 Kino (Zagreb); 11.55 Kino (Zagreb); 12.00 Kino (Zagreb); 12.15 Kino (Zagreb); 12.30 Kino (Zagreb); 12.45 Kino (Zagreb); 12.55 Kino (Zagreb); 13.00 Kino (Zagreb); 13.15 Kino (Zagreb); 13.30 Kino (Zagreb); 13.45 Kino (Zagreb); 13.55 Kino (Zagreb); 14.00 Kino (Zagreb); 14.15 Kino (Zagreb); 14.30 Kino (Zagreb); 14.45 Kino (Zagreb); 14.55 Kino (Zagreb); 15.00 Kino (Zagreb); 15.15 Kino (Zagreb); 15.30 Kino (Zagreb); 15.45 Kino (Zagreb); 15.55 Kino (Zagreb); 16.00 Kino (Zagreb); 16.15 Kino (Zagreb); 16.30 Kino (Zagreb); 16.45 Kino (Zagreb); 16.55 Kino (Zagreb); 17.00 Kino (Zagreb); 17.15 Kino (Zagreb); 17.30 Kino (Zagreb); 17.45 Kino (Zagreb); 17.55 Kino (Zagreb); 18.00 Kino (Zagreb); 18.15 Kino (Zagreb); 18.30 Kino (Zagreb); 18.45 Kino (Zagreb); 18.55 Kino (Zagreb); 19.00 Kino (Zagreb); 19.15 Kino (Zagreb); 19.30 Kino (Zagreb); 19.45 Kino (Zagreb); 19.55 Kino (Zagreb); 20.00 Kino (Zagreb); 20.15 Kino (Zagreb); 20.30 Kino (Zagreb); 20.45 Kino (Zagreb); 20.55 Kino (Zagreb); 21.00 Kino (Zagreb); 21.15 Kino (Zagreb); 21.30 Kino (Zagreb); 21.45 Kino (Zagreb); 21.55 Kino (Zagreb); 22.00 Kino (Zagreb); 22.15 Kino (Zagreb); 22.30 Kino (Zagreb); 22.45 Kino (Zagreb); 22.55 Kino (Zagreb); 23.00 Kino (Zagreb); 23.15 Kino (Zagreb); 23.30 Kino (Zagreb); 23.45 Kino (Zagreb); 23.55 Kino (Zagreb); 24.00 Kino (Zagreb).

Kino

Na kanalu 9 — Sijeme 9.30 Dveke iz ciklusa »serijski film«; 10.00 Kino (Zagreb); 10.30 Kino (Zagreb); 10.45 Kino (Zagreb); 10.55 Kino (Zagreb); 11.00 Kino (Zagreb); 11.15 Kino (Zagreb); 11.30 Kino (Zagreb); 11.45 Kino (Zagreb); 11.55 Kino (Zagreb); 12.00 Kino (Zagreb); 12.15 Kino (Zagreb); 12.30 Kino (Zagreb); 12.45 Kino (Zagreb); 12.55 Kino (Zagreb); 13.00 Kino (Zagreb); 13.15 Kino (Zagreb); 13.30 Kino (Zagreb); 13.45 Kino (Zagreb); 13.55 Kino (Zagreb); 14.00 Kino (Zagreb); 14.15 Kino (Zagreb); 14.30 Kino (Zagreb); 14.45 Kino (Zagreb); 14.55 Kino (Zagreb); 15.00 Kino (Zagreb); 15.15 Kino (Zagreb); 15.30 Kino (Zagreb); 15.45 Kino (Zagreb); 15.55 Kino (Zagreb); 16.00 Kino (Zagreb); 16.15 Kino (Zagreb); 16.30 Kino (Zagreb); 16.45 Kino (Zagreb); 16.55 Kino (Zagreb); 17.00 Kino (Zagreb); 17.15 Kino (Zagreb); 17.30 Kino (Zagreb); 17.45 Kino (Zagreb); 17.55 Kino (Zagreb); 18.00 Kino (Zagreb); 18.15 Kino (Zagreb); 18.30 Kino (Zagreb); 18.45 Kino (Zagreb); 18.55 Kino (Zagreb); 19.00 Kino (Zagreb); 19.15 Kino (Zagreb); 19.30 Kino (Zagreb); 19.45 Kino (Zagreb); 19.55 Kino (Zagreb); 20.00 Kino (Zagreb); 20.15 Kino (Zagreb); 20.30 Kino (Zagreb); 20.45 Kino (Zagreb); 20.55 Kino (Zagreb); 21.00 Kino (Zagreb); 21.15 Kino (Zagreb); 21.30 Kino (Zagreb); 21.45 Kino (Zagreb); 21.55 Kino (Zagreb); 22.00 Kino (Zagreb); 22.15 Kino (Zagreb); 22.30 Kino (Zagreb); 22.45 Kino (Zagreb); 22.55 Kino (Zagreb); 23.00 Kino (Zagreb); 23.15 Kino (Zagreb); 23.30 Kino (Zagreb); 23.45 Kino (Zagreb); 23.55 Kino (Zagreb); 24.00 Kino (Zagreb).

Kino

Na kanalu 9 — Sijeme 9.30 Dveke iz ciklusa »serijski film«; 10.00 Kino (Zagreb); 10.30 Kino (Zagreb); 10.45 Kino (Zagreb); 10.55 Kino (Zagreb); 11.00 Kino (Zagreb); 11.15 Kino (Zagreb); 11.30 Kino (Zagreb); 11.45 Kino (Zagreb); 11.55 Kino (Zagreb); 12.00 Kino (Zagreb); 12.15 Kino (Zagreb); 12.30 Kino (Zagreb); 12.45 Kino (Zagreb); 12.55 Kino (Zagreb); 13.00 Kino (Zagreb); 13.15 Kino (Zagreb); 13.30 Kino (Zagreb); 13.45 Kino (Zagreb); 13.55 Kino (Zagreb); 14.00 Kino (Zagreb); 14.15 Kino (Zagreb); 14.30 Kino (Zagreb); 14.45 Kino (Zagreb); 14.55 Kino (Zagreb); 15.00 Kino (Zagreb); 15.15 Kino (Zagreb); 15.30 Kino (Zagreb); 15.45 Kino (Zagreb); 15.55 Kino (Zagreb); 16.00 Kino (Zagreb); 16.15 Kino (Zagreb); 16.30 Kino (Zagreb); 16.45 Kino (Zagreb); 16.55 Kino (Zagreb); 17.00 Kino (Zagreb); 17.15 Kino (Zagreb); 17.30 Kino (Zagreb); 17.45 Kino (Zagreb); 17.55 Kino (Zagreb); 18.00 Kino (Zagreb); 18.15 Kino (Zagreb); 18.30 Kino (Zagreb); 18.45 Kino (Zagreb); 18.55 Kino (Zagreb); 19.00 Kino (Zagreb); 19.15 Kino (Zagreb); 19.30 Kino (Zagreb); 19.45 Kino (Zagreb); 19.55 Kino (Zagreb); 20.00 Kino (Zagreb); 20.15 Kino (Zagreb); 20.30 Kino (Zagreb); 20.45 Kino (Zagreb); 20.55 Kino (Zagreb); 21.00 Kino (Zagreb); 21.15 Kino (Zagreb); 21.30 Kino (Zagreb); 21.45 Kino (Zagreb); 21.55 Kino (Zagreb); 22.00 Kino (Zagreb); 22.15 Kino (Zagreb); 22.30 Kino (Zagreb); 22.45 Kino (Zagreb); 22.55 Kino (Zagreb); 23.00 Kino (Zagreb); 23.15 Kino (Zagreb); 23.30 Kino (Zagreb); 23.45 Kino (Zagreb); 23.55 Kino (Zagreb); 24.00 Kino (Zagreb).

Kino

Na kanalu 9 — Sijeme 9.30 Dveke iz ciklusa »serijski film«; 10.00 Kino (Zagreb); 10.30 Kino (Zagreb); 10.45 Kino (Zagreb); 10.55 Kino (Zagreb); 11.00 Kino (Zagreb); 11.15 Kino (Zagreb); 11.30 Kino (Zagreb); 11.45 Kino (Zagreb); 11.55 Kino (Zagreb); 12.00 Kino (Zagreb); 12.15 Kino (Zagreb); 12.30 Kino (Zagreb); 12.45 Kino (Zagreb); 12.55 Kino (Zagreb); 13.00 Kino (Zagreb); 13.15 Kino (Zagreb); 13.30 Kino (Zagreb); 13.45 Kino (Zagreb); 13.55 Kino (Zagreb); 14.00 Kino (Zagreb); 14.15 Kino (Zagreb); 14.30 Kino (Zagreb); 14.45 Kino (Zagreb); 14.55 Kino (Zagreb); 15.00 Kino (Zagreb); 15.15 Kino (Zagreb); 15.30 Kino (Zagreb); 15.45 Kino (Zagreb); 15.55 Kino (Zagreb); 16.00 Kino (Zagreb); 16.15 Kino (Zagreb); 16.30 Kino (Zagreb); 16.45 Kino (Zagreb); 16.55 Kino (Zagreb); 17.00 Kino (Zagreb); 17.15 Kino (Zagreb); 17.30 Kino (Zagreb); 17.45 Kino (Zagreb); 17.55 Kino (Zagreb); 18.00 Kino (Zagreb); 18.15 Kino (Zagreb); 18.30 Kino (Zagreb); 18.45 Kino (Zagreb); 18.55 Kino (Zagreb); 19.00 Kino (Zagreb); 19.15 Kino (Zagreb); 19.30 Kino (Zagreb); 19.45 Kino (Zagreb); 19.55 Kino (Zagreb); 20.00 Kino (Zagreb); 20.15 Kino (Zagreb); 20.30 Kino (Zagreb); 20.45 Kino (Zagreb); 20.55 Kino (Zagreb); 21.00 Kino (Zagreb); 21.15 Kino (Zagreb); 21.30 Kino (Zagreb); 21.45 Kino (Zagreb); 21.55 Kino (Zagreb); 22.00 Kino (Zagreb); 22.15 Kino (Zagreb); 22.30 Kino (Zagreb); 22.45 Kino (Zagreb); 22.55 Kino (Zagreb); 23.00 Kino (Zagreb); 23.15 Kino (Zagreb); 23.30 Kino (Zagreb); 23.45 Kino (Zagreb); 23.55 Kino (Zagreb); 24.00 Kino (Zagreb).

Kino

Na kanalu 9 — Sijeme 9.30 Dveke iz ciklusa »serijski film«; 10.00 Kino (Zagreb); 10.30 Kino (Zagreb); 10.45 Kino (Zagreb); 10.55 Kino (Zagreb); 11.00 Kino (Zagreb); 11.15 Kino (Zagreb); 11.30 Kino (Zagreb); 11.45 Kino (Zagreb); 11.55 Kino (Zagreb); 12.00 Kino (Zagreb); 12.15 Kino (Zagreb); 12.30 Kino (Zagreb); 12.45 Kino (Zagreb); 12.55 Kino (Zagreb); 13.00 Kino (Zagreb); 13.15 Kino (Zagreb); 13.30 Kino (Zagreb); 13.45 Kino (Zagreb); 13.55 Kino (Zagreb); 14.00 Kino (Zagreb); 14.15 Kino (Zagreb); 14.30 Kino (Zagreb); 14.45 Kino (Zagreb); 14.55 Kino (Zagreb); 15.00 Kino (Zagreb); 15.15 Kino (Zagreb); 15.30 Kino (Zagreb); 15.

za redna delovna razmerja:

TOVARNA ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO LJUBLJANA

V DELOVNI ENOTI UPRAVA - LJUBLJANA predkalkulanta

pogoji: ekonomska fakulteta z nekaj leti prakse

V DELOVNI ENOTI KERAMICNI KONZERVATORJI - ŽUŽEMBERK medicinsko sestro

pogoji: ustrezna šolska izobrazba z nekaj leti prakse

V DELOVNI ENOTI UPORI - SENTJERNEJ medicinsko sestro

pogoji: ustrezna šolska izobrazba z nekaj leti prakse

Za medicinske sestre sta zagotovljeni samski sobi.

Vloge za sklenitev delovnega razmerja sprejema kadrovska-socialni oddelek ISKRA - Kranj, tovarna elementov za elektroniko - Ljubljana, Linhartova cesta št. 35.

TOVARNA FERITOV IN MAGNETOV (v izgradnji) LJUBLJANA

1. več inženirjev strojne stroke
2. več inženirjev kemične stroke
3. več inženirjev elektro stroke
4. več inženirjev metalurške stroke
5. več tehnikov strojne, metalurške, kemijske, elektro (šibki tok) stroke
6. več fizikov in ekonomistov
7. več kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev: strojne, metalurške in elektro stroke

Ponudbe sprejema - kadrovska-socialni oddelek ISKRA KRAJNOVO SODELAVCE, tovarna elementov za elektroniko, Ljubljana, Linhartova cesta št. 35. 7853

VODNA SKUPNOST SAVINJA CELJE

razpisuje

1. štipendijo na Višji kadrovski šoli v Kranju oddelek za varnostne tehnike
2. štipendijo na Delovodski šoli v Ljubljani oddelek nizke gradnje

Prosimci naj vložijo prošnje do 10. 9. 1964 pri Vodni skupnosti Savinja, Celje. Prošnji mora biti priložen življenjepis in zadnje šolsko spričevalo. Pod 1. imajo prednost kandidati, ki so končali srednjo tehniško šolo, pod 2. končano osemletko in nekaj let prakse pri nizkih gradnjah. 7841

KOMUNALNO PODJETJE**„JAVNA RAZSVETLJAVNA“**

zaposli

- več kvalificiranih elektromonterjev
- polkvalificiranih delavcev v elektro-stroki
- nekvalificiranih delavcev

Posilite pismene ponudbe ali se osebno zglasite v upravi podjetja „Javna razsvetljava“ - Poljanski nasip št. 42, Ljubljana. Osebnih prejemkov po pravilniku podjetja oziroma po dogovoru. 7848

VEGETA je izvrstna

.... tako pravijo gospodinje

„VEGETA 40“ je nenadomestljiv

PODRAVKIN® dodatek za izboljšanje okusa jedi.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri

Zdravstvenem domu Trbovlje

razpisuje naslednji delovni mesti:

ZDRAVNICE

ZA DELO V DISPANZERJU ZA ŽENE

ZOBNE ASISTENTKE

POGOJI: predpisana strokovna izobrazba. Nastop službe s 1. 9. 1964.

Plača po pravilniku o razdeljevanju osebnih dohodkov zavoda. Pravilno kolkovane ponudbe z opisom dosedanjega dela in življenjepisom vložite pri upravi ZDRAVSTVENEGA DOMA TRBOVLJE. Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 7826

AVTOTEHNA**ZASTOPSTVO TUJIH FIRM**

Ljubljana, Celovška 38

sprejme za novozgrajen servis za osebne avtomobile OPEL in GENERAL MOTORS NA CELOVŠKI CESTI

več kvalificiranih avtomobilstnikov
Prednost imajo mehaniki s prakso na vozilih Opel. Nastop takoj ali po dogovoru. Osebnih dohodkov po učenju. Nadalje razpisuje delovna mesta s takojšnjim nastopom, in sicer za:

korespondentko za nemški jezik
perfektno strojepisko
- za pričetek na teleprinterju
priučena mehanika
- ali za pričetek na tovornih avtomobilih OM
snažilko
- za čiščenje pisarniških prostorov, Titova št. 25

Pismene ali osebne ponudbe sprejema uprava podjetja, Celovška 38. 7736

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij

„MEGRAD“

LJUBLJANA, CELOVŠKA 134

vabi nove sodelavce za naslednja delovna mesta:

1. DVA GRADBENA INŽENIRJA za operativna dela
2. GRADBENEGA TEHNIKA za operativna dela
3. VKV STROJNEGA KLJUČAVNIČARJA
4. VEČ KV STROJNIH KLJUČAVNIČARJEV

Pogoji: pod 1. gradbena fakulteta - 5-letna praksa v operativni; pod 2. srednja tehniška šola - 3-letna praksa v operativni; pod 3. izpit za VKV strojnega ključavničarja; pod 4. izpit za KV strojnega ključavničarja.

Pismene ponudbe sprejema kadrovske sektor podjetja do zasedbe delovnih mest. Nastop službe takoj ali po dogovoru. 7831

Na podlagi 9. člena in sl. člena zakona o urejanju mešanih zemljišč (Ur. list LR št. 8/66-63) in odloka skupščine občine Domžale o urejanju mešanih zemljišč (Glasnik št. 80-63) ter sklepa skupščine o določitvi predelov, ki se bodo dali v uporabo za gradnjo družinskih stanovanjskih hiš, objavlja

Stanovanjski sklad občine DOMŽALE

naslednji

RAZPIS

javnega natečaja za vlaganje ponudb za pridobitev uporabe mestnega zemljišča na področju občine Domžale, zaradi gradnje družinskih stanovanjskih hiš

1. Mestno zemljišče se oddaja v uporabo najugodnejšemu ponudniku, ki je lahko delovna organizacija ali družbeno-politična skupnost ali občan, ne glede na njihov sedež ali bivalnost.

2. Predmet natečaja so:

- a) zemljiški kompleks ob Kraljevi cesti v Domžalah z 51 parcelami za individualne hiše - približno 3 ha - naslednjih parcelnih števil: 202/2, 206, 207/1, 209, 210/1, 210/2, 243, 244, 245, 256 in 260 vse k. o. Domžale;
- b) zemljiški kompleks »Zavrtje« v Mengšu - na 6 vrtovih hiš s skupno 36 stanovanjskimi enotami - približno 2,3 ha - naslednjih parcelnih števil: 705, 706, 707, 708, 712/1, 712/2, 712/15, 695, 2846, 711, 709 vse k. o. Mengoš.

3. Iskalna cena za ureditelj zemljišč (priprava in opremljenje) je naslednja:

Priprava	Opremljenje	Skupaj
na 1 m ² zemljišča		
v Domžalah in Mengšu	500.—	800.—
		1300.—

Ponudbe s najnižjim prispevkom ne bodo upoštevane.

4. Najugodnejši ponudnik bi moral prosti za lastno gradbeno dovoljenje v šestih mesecih po podpisu pogodbe, s katero se mu odda mestno zemljišče v uporabo; z delavnico gradnje bi moral začeti eno leto po podpisu pogodbe za oddajo zemljišča, dokončano in sprejeto na tehnični pregled in preizkus pa mora biti poznejše do 31. 12. 1967.

5. Varščina (kavcija), ki jo mora posrednik vsak posrednik prislati s vložitvijo ponudbe, znaša 50.000 din, in jo mora nakasati na račun 600-20-615-3 pri NB Domžale, potrdilo o vplačilu pa mora biti priloženo ponudbi.

6. Ponudba se lahko glasi samo na eno parcelo.

7. Ponudnik pa lahko navede v ponudbi še nadaljnje parcelo, na katero naj se v podrejeni vrsti namena njegova ponudba za primer, če bi njegova ponudba na prvo navedeno parcelo ne bila določena kot najugodnejša.

8. Stroške za pripravo zemljišča, ki obsegajo med drugim oddelčevanje, opremljanje, obzidje, obzidje, stroške na geodetsko temo zemljišča s kadrovske delovnih in drugih načrtov, stroške pravnih pravil uporabe zemljišča in druge stroške, mora ponudnik plačati takoj ob podpisu pogodbe.

Stroške za opremljanje zemljišča lahko plača ponudnik takoj ali do 31. III. 1968.

9. Ponudbe vložite pisмено pri Stanovanjskem skladu občine Domžale, Ljubljanska cesta 83, V. nadstropje od 15. VIII. 1964 do vključno 15. IX. 1964 ali pa jih pripravljeno pošljite po pošti na isti naslov.

10. Vsak ponudnik mora v ponudbi izjaviti, da pristane na splošne pogoje k temu razpisu.

11. Podrobnejše obvestilnice o oddaji mestnega zemljišča lahko predhodno dobi vsak zainteresirani pri Stanovanjskem skladu občine Domžale, Ljubljanska cesta 83-V.

STANOVANJSKI SKLAD OBČINE DOMŽALE

7771

NAJVEČJI DOGODEK ZA VAS BO POT Z REAKTIVCEM**PANAM****NA SVETOVNO RAZSTAVO V NEW YORKU!**

Is edinstveni dogodek v vašem življenju vam lahko omogoči samo letalska družba **PAN AMERICAN**. Vse pridobitve človeštva, zabava s neposabnimi vrti, vse združeno na enem kraju, vam nudi svetovna razstava v New Yorku. Videti dinosavra, velikega 70 čevljev ali pa pripravite za potovanje na mesec kot tudi vrsto drugih presenečenj, vam bo enkratno zadovoljstvo, ki ga lahko ustvari samo svetovna razstava v New Yorku.

Potujete se tudi vsakodnevno poletov JAT do Pariza in Londona, kjer vas prav tako prevzamejo PAN AMERICAN letala. - Rezervacije za vsa potovanja zahtevajte pri generalnem zastopniku za Jugoslavijo - JAT Beograd, Maršala Tita 18, telefon 20-949 in pri vseh poslovalnicah v Jugoslaviji.

ODLOČITE SE ZA POTOVANJE V NEW YORK Z LETALI DRUŽBE PAN AMERICAN, KI IMAJO NAJVEČJE IZKUŠNJE NA SVETU!

Prvi na Atlantiku

Prvi na Pacifiku

PAN AMERICAN

Prvi v Južni Ameriki
Prvi okoli sveta!

RAZPISUJEMO delovni mesti:

1. RAČUNOVODJE
2. ADMINISTRATORKE

Pogoji: pod 1. dokončana srednja ekonomska šola in vsaj 3-letna praksa v računovodski službi; pod 2. dokončana 8-letka in 2-letna administrativna šola.

Osebnih dohodkov po pravilniku OA. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Ponudbe pošljite

Obratni ambulantni »Iskra« Ljubljana-Pržanj

Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 7836

VODNA SKUPNOST**Domžale**

razpisuje delovno mesto

- RAČUNOVODJE

Pogoji: srednja ekonomska oziroma ustrezna srednja šola in praksa. Osebnih dohodkov po pravilniku. Nastop takoj ali po dogovoru.

Pismene ponudbe sprejema Vodna skupnost Domžale. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 7828

GP „GRADBENIK“ Lendava

razpisuje prosto delovno mesto

varnostnega inženirja ali tehnika

Kandidati brez zadostne strokovne izobrazbe

omogoča šolanje

NA VIŠJI TEHNIŠKI VARNOSTNI ŠOLI s pogoji šolanja Višje kadrovske šole v Kranju. Za to šolanje imajo prednost člani kolektiva podjetja. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 7837

GOZDNO GOSPODARSTVO - POSTOJNA

razpisuje JAVNO DRAŽBO za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

- ZIDANO BARAKO na skladišču lesa v Rakeku
- LESENO BARAKO v Begunjah

JAVNA DRAŽBA BO V CERNICI NA GOZDNEM OBRTU DNE 25. 8. 1964, ob 8. uri za družbeni sektor, ki ima prednost do nakupa in ob 9. uri za druge zainteresirane. 7842

GOSTINSKA ŠOLA LJUBLJANA

SPREJME

ZA IZOBRAŽEVANJE V POKLICIH

KUHAR in NATAKAR

še nekaj učencev, ki so končali 8. razredov osnovne šole.

Podrobne informacije daje uprava Solskega centra za trgovino in gostinstvo, Ljubljana, Poljanska 28-a, telefon 36-205. 7845

Krajevna skupnost „Zgornja Šiška“

SIŠENSKA CESTA 36

razpisuje delovna mesta za:

KV električarje**KV vodovodne instalaterje****dva šoferja »C« kategorije**

k tovornemu ali poltovornemu avtomobilu

Pošljite pismene ponudbe ali jih osebno predložite personalni komisiji pri Svetu krajevne skupnosti »Zg. Šiška«, Sišenska c. 36. 7846

Skupnost PTT podjetij SRS

LJUBLJANA, CIGALETOVA 10

vabi k sodelovanju in razpisuje

natečaj

za zasedbo dveh delovnih mest:

INŽENIRJA ELEKTROZVEZ

ŠIBKI TOK

Osebnih dohodkov po dogovoru. Pismene ponudbe s življenjepisom in s podatki o dosedanjem delu sprejema sekretariat Skupnosti PTT podjetij SRS - Ljubljana, Cigaletova 10, IV. nadstropje, soba 92.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

7810

metalka

Spoštovani poslovni partnerji!

Vljudo vam sporočamo, da od TORKA 18. AVGUSTA dalje posluje tudi naše DOMAČE TRŽIŠČE, ki je bilo doslej na Titovi cesti 33, v naši NOVI POSLOVNI STAVBI, Dalmatinova ulica 2, telefon 31-155, 32-044.

METAJKA LJUBLJANA

Električni grelniki vode »bojlerji« znamke

TIKI

V RAZLIČNIH VELIKOSTIH IN OBLIKAH ZA VERTIKALNO IN HORIZONTALNO MONTAŽO so primerni za vsak dom in gospodinjstvo, weekend ali poslovni prostor.

Bojlerje imajo v prodaji vsa večja trgovska podjetja z elektrotehničnim in sanitarnim blagom.

ZAHTEVAJTE PONUDBE IN PROSPEKTE!

PREDNOSTI:

- dveletno jamstvo
- priznana kvaliteta
- estetski izgled
- zjamčena organizirana in oskrbovana servisna služba

STROJNO KOVINSKO INDUSTRIJSKO PODJETJE

„SKIP“

LJUBLJANA - VIŠMARJE 170

SPREJME

V UK

več VAJENCEV

za izučitev poklica splošni ključavničar

Pogoji: z uspehom končana osemletna, minimalna starostna doba 14 let, fizična in zdravstvena sposobnost.

Pismene ponudbe, katerim priložite potrjen prepis zadnjega šolskega spričoala, naslovite na tajništvo podjetja.

Učna doba se začne 1. septembra 1964.

7616

SEDAJ ALI TAKOJ

TODA SOLEA

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri

KOVINSKI INDUSTRIJI IG

razpisuje prosta delovna mesta za:

- 5 KV in VK orodjarjev
- 5 KV in VK ključavničarjev
- 5 KV strugarjev

Osebnih prejemki po dogovoru. Nastop službe mo-
goč takoj. Ponudbe pošljite upravi podjetja.

7795

ELEKTRO
LJUBLJANA
razpisuje
delovno mesto za

MOJSTRA urarja

Pogoji: visoka kvalifi-
kacija in vsaj 5 let prakse.Nastop službe takoj. Osebnih
prejemki po pravilniku.

Ponudbe pošljite na na-
slov: Elektromerilni servis
— Glavarjeva 14 — Ljub-
ljana, telefon 37-945.

7630

DELA VCA
ki ima veselje do
prilučitve za kurjača
sprejememo takoj.

Pismene ponudbe pošljite
upravi zgradbe šole za
srednji medicinski kader,
Saranovičeva ulica 5 —
Ljubljana.

7611

„SANITARIJA“predužje za medicinsko snabdevanje —
NOVI SAD — Bulevar revolucije štev. 32

Priporočamo standardne in tipizirane ročne

LEKARNE ZA PRVO POMOČ.

TIP I v hermetično zaprtih kovinskih kase-
tah, velikost 27 x 19 x 9 cm;TIP II v kovinskih kasetah, velikost
19 x 12 x 5 cm;TIP III v plastičnih ovtikih, velikost
12 x 8 x 4 cm;TIP IV v plastičnih škatljah, velikost
20 x 13 x 7 cm.LEKARNE ZA PRVO POMOČ pošljamo di-
rektno samo pri večjih naročilih.Dobite jih lahko v vseh prodajalnah s teh-
ničnim in avtomobilskim materialom. 6857

SVET DELOVNE SKUPNOSTI

občine LJUBLJANA-CENTER

razpisuje naslednja prosta delovna me-
sta v upravi OBČINSKE SKUPŠČINE:

1. VODJO STROKOVNIH SLUŽB
ekonomska fakulteta in nad 6 let prakse
2. ŠEFA SKUPŠČINSKE PISARNE
(pomocnik tajnika) — pravna fakulteta in
5 let upravne prakse
3. VEČ EKONOMISTOV za analitično delo
na raznih področjih gospodarstva —
ekonomska fakulteta z nekajletno prakso v
ustreznih organizacijah ali srednja izobrazba
z daljšo prakso
Nekaj komfortnih stanovanj je takoj vseljivih
4. KADROVIKA
višja strokovna izobrazba; prednost imajo
kandidati z višjo kadrovske šole
5. DVA TRŽNA INŠPEKTORJA
višja strokovna ali višja upravna šola in
5 let prakse

Osebnih dohodkov se določa po pravilniku. Ponudbe,
kolikove s 50 dinarji državne takse, s kratkim
živiljenjem in opisom dosedanjih zaposlitev
pošljite upravi skupščine občine LJUBLJANA-CEN-
TER, Zupancičeva 6, v 15 dneh po objavi razpisa.
Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 7790

kakšen vonj!

kakšna aroma!

kakšen užitek!

to je PODRAVKA juha!

PODRAVKA

Krajevna skupnost Domžale

razpisuje naslednja prosta delovna
mesta za:

1. POSLOVODJO
ekonomske enote Šivalnica
2. 2 KV ČEVLJARJA

Pod tč. 1. mora biti VKV delavec s 5-letno prakso.

Razpis velja do izpolnitve delovnih mest. Sta-
novanje ni zagotovljeno.
Ponudbe pošljite tajništvu Krajevne skupnosti
Domžale, Kidričeva ul. 14. 7796

UPRAVNI ODBOR

KZ ŠMARJE pri JELŠAH

razpisuje prosta delovna mesta za:

1. Šefa komerciale
2. analitika
3. strojepisko
4. živinorejca na EE Rog. Slatina
5. konjarja na EE Rog. Slatina

POGOJI:

1. primerne strokovna izobrazba in potrebna praksa
2. visoka strokovna izobrazba
3. ekonomska srednja ali dvoletna administrativna
šola
4. kvalificiran delavec — živinorejec ali potrebna
praksa
5. potrebna praksa za vzdrževanje konj, opravlja-
nje kmetijskih del in opravljanje prevozov

Družinska stanovanja so za delovna mesta 4. in 5.
zagotovljena.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Prijave z navedbo strokovne izobrazbe in doseda-
nje zaposlitve pošljite na naslov Kmetijska zadru-
ga — Šmarje pri Jelšah. 7773

RUDNIK RJAVEGA
PREMOGA ZAGORJE

razpisuje naslednje ŠTIPENDIJE:

1 študentsko rudarska fakulteta	I. stopnja
1 študentsko rudarska fakulteta	II. stopnja
1 študentsko elektro fakulteta	I. stopnja
1 študentsko elektro fakulteta	II. stopnja
1 študentsko pravna fakulteta	
1 študentsko višja šola za socialne delavce
kadrovska smer	

Prošnje sprejema komisija za študentske do 1. 9.
1964. 7775

Po 2. točki 66. člena zakona o pristojnosti občinskih in
okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Ur. list FLRJ
št. 52/64/57) in 1. odstavku 3. člena uredbe o prodaji sta-
novanih hiš iz družbene lastnine (Uradni list FLRJ št. 17-101/53),
3. člena odloka o postopku pri prodaji stanovanj-
skih hiš iz splošnega ljudskega premoženja (Glasnik št. 92/55)
ter sklepu seje Sveta za družbeni plan in finance z dne 26.
7. 1964 komisija za prodajo hiš

SKUPŠČINE OBČINE LJUBLJANA - ŠIŠKA

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo stanovanjske hiše v vasi Val-
burga št. 9 pri Smedniku, Medvode, ki je
na parceli štev. 348 vpisana pri vložku št.
311 k. o. Smednik

Hiša je kmečka, nizkopriročna, prostostojna, mali del
podkleten in neizrabljena v podstrešju. Stavba je v temeljni
izkuma, dalje do streha pa iz mešanega gradbenega mate-
riala. Streha je dvokapna, krita s cementnimi ploščami, v priloži-
stvega veže, kuhinjo, sobo in kabinet. Klet je brez okna in
vrat, vhod pa je skozi lupatnico v veži. Hiša je zasedena in
ni vseljiva.

Izključna cena je 764.800 din, ki je enaka prometni vred-
nosti v smislu 3. člena odloka o postopku pri prodaji hiš in
splošnega ljudskega premoženja (Glasnik št. 92/55).

Dražba bo v sredo, dne 30. septembra 1964 ob 17.30 pri
oddelku za upr. no pravne zadeve skupščine občine Ljub-
ljana, Šiška.

Dražbeni pogoji so:

Ispod izključne cene hiše ne bodo prodali.
Najkasneje pred začetkom javne dražbe se mora vsak,
kdo želi nastopiti kot ponudnik, izkazati s priznanico, da
je vplačal pri Narodni banki na račun št. 600-17-683/1 —
sredstva za izplačilo odškodnine za nacionalizirane zgradbe
občine Ljubljana-Šiška najmanj 10% izključne cene ali naj-
kasneje do začetka dražbe deponirati v obliki 10% izključne
cene v roke predsednika komisije najkasneje ob stavljanju
ponudbe.

Ponudnik, ki se na javni dražbi ne more izkazati s po-
trdnico o polni varščini, ne sme dražiti. Položena varšči-
na se šteje kot prvi obrok kupnine. Nekupcen se vrne
vračilna takoj po končani dražbi. Če pa je bila vplačana pri
Narodni banki, se mu vrne celotna izkaznica NB.

Pravico do dražbe in nakupa ima vsak državljani FLRJ,
ki s nakupom ne bi preloščali maksimuma zgradb in delov
zgradb, ki jih ima po določilih 2. in 25. člena zakona o na-
cionalizaciji nejmernih zgradb in gradbenih zemljišč izredni,
če polni varščino.

Kupec mora plačati vso kupnino v gotovini pri občini ali
pa pri narodni banki najkasneje v 14 dneh potem, ko se je
spisala kupna pogodba.

Če skupščina občine dovoli plačevanje v obrokih, se mo-
rajo obroki kupnine plačevati točno do določenih rokov,
kakor je zapisano v pogodbi.

Učastniki stanovanj v hišah, ki se dajejo na javno dražbo,
imajo prednostno pravico. Če stanovanje hiše ni razpisno, se ga
pismeno obvesti z navedbo zneska najnižnjega povzročila s po-
stavitvijo, da mora staviti enako ali boljše ponudbo kakor naj-
boljši ponudnik v 48 urah, ko se bo sicer primela naj-
boljši ponudnik.

Kupne pogodbe za hiše, prodane iz družbene lastnine, so
proste plačila takse, prometnega davka po čl. 8 uredbe o
prodaji stanovanjskih hiš iz sklada SLP (Ur. list FLRJ št.
17/53). 7819

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
v Ljubljani, Mestni trg 26

sprejme

VAJENCE

ZA IZUCITEV V KNJIGOTRSKI
IN PAPIRNI STROKI

Pogoj: uspešno končana osemletka.

Interesenti naj se zglase v personalni pisarni pod-
jetja na Mestnem trgu 26-I. 7809

Komisija za sklepanje in odpovedovanje de-
lovnih razmerij pri

Komunalnem skladu

občine LJUBLJANA-CENTER

vabi v sodelovanju

DIPLOMIRANEGA PRAVNIKA

za prosto delovno mesto: VODJE SPLOŠNEGA
ODDELKA — PRAVNI REFERENT

Prijave sprejema tajništvo Komunalnega sklada,
Ljubljana, Resljeva c. 18 do 15. septembra 1964.
7805

OCTA**OCTA****OCTA****OCTA****OCTA****OCTA****OCTA****OCTA**

zaščitna
kakovost
uspeh

NEVA ZAGREB

Upravni odbor podjetja

„ELEKTROTEHNA“
Ljubljana, Parmova 33

razpisuje naslednji delovni mesti:

1. POMOČNIKA GLAV. DIREKTORJA
ZA NOTRANJO TRGOVINO
2. SEKRETARJA

POGOJI:

pod 1. visoka ali višja strokovna izobrazba
pod 2. pravna ali ekonomska fakulteta II. stopnje.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih
dohodkov.

Ponudbe sprejema tajništvo podjetja. 7703

TO JE IDEAL

- ... uvožen 270-litrski kompresorski hladilnik s
polarnim učinkom
- ... hladilnik, ki s svojo veliko prostornostjo ustre-
ja gostinskemu obratom, hotelom, restavraci-
jam, počitniškim domovom itd.
- ... idealen hladilnik za vaš dom

... novost v naših trgovinah v
Ljubljani, Vošnjakova 3
Mariboru, Gregoričeva 7
Celju, Miklošičeva 4

... garancija: CONTAL

Continental Export — Ljubljana, Beethovnova 11

CONTALZARADI POVEČANEGA OBSEGA PROIZVODNJE
PO KONČANI REKONSTRUKCIJI
VABIMO K SODELOVANJU

— ZA VODILNO DELOVNO MESTO V PROIZVODNJI:

STROJNEGA INŽENIRJA

(s končano tehniško srednjo šolo in I. stopnjo fakultete) ali

STROJNEGA TEHNIKA

z vsaj petletno prakso

— ZA VODEČA DELOVNA MESTA V PROIZVODNJI:

4 KEMIJSKE TEHNIKE

z nekaj letne prakse

Pogoj za vse kandidate: urejena vojaščina.

Nužno možnost nadaljnjega strokovnega izpopolnjevanja.
42-urni delovni teden.

Vaše prijave pričakuje do 30. avgusta 1964 kadrovska služba

TOVARNA TESNIL IN PLASTIČNIH MAS

„TESNILKA“ - Medvode

7812

RAZNAŠALKE (-CE)

za dostavo jutranjika »DELO« naročnikom na dom — sprejemamo za teren

center - Kranj - Stražišče - Primskovo

ZAPOLITEV PRIMERNA ZLASTI ZA GOSPODI-
NJE IN UPOKOJENCE.
ZASLUZEK DOBER.**V kratkem izide****STATISTIČNI LETOPIS SR SLOVENIJE**

Tukaj so prvič pregledno zbrani in prikazani vsi aktualni podatki naše republike za zadnje desetletje. Kratak pregled za SFRJ in republike pa bo omogočil primerjanje razvoja naše republike z drugimi.

Za vsako organizacijo, ustanovo, šolo, podjetje bo ta letopis nujni priročnik in informator pri reševanju naše družbene stvarnosti in pri reševanju vsakodnevnih praktičnih nalog. V prednaročilu do 30. septembra t. l. stane 2.000 din., pozneje pa 2.500 din. Naročila sprejema:

Zavod SR Slovenije za statistiko, Ljubljana,
Vožarski pot 12. 7776**Svet osnovne šole****„FRANA ALBREHTA“
Kamnik**

razpisuje delovna mesta za:

3 UČITELJE slovenskega jezika - P, PRU
UČITELJA za matematiko - P, PRU
UČITELJA za tehnični pouk - PRU
UČITELJA za telesno vzgojo - PRU, P
KUHARICO za šolsko mlečno kuhinjoRazpis velja do zasedbe delovnih mest, nastop službe 1. septembra 1964.
Zveze z Ljubljano so zelo ugodne. 7769**TOVARNA KEMICNIH IZDELKOV****„ILIRIJA“**

Ljubljana - Vič, Tržaška cesta 32

sprejme takoj v delovno razmerje

NEKVALIFICIRANE DELAVCE
za proizvodnjo in skladišče

POGOJ: urejena vojaščina.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Kandidati naj se zglase v kadrovske službi podjetja. 7832

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma umrl član našega kolektiva

Stanislav Intihar

kval. kovač

Do pogreba leži v Jozefovi mrliški vežici na Žalah.

Pogreb bo na Žalah v ponedeljek, 17. t. m. ob 17. uri. Zvestega člana kolektiva bomo ohranili v trajnem spominu.

Uprava, sindikalna podružnica in LT Podjetja za popraviljanje voz in strojev, Ljubljana

Tragično je preminil v 38. letu starosti naš dragi mož, oče, sin, brat in zet

Janko Urbanc

Pogreb bo danes, 16. avgusta 1964, ob 16. uri v Sežani

Zalujoči:

žena Sonja, otroka Dušan in Marjan, mati Marija, brat Pavle, sestre Francka in Matilda ter tasta Ljudmila

Sežana, Ljubljana, Sostro, Vevče, 14. avgusta 1964

Nenadoma nas je zapustil naš ljubi mož, sin, brat, stric in svak

Stane Intihar

kovač

Pogreb draga pokojnika bo v ponedeljek, dne 17. avgusta 1964, ob 17. uri iz Jozefove mrliške vežice na Žalah.

Zalujoči:

žena Marija, mama Helena, brat Ludvik z družino, sestre Tilka, Mici z družinama, Silva in ostalo sorodstvo, Ljubljana, Horjul, Vrhnika, Cleveland, 15. avg. 1964.

ZAHVALA — Ob žalostni izgubi našega moža, očeta, deda in praded

Franca Kranjca

se zahvaljujemo medicinskemu in stremnemu osebju oddelka bolnice »Vesna« v Topolšici za požrtvovalno delo in skrb med hudo boleznijo. Hkrati se zahvaljujemo vsem družbenim organizacijam, druženju in vsem sosedom, ki so nam v žalosti priskočili na pomoč. — Zena in otroci.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi najine sestre in svakinje

Helene Jandejsek

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, ji poklonili cvetje in nama izrekli sožalje

Posebno se zahvaljujemo zdravnikom infektijske klinike v Ljubljani dr. Koblerju, dr. Radšlavi in dr. Zargju, ki so z izredno požrtvovalnostjo in vsemi močmi skušali rešiti za naju tako drago življenje. Hvala tudi stremnemu osebju klinike za vso skrb, ki so ji nudili

Mira in Avgust Sotlar

Ljubljana, 15. avgusta 1964

**INDUSTRIJSKO
MONTAŽNO
PODJETJE**

LJUBLJANA, ČRTOMIROVA UL. 6

KOMISIJA ZA SKLEPANJE IN ODPOVEDOVANJE DELOVNIH RAZMERIJ PRI PODJETJU »IMP« — LJUBLJANA, ČRTOMIROVA ULICA 6

vabi k sodelovanju in razpisuje delovna mesta za:

STROJNE TEHNIKE za dela v pripravi dela, konstrukciji in projektivnem oddelku

— pogoj: urejena vojaščina

REFERENTA za propagando in konjunktorno službo

— pogoj: večletna praksa v komercialni — propaganda

ADMINISTRATORKO z znanjem strojepisja in stenografije za komercialno**AVTOMEHANIKA — MOJSTRA za servisno delavnico****VEČ ŠOFERJEV C kategorije****KV REZKALCA****VEČ STRUGARJEV****KURJAČA za visoko-tlačni parni kotel****KLJUČAVNICARJE — PKV, KV in VKV**

— za delo v kovinski delavnici in elektroproizvodnji

KV ELEKTROMONTERJE za jakni in šibki tok**KLJUČAVNICARJE za kleparsko delavnico**

— pogoj: znanje varjenja

TRANSPORTNE DELAVCE za skladišče

Pismene in ustne ponudbe sprejema kadrovske oddelke podjetja, telefon 30-144, interna 05.

Nastop službe mogoč takoj ali po dogovoru.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja. 7845

UPRAVNI ODBOR**STROJNEGA KOVINSKEGA INDUSTRIJSKEGA PODJETJA****„SKIP“**

LJUBLJANA — VIŽMARJE

RAZPISUJE

STROKOVNO VODILNO DELOVNO MESTO —

KOMERCIALNEGA VODJE

Pogoji: ekonomska fakulteta ali dokončana srednja šola z najmanj 10-letno prakso v komercialni službi ter aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika.

Zaželeno je poznavanje zunanjetrgovinskih poslov.

Razpis velja do 15. septembra 1964.

Pismene ponudbe sprejema tajništvo podjetja. 7822

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST.

DA JE NENADOMA TRAGIČNO PREMINIL

NAS USLUZBENEČ

Janez UrbancDRAGEGA TOVARISA BOMO OHRANILI
V TRAJNEM SPOMINU!POGREB POKOJNIKA BO DANES, V NEDELJO,
DNE 16. AVGUSTA 1964, OB 16. URI IZPRED
HISE ŽALOSTI.

SEZANA, 16. AVGUSTA 1964.

Gostinsko podjetje

Zagorje ob Savi

proda po sklepu delavskega sveta z dne 24. julija 1964 osnovna sredstva, in sicer:

3 sode ležake
(od 2000 do 2500) in več
transportnih sodov

Prednost do nakupa ima socialistični sektor do 20. VIII. 1964, po tem času lahko tudi zasebni sektor. Uprava. 7818

**Resnega starejšega
moškega**

potrebujemo za

varstvo koles

Zglasite se v ponedeljek, 17. avgusta od 8. ure dalje v sodnem poslopiju, Tavčarjeva 9, soba 33. 7817

V GLOBOKI ŽALOSTI SPOROČAMO, DA JE UMRIL NAS LJUBLJENI,
NADVSE DOBRI STRIC**FRANC PONIŽ**

BIVSI TRGOVEČ V AJDOVSCINI

POGREB NEPOZABNEGA POKOJNIKA BO DANES, V NEDELJO,
16. AVGUSTA 1964 OB 17. URI IZ HISE ŽALOSTI
NA POKOPALIŠČE V AJDOVSCINI.

ZALUJOČI NEČAKINI IN OSTALO SORODSTVO.

AJDOVSCINA, VIPAVA, LJUBLJANA, DOBRAVLJE 15. AVGUSTA 1964.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše ljube mame

JOŽEFE ŠKRABEC, roj. ARKO

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so ji lajšali trpljenje. Posebno zahvalo smo dolžni tov. prim. dr. H. Zaveršniku, tov. prim. dr. A. Rojniku, medicinski sestrji Pavli Brežnik, vsem zdravnikom in ostalemu osebju gastro-enterološkega oddelka Splošne bolnice v Celju za požrtvovalno nego in zdravljenje. Hvala tudi vsem, ki so se poslovlili od nje, ko je ležala doma na mrtvaškem odru, in nam izrazili svoje sožalje.

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancom, ki so jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti in okrasili njeno poslednje domovanje s cvetjem in venci.

Prisrčna hvala č. duhovščini za svečan pogrebni obred. Posebej se zahvaljujemo delovnemu kolektivu Avto Kočevje za izredno pozornost in plemenito sočustvovanje v naših najtežjih trenutkih.

Zalujoči:

otroč: Franc, Mara, Elka in Slava, sestra Marjanca, snaha Marica
vnuki: Marjana, Franci, Miha, Viktorija.**Podjetje „KAMNIK“ v Kamniku, kemična industrija**

vabi nove sodelavce

in zato razpisuje za šolsko leto 1964-65 naslednje štipendije:

- 4 štipendije za študij na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, oddelku za kemijo;
- 1 štipendijo za študij na fakulteti za strojništvo;
- 1 štipendijo za študij na ekonomski fakulteti;
- 1 štipendijo za študij na pravni fakulteti;
- 8 štipendij za študij na tehniški srednji šoli, kemijskem oddelku in
- 2 štipendiji za študij na tehniški srednji šoli, strojnem oddelku

Prosilci naj predložijo prošnje in priloge: življenjepis, potrdilo občinske skupščine o premoženjskem stanju, zadnje šolsko spridevalo ali frekventacijsko potrdilo, izjavo, da ne prejema štipendije, otroci borcev NOV pa potrdila občinskega odbora ZZB NOV. Prošnje sprejema sektor kadrovske in splošne službe podjetja »Kamnik« v Kamniku. 7844

**GRADBENI MATERIAL
IZ RUŠENIH HIŠ**

od prodaja

komunalno podjetje »RAST« —
LJUBLJANA, MACKOVA 1V ZGORNJI HRUSICI NA PODROČJU NOVE
VRTNARIJE VSAKO SREDO OD 14. DO 16. URE,
IN SICER:**RAZNI LES****STAVBNO POHIŠTVO****STREŠNO OPEKO**

7824

UPRAVNI ODBOR**TVI BAČA Podbrdo**

razpisuje

štipendijeNA TEHNIŠKI TEKSTILNI ŠOLI
V KRANJU

Vabimo, da se razpisa udeležijo kandidati, ki so uspešno dokončali osemletko. Prednost pri dodelitvi štipendij imajo delavci, zaposleni v tem podjetju in njihovi otroci ter dijaki višjih letnikov.

Ponudbe sprejema socialno-kadrovska služba podjetja do 30. avgusta 1964. 7788

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij

KONFEKCIJE**„LISCA“****SEVNICA**

razpisuje prosta delovna mesta za:

— **SOCIALNE DELAVKE**
pogoj: diplomantka višje šole za socialne delavce— **GLAVNEGA SKLADIŠČNIKA**
pogoj: kvalificiran prodajalec tekstilne stroke s prakso

Ponudbe pošljite do 31. avgusta 1964.

KONFEKCIJA »LISCA«

SEVNICA 7820

Na JAVNI DRAŽBI, ki bo dne 28. 8. 1964, ob 9. uri na dvorišču obrata Novo mesto — Bršljin, bomo prodali najboljšemu ponudniku

- kompletne kabine TAM 3000
- šasije TAM 3000
- nekaj avtodolov TAM 3000
- avtomobil DKW, 1 tona nosilnosti.

Informacije dobite pri

TRGOVSKEM PODJETJU

»HMEJLNIK« —

Novo mesto 7839

**PEKOVSKO
POMOČNIKE ali
PRIUČENE PEKE in
VAJENCE**

SPREJME

v delovno razmerje

»PEKARNA IN
SLAŠČICARNA« —
Novo mesto.

Nenadoma je preminil moj ljubljani mož, oče, stari oče, brat, svak in tast

Franc Zore

upokojenec TSS

Pogreb draga pokojnika bo v ponedeljek, dne 17. avgusta 1964, ob 16.15 iz Franciškovne mrliške vežice na Žalah.

Zalujoči:

žena Marija, hčerki Magda in Tončka, vnuka Božo Budkovič in Mico Milavec, svakinja Cilka Mavrin ter zalujoči bratje in sestre. Ljubljana, 15. avgusta 1964.

Po dolgem trpljenju je nehalo biti srce naše ljubljene mame

Barbare Sršen

ROJENE GOSAR

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, 17. avgusta, ob 16. uri iz hise žalosti, Vesca štev. 18, na pokopališče v Vodice.

Zalujoči:

OTROCI ALBINA, MARA, FRANCKA, LUDVIK, DEMI, FRANCELJ, JOŽE IN MIRO Z DRUŽINAMI, PAVLA Z MOŽEM TER OSTALO SORODSTVO.

Vesca, Selo, Smartno, Tacen, Gameljne, Jezica, Ljubljana, Argentina, 16. avgusta 1964.

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE**„Konstruktor“**

MARIBOR, SERNEČVA 8

CENTER ZA STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV V GRADBENISTVU

razpisuje prosto delovno mesto

VZGOJITELJA v vajenskem internatu

Pogoj: pedagoški delavec z večletno prakso. Osebnih dohodkov po veljavnih predpisih in dogovoru. Nastop službe mogoč takoj ali po dogovoru.

Pismene ali osebne ponudbe sprejema kadrovska služba SGP »KONSTRUKTOR« — Maribor, Sernečeva ul. 8 do zasedbe delovnega mesta. 7836

**Mislite
vedno na to...**

... da OCTA zaščitna krema

silikoni čuva in neguje

vaše roke!

NEVA ZAGREB

Komisija za uslužbenske zadeve

Skupščine občine Kamnik

razpisuje prosta delovna mesta v upravi skupščine občine:

- VODJE pisarne predsedstva — stenodaktilograf
- REFERENTA za skupščinske zadeve z visoko ali višjo izobrazbo
- PRAVNEGA REFERENTA z visoko izobrazbo
- REFERENTA za šolstvo, kulturo in telesno vzgojo z visoko ali višjo izobrazbo
- REFERENTA za splošne zadeve in OMT s srednjo ali višjo izobrazbo
- REFERENTA za upravno-pravne zadeve z visoko ali višjo izobrazbo
- REFERENTA za industrijo in obrt z visoko ali višjo izobrazbo
- REFERENTA za urbanizem z visoko izobrazbo
- VODJE SLUŽBE (šefa) analitike z visoko ali višjo izobrazbo
- REFERENTA za evidenco in dokumentacijo s srednjo ali višjo izobrazbo
- REFERENTA za kontrolo dohodkov in analize z višjo ali srednjo izobrazbo
- REFERENTA za odmero s srednjo izobrazbo
- VODJE oddelka pisarne s srednjo izobrazbo

Višina mesečnih dohodkov se določa po pravilniku. Kandidati morajo vložiti svoje prijave najkasneje v 15. dneh po objavi razpisa z opisom dosedanjih zaposlitev in kratkim življenjepisom. 7843

Vrtimo globus

BOGOTA — Med poplavi v kolumbijski pokrajini Antioquia so ugotovili eno smrtno žrtev, petindvajset ljudi pa pogrešajo. Po prvih poročilih je voda v četrtki podrla in izpodkopala več sto stanovanjskih hiš; o gmotni škodi pravi, da znaša več sto tisoč dolarjev.

PATNA — V državo Bihar je Indija poslala vojaške enote, da bi prebivalstvu, ki so ga prizadele poplave, pomagale pri obnovljanju uničenih stanovanjskih hiš. Kolikor je znano doslej, je utonilo devet ljudi. Poplave so zajele več pokrajin s skupno 900 vasi, gospodarska škoda presega 40 milijonov rupij.

PRAGA — Praški radio je pozval češkoslovanske državljane, ki preživljajo dopust v tujini, naj pišejo le najmanjše razglednice. Razlog: glavna pošta v Pragi dobi samo iz tujine vsak dan 30.000 razglednic, ki zahtevajo mnogo dodatnega dela.

CATANIA — Tudi Sicilija ima prometne težave. Z namenom, da bi ublažila zastoj v ozkih ulicah in na križiščih, je mestna uprava Agri-genta pozvala prebivalce, naj v pogrebnih sprevodih ne hodijo več po ulicah, marveč naj se as primerno hitrostjo peljejo s avtomobili in s drugimi motornimi vozili.

LONDON — Čeprav je v Londonu dež tako rekoč na dnevnem redu, so Angličani po zabavi v letu dni na postajališčih in v vlakih podzemeljske železnice skoraj 100.000 denarjev, kar je približno četrtina vseh porabljenih predmetov, ki jih hranijo skladišča izgubljenega denarja.

BONN — Odkar sta razen ZR Nemčije uvedli tudi Švica in kneževina Liechtenstein poštne smerne številke, je nastalo v mednarodnem pošt-nem prometu med temi državami nekaj zmednje. Primer: pisma, poslana iz Nemčije v Zürich in opremljena s turističnim smerno številko, so se znašla na Zgornjem Bavorskem. Vzrok napak: pisma najprej sortirajo izključno po številkah, šele potem upoštevajo druge podatke v naslovu.

SOFIA — Japonska ljudska ustvarjalnost — okrasno cvetje — se imenuje razstava, ki jo je v Sofiji priredila japonska umetnica Ajako Nagasava v sodelovanju z bolgarskim komitejem za kulturne stike s tujino.

CAPETOWN — Na vsak način nekaj novega si je hotela izmisliti moderna hiša v južnoafriškem mestu Klerksdorp. Kopanje obkleslo se so ji bile odločno premalo, kajti njeni ustvarjalci so pripravili več krovov poročnih oblek brez zgornjega dela.

PARIZ — »Samo zato, ker so davki previsoki,« je rekel Rohan-Chabot, ki je dal po-dreti prvo nadstropje svoje-ga starega gradu Condesur-tion v okrožju Eaux (Norman-dija) in se nastanil v pritličju. Varnosti zgodovinskih spomenikov so se zaman oglašali z vdihni in očitki.

NEW YORK — Američane je srazil tako močan val patriotizma, da so sponzorice nekatere newyorške mehanizirane pralnice in kemije čistilnice, da bodo v prihodnje brezplačno prale in čistile državne zastave.

LONDON — »Na naših cestah je bržkone v svetovnem merilu največ zastojev,« pomeni po britanskih uradnih statistikah, »če bi se drugo za drugim postavila v vrsto vsa angleška motorna vozila, bi njihova kolona pokrila zemeljski ravnik po vsej dolžini.«

Za dobro voljo

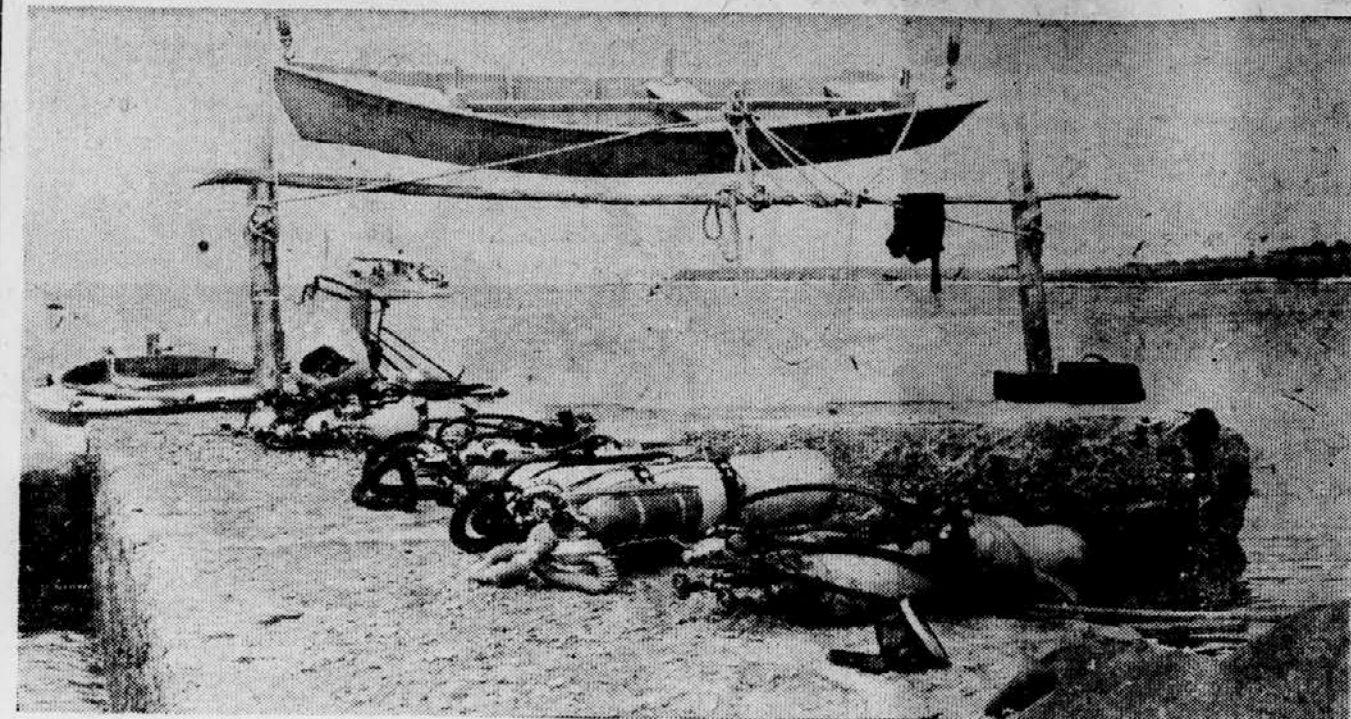
1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24

Križanka

VODORAVNO: 1. večja lesena posoda, 4. arabsko moško ime, starogrški državnik, ki je slovil po pravdnosti, 9. začetnici metniškega imena slovenskega skladatelja Friderika Širca, 10. arabi, domaćega ognjila pri starih Rimljanih, 11. kemični znak za bari, 12. sinjska viteška igra, 13. ograda za ovine, 15. veleok v Sibiriji, 16. raven, stopnja, višina, 17. predlog, 18. bolni trup iz skupine kuhancev, 20. tanka luknjačasta tkanina, 21. žezvo oklad.

NAVPIČNO: 1. sol ogljikove kisline, 2. partisa kraljevske nastitja, katere začetnik je bil Arak, 3. italijanski predlog, 4. je tih pergamskih kraljev, 5. kemična prvina (snak Zr), 6. kri-žnja, ki označuje termidninske spremembe v pilnih, 8. mnunje skozi vrata, 14. podgolavni krožnik, 18. keramični znak za troncni.

REŠITEV PREJANE KRIŽANKA
VODORAVNO: 1. realka, 7. patriot, 8. lina, 9. Te, 10. Una, 11. raj, 12. ni, 13. manj, 14. kpanje, 16. Arika.

ZARADI NEURIJ POČIVAJO AKVALUNGE — Voda je kalna, pa tudi tvegati ni vredno, pravijo potapljači, ki te dni pregledujejo podvodno »orožje« in si želijo sončno, mirno morje. Foto: Vetrovec

Ljudje žabe med 400 amforami

»Vemo, zakaj se je nad amforiščem potopilo toliko ladij!«

SAVDRIJA, avgusta — »Nismo vedeli, ali bomo ostali v čolnu še uro, dve ali več. Valovi so besneli, čoln je metalo proti obali, bruhal sem kri in si želel, da bi se valovi unesli. To upanje pa je klopelo, kar čakal sem, kdaj bodo popustile sidrne vrvi in nas bo treščilo ob ostre skale, ki po njih komaj hodiš, kaj šele, če bi nas morje vrglo nanje. Tako smo želeli v upanju, da se ne bo zgodilo najhujše,« je v sredo pripovedoval zdravnik, ki skrbi za zdravje potapljačev.

Potapljaški zdravnik dr. Jože Lokar se je z ženo in s potapljačem Tineto odpravil s motornim čolnom na breg nad amforiščem, kjer se vedno stoji kompresor, s katerim so v začetku potapljaških del polnili gumijaste cevi, da so potapljači dihali. Ker so zdaj dela bolj zamotana in ker lahko kompresor dovaja sproti zrak le dveh potapljačev, v teh dneh potapljači delajo opremljeni s akvalungami. Kljub temu se kdaj pa kdaj še kdo spusti pod vodo tako, da v taktne v usta gumijasto cev, ki vodi naravnost iz kompresorja. In ker je dan poprej nalive poskodoval kompresor, sta se zdravnik in Tine odpravila nad amforišče zato, da bi ga poplaval.

»Ni bilo dosti dela,« pripoveduje. »Kmalu je bil popravljen in začel sva si, da bi si brez gneče pod vodo malo ogledala vse tisto, kar se vsak dan koplje v oblakih mulja. Kompresor je tekel enakomerno, zato sva se brez bojazni spustila na dno. Nisva pogledala, koliko je ura in kakšno je nebo. Saj je čas, ki ga lahko preživimo pod vodo z gumijasto cevjo v ustih, skorajda neomejen. Glavno je, da je rezervoar kompresorskega motorja poln.«

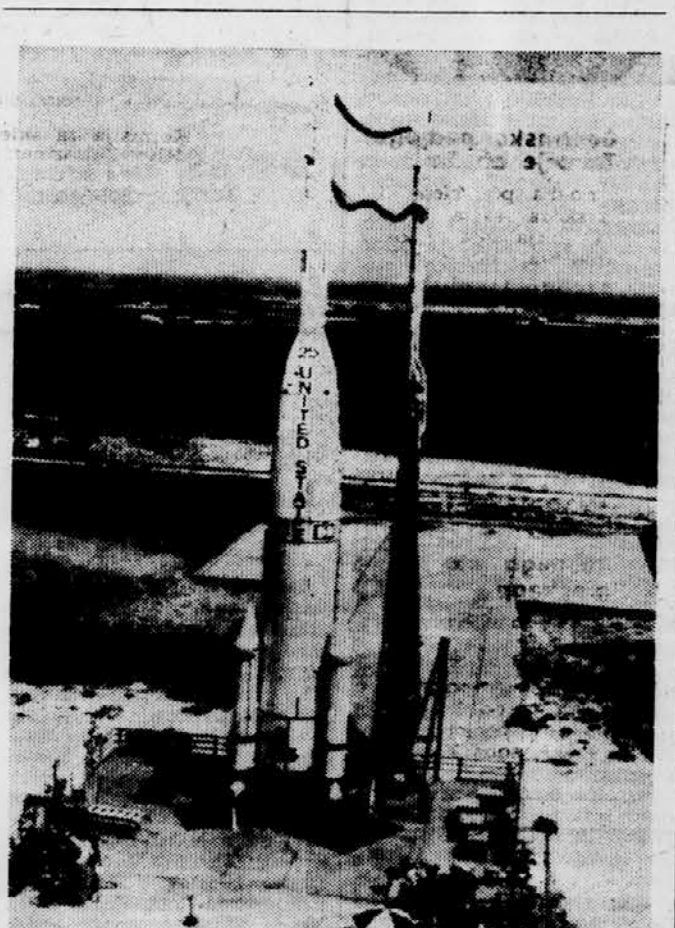
»Plaval sva nad amforiščem, se sprehajala po dnu in se prekopicevala. Nobenemu ni bilo niti najmanj slabo. Počutila sva se odlično, zraka sva imela na pretek, res sva lahko delala, kar se nama je zahtevalo. No, potlej je postalo pod vodo nekam temno.«

»Počasi sva se splazila iz vode in videla, kako čoln z mojo ženo vred premetava in buta ob skale. Imela sva le toliko časa, da se je Tine povzpela na čoln, sam sem pa od-rinil od skal. Nategnila sva sidrno vrvi, Tine je takoj skočil nazaj v vodo in

posodami, ki smo jih imeli, vendar je bilo v njem stalno več vode kot do polovice. Zdalj smo odleteli na kljun, pa spet na zadnji del čolna. Vsi smo bili povsem zaliti z vodo, potlej pa se mi je zamrgnilo. Bruhnil sem. Nisem mogel več držati. Valovi so bili tako veliki, da so pljuskali daleč po obali, več metrov visoko do kompresorja.«

»Čez nekaj minut sem bruhal ponovno, tokrat kri. Rana na želodcu se mi je odprla, kri se je razle-tela po čolnu. Zmanjkalo mi je moči. Ne znam opi-sati strahot, ki smo jih prestali. Veter ni pojenjal, valovi pa so se kopčili drug vrh drugega. Sprele-tavala nas je ena sama mi-sel: samo da vrvi vzdrži-jo.«

»Čoln pa je trzalo, se po-stavljalo v vse mogoče po-ložaje, vanj so padali pre-lomljeni valovi. Motor ni

V TOREK »SYNCOM-3« — V Cape Kennedyju (Florida) so pripravili »Delto« z dodatnimi raketami (na trdnjo gorivo), ki naj bi odnesle telekomunikacijski satelit »Syncom-3« na krožno pot približno 22.300 milj visoko nad Tihim oceanom. Izstrelitev je na-povedana za torek, 18. avgusta. Foto: AP

Ni časa za bolezen

Slavje zakoncev, poročenih 103 leta

Znano je, da doživijo pre-bivalci Azerbejdžana na spo-lšno visoko starost, vendar je nedavno slavje tudi tam zbudilo precej pozornosti. V vasi Zarosli sta praznovala zakonca 103. obletnico poro-ke. Ker sta se poročila s 16 oziroma 17 leti, sta letos sta-ra 119 oziroma 120 let.

Med mnogimi gosti in pri-ložnostnimi obiskovalci, ki so prišli nenavadnega jubila-rona voščiti srečo in zdravje, je bil tudi zdravnik, ki je hotel vedeti to in ono, hkrati pa je pregledal častljiva stotletnika.

Kaj sta povedala slavjen-ca? Sedem, včasih tudi osem mesecev na leto spita na prostem, posebne diete ne poznata, najraje pijejo kiso mleko s česnom. Ne kadita, delati sta začela že v otroš-kih letih.

Zdravnik je vprašal najsta-rejšega med častnimi gosti — pravijo, da je videl že 137 pomladi — ali je bil kdaj bolan. Očenek je odikimal in povedal: »Ne, ni bilo časa za take reči!«

Smola pa taka!

»Kaj hočem, včasih se člo-veka drži smola,« je vdano rekla Dorothy Gower iz Orangea v New Jerseyu. Ta-kole je bilo: hrupno je pre-bila zadnjo steno montažne avtomobilske garaže, takoj za policijo so pridrveli tudi ga-silci. Bilo je dovolj zmešnja-ve, da je priložnostni tatil- smuknil v hišo in odnesel Gowerjeve vse prihranke. Ko je Dorothy spravila svoj ob-toženi voz iz podrté gara-že, je skočila iz avtomobila, ker je opazila, da so večna vrata odprta. Takoj je od-krila tatvino. Stelka je pred hišo, da bi se odpeljala na policijo. Na dvorišče je pri-šla ravno še dovolj zgodaj, da je videla, kako ji je ne-kdo izmaknil avto — ključ je bila malo prej pozabila v njem.

Sprehod po sejnih sveta

Človek in delo v času in prostoru na svetovnih razstavah

42. nadaljevanje

Smisel za simboliko se včasih kaj lahko sprevrže v nesmisel.

Na svetovni razstavi v Chicagu leta 1933 je marsi-kaj spominjalo na enako pri-reditev v istem mestu leta 1893, na primer delna obno-vitev z obzidjem obdanega kitajskega mesta, tempelj z zlato streho iz kitajske pro-vince Džehol, čajnica z Ja-panskega in nekaj obrednih predmetov iz najlepše dobe Indijancev. To in o-ono je bilo zgledeno in tako prikazano, da je izvenlo kot kič, ki bi si ga ne sme-li več privoščiti prireditelji svetovne razstave v letu 1933.

Razstava s prvim robotom

Seveda ni manjkalo imeni-tnih reči. Ameriški zoolog in kasnejši pisec knjige »923 metrov pod morsko glad-i-no« William Beebe se je po-kazal s svojo »abstifero«, švi-carski fizik Piccard pa je postavil na ogled aluminijast balon, s katerim se je povzpela v stratosfersko vi-si- no 16.940 m.

Na razstavi se je postavl-jal tudi prvi robot: obin-stvo břež zaposlitve, torej

brez stalnega vira zaslужka, je po zamisli svojih duhov-nih očetov razveseljeval s tem, da je delil nasvete o sestavi najboljše, zdravega jedilnika. Notranjost robota, izdelanega po človeški podobi, je bila nazorno osvetle-vena. Na razstavišču so zgradi-li tudi prež skozi diamant- ni rudnik. Oči so izdajale pohlep, zlasti pogledi zastop-nic nežnega spola med obiskovalci čičaste razstave so se ustavljali na pravca- ti zakladnici dragih kam- nov, skrbno zastraženih in vrednih menda več milijo- nov dolarjev.

Tisto leto so se Američani v Chicagu prvič seznanili z dinosavri in z drugimi po-šastmi iz sive davnine. V naravnih velikosti prikazani ko-smati mamuti, letišči ptero-daktili, mogočni bronto-zavri, nosorogom podobni tri-ceratopi in na kenguruje spo-minjajoči teropodi so v marsi-katem obiskovalcu omajali dobesedno vero v biblijski prikaz stvarstva — vse sku-paj je izvenlo kot nekaj, kar bi utegnilo v tistih ča-sih marsikje pahnuti proste-tjenega poklicnega vzgojitelja pod ključ in zapeh.

Avtomobili

Po modernih zamislih gra-jeno apostopje prometne je

PETER STONE ŠARADA

32. nadaljevanje

»Ti imaš se obe nogi. Zakaj jih ne izko-risti?«

Uro pozneje se je četverica opotekla iz goščave na polje, kjer jih je čakalo letalo.

Gideon je bil strgal trak z mape z zem-ljevidi in z njim tesno povezal Scoblu ro-ko, da je ustavil kri. Potem so mu menja-je se pomagali hoditi, da je lahko stopal z njimi.

Na polje niso prišli prav nič prehitro. Čez dve minuti bi bilo letalo vzletelo brez njih.

XVII

Ves čas med pripovedovanjem zgodbe je Regine sedela na klopi v vinskem živ-skem vrtu, sklonjena predse, očarana nad dogodivščinami in razburiljivostjo zlasti ti-stega pripetljaja, ko so diverzantje Nemcem le za las ušli.

»Nadaljujte! Kaj se je zgodilo potem?« je z vnujo vprašala, ko je Gideon pre-molknil, da bi si znova prižgal pipo. »Kaj se je zgodilo potem?« je ponovil vprašanje: »Da. Morda je prav to najrazbur-ljivejši del zgodbe. Zgodbe starih mož — še posebno dobro pripravljenih za to akci-jo, za eno najboljši odgovornih akcij, ki so jih kdaj zaupali ljudem v službi domovi-ne. Preden so nam zaupali nalogo, smo morali vsi skozi zelo ostre preizkušnje in pre-iskave. In trdno sem prepričan, da se do-tle nismo prav v ničemer razločevali od drugih v enoti.«

»Pravzaprav lahko govorim samo o se-bi. Ker pa sem poznal druge — kakšni so bili prej — in kako so se vedli pozneje, mislim, da se je z njimi dogajalo nekaj po-dobnega kot z menoj.«

Dokler se ni zgodilo, dokler tiste be-sede niso bile izgovorjene, lahko prišezem, da mi kaj podobnega niti enkrat samkrat ni zarjalo po glavi. In vendar, ko se je zgo-dilo — ko sem besede slisal — se nisem niti za hip obotavljal ali bil presenečen. Pravzaprav nisem nikoli pretehtal stvari. In tudi zdaj, ko sedim tu in vam to pri-povedujem, zavedajoč se, da je to močno spremenilo moje življenje in ga morda ko-nee koncev celo ugonobilo, še vedno nisem zmogel tehtno preudartiti o vsej stvari. Nekaj neogibnega je bilo v vsem tem. Vr-sta nenavadnih okoliščin je ukazovala stvar-ki, ki jih nihče izmed nas ni mogel spre-meniti ne prej ne pozneje, niti pred do-godkom niti po njem. Tovorno padalo, ki se ni odprlo, pokopališče, kjer je pristalo, zaseda, ki so je pripravili naši zvezi s fran-coškim odporščim gibanjem, naše sreča-nje z nemško patruljo, Carsonova smrt, Hermanova nezgoda — ko bi se bila sam-ena teh stvari zasulaka drugače, kot se je, bi se ne bilo pripetilo nič tistega, kar je te-mu sledilo. Toda zgodilo se je vse — se je zgodilo. In tako je bilo tisto, kar se je pripetilo potem, tako neogibno kot vse drugo. Neogibno. Neogibno!«

Premolknil je in pogledal Tessa in Sco-

bila. Podoba je bila, ko da jima daje pri-ložnost za ugovor, vendar nista rekla nič-sar.

Gideon je nadaljeval: »Nekaj je, kar mi lahko verjamete ali ne, kakor vas je volja. In to je: ne spomi-njam se, kdo je tisto omenil. Spominjam se samo tega, da sem slisal. Prav natanko se spominjam besed tako, kakor so bile izgovorjene, ne vem pa več, kdo izmed nas jih je rekel.«

Za hip ali dva je zatislil oči in jih spet odprl.

»Niti te možnosti ne morem zanikati, da sem jih sam izgovoril.«

»Zdi se mi, da jih je Charlie,« je pri-pomnil Tessa.

Gideon je odikimal. »Mogoče. Mogoče pa samo tako misliš, ker je Charlie zdaj pač tam, kjer je. Malo po tistem, ko je Charlie prejšnji teden umrl, sem se spomnil njegovega glasu in tedaj sem bil prepričan, da je on izgovoril tiste besede. In morda bi bil še naprej tak-o mislil, ko bi bil takrat pospravil svoje reči in odšel domov. Pa sem se vedno tu. Charlie je imel svoje grehe, za katere je moral umreti. Vendar, kakor sem rekel, morda sem bil res jaz tisti, ki je izgovoril tisto laž.«

Regina je pogledala Dyla.

»Ne razumem,« je rekla. »ZLATO SO ZASEGLI NEMCI!« To so bile tiste besede. In izgovoril jih je eden izmed nas. Ne vem, kdo, vem pa, da je bila vsa reč tako neznanostno preprosta.«

»Sedla so uvedli preiskavo. Povedali smo jim, da so nas Nemci napadli, da jih je bilo več kot nas in da smo morali tovor pustiti, da smo jim lahko ušli. Kako bi bil kdo ob mrtvem Dyju in vidnem dokazu tistega, kar se je zgodilo s Hermanovo roko, sploh mogoč podvomiti o resničnosti naše zgodbe!«

»Nihče ni mogel podvomiti in nihče tudi ni dvomil. Bile so pač takšne okoliščine. In potem so nas celo prosili — ne, še zahtevali so od nas, naj nadalje delamo v tej smeri, ki je bila seveda neogibna.«

Gideon je pripovedovanje utrudilo. Sklonil se je, se oprl s komolci na kole-na in v spustil glavo na roke.

Zgodbo je nadaljeval Tessa. No, naslednji del štorije je vsekakor bolj ustrezen nje-govemu načinu izražanja.

»Stari Charlie pač ni imel pravice sto-riti tistega, kar je storil. Herman je morda. Saj je plačal največ. Če bi to napravil Herman, bi bil zadevo mogoče še pozabili. Toda napravil jo je Charlie.«

»Kaj si mislite s tem, Napravil je Char-lee?« se je vprašala Regine.

»Še zares prepričan, da prav nič ne ve-ste?« jo je vprašal Tessa.

»Ne vem.«

Pogledala jih je drugega za drugim vse po vrsti in videla, kako močno dvomijo o njenih besedah.

»Prišezem!«

»Nadaljujte, Tessa,« je naglo pretrgal molk Dyle. »In povejte konec.«

nih poteh. Pokazali so svo-jevrstno napravo: med veli-kanskimi jambori je viselo »jekleno platno«, po katerem naj bi ljudje v prihod-nosti v enosedežnih vozí-kih drveli iz mesta v me-sto.

Svetovna razstava seveda ni tisto, kar naj bi bila, če ni-ma zabavišča, ki ustreže vsa-kršnim sanjam in okusu. Po-temtamen je moral imeti tu-čič »Midway« iz leta 1893. Ni bil tako velik kot v prvi izved-bi, pa tudi »kairske četrti« ni imel; zato se ni mogel postavljati s slovečo trebus- no plesalko z vzdevkom »Mala Egiptianka«, imel pa je »sparike bulvarje« in glej, tu- di za »Egiptianko« se je na-šel nadomestek.

Nadomestek se je imeno-val Sally Rand. Sally? Da, Sally Rand, žrtev naglega tehničnega razvoja: potem ko se je moral nemi film umakniti zvočnemu, za Sally, bivšo nemco igralko, ni bilo več zaposlitve.

Lady Godiva

Sally pravzaprav ni bila v planu. Ker ni prejela vabila, čeprav je nekajkrat prosila zanj, se je prelevila v žensko, ki je bila takrat pod rušo že devetsto let ter je kot po-sebejleno junaštvo strasila le še v sagah, pesnitvah in na gledaliških odrih — v Godi-vo.

MLADI KURIRJI

16. Stric Koder jima je na kratko in tiho razložil, da so ga privezali z verigo, na kateri so sinoči pripeljali njegovega vola, ki so ga ubili. Veriga je bila povezana okrog njegovih nog in pritrdjena na prečno desko v stopnišču.

»Tiho,« je šepnil Koder, »zgoraj nad stopnicami je pokrov, ki drži k onim... Spijo tu gori.« — »Ko-liko jih je?« je vprašal Vitja. »Kakih deset, drugi so na stražah. Saj slišita stražarja tu zunaj...«

Južek, ki je nekaj časa otipaval verigo, je prijel in skoraj padel vznak. Ko sta ga pobrala, je šepnil: »Deska se da izvleči...«

Ker se je lahko Koder premikal le po kolenih, se je dela lotil Vitja. Precej časa so ruvali desko iz žlebov in brunihi, večkrat so morali prenehati, da ne bi z ropotom opozorili nase. Naposled je bila deska na tleh. »S ključavnico si privezan,« je ugovoril Vitja. »Morala te bova nesti...«

Piše D. Vresnik — Riše Me bo

Koder se je z zvezanimi nogami odplazil do od-prtine, skozi katero je v mrčini prostor vdiral edina svetloba. Vag se je dogajalo tiho, dokaj naglo in spretno. Dečka sta sklenila, da bosta spravila najprej ujetnika na prosto. Koder se je z glavo naprej vlekel skozi odprtino. Južek je stal na stra-ži pri vratih, za katerimi so se oglašali stražarjevi koraki. Teke so napete, razburjive sekunde...

MLADI AFRISKI DIPLOMATI NA OBISKU V JUGOSLAVIJI — Kot gost DSZZ biva v Jugoslaviji skupina mladih afriških diplomatov, ki so na posebnem tečaju OZN za diplomate v Ženevi. Na sliki afriški diplomati na obisku v institutu za primerjalno pravo v Beogradu.

Foto: Tanjug

Nadaljevanje s prve strani

Odras stališč

mednarodnega položaja, ki je v minulih tednih krenil po poti, ki zbija zaskrbljenost.

Izjava predsednika Tita o nevarnih točkah na svetu je bila delna velika pozornost v Kambodži. Radijska postaja je objavila izjavo v več oddajah, časopisje pa jo je objavilo pod velikimi naslovi na prvih straneh. List »Depeche« je v tej zvezi objavil uvodnik z naslovom »Od Kambodže do Cipra«, v katerem pravi, da se napadalc na Ciper opogumili po agresiji na Severni Vietnam.

Komentar poudarja oboje, ki jo je o teh dogodkih dal jugoslovanski predsednik, nato pa opozarja na okoliščine, ki so spremljale ta dva sorodna dogodka. V nadaljevanju komentirja se avtor znova sklicuje na besede jugoslovanskega predsednika in pravi, da je imel daljnosežno prav, ko je dejal, da je »vojaška intervencija v Kongu zelo nevarna in da bi lahko škodo vseh držav Afrike, da pa so računali na pomoč v vsakem oziru, ker je svet v tem trenutku tako zelo stnjen, da bi se vsak lokalni spopad lahko spreminjal v splošno.«

Ob koncu izraža list upanje, da bodo neangažirane države kot zagovornice miru znale pokazati solidarnost in ustaviti izvalce vojne v njihovih akcijah.

Proti resoluciji

ba preprečiti proces osvoboditve narodov.

Pot za rešitev v Kongu je predvsem v tem, da se odstranijo zunanje ovire, ki onemogočajo objektivni razvoj notranjih razmer. Treba je opozoriti tudi na realizem, ki ga Francija danes svetuje v kongoskem primeru.

Kongoskemu ljudstvu je treba omogočiti, da bo povečalo svojo besedo. Zaradi tega gre največja pozornost zahtevi uporabi voditeljev o razpisu volitev. Izvedbo volitev bi lahko spremljala OZN prek svojih opazovalcev. Vsekakor je to trenutno, ko se mora OZN zavzeti za demokratično rešitev v Kongu. Razen tega je tudi organizacija afriške enotnosti pristojna, da pove svoje besede.

Vse to pa seveda ne pomeni, da je treba črtati vsako pomoč iz tujine. Nasprotno, ta pomoč je celo zelo potrebna, vendar kakšna pomoč. Pošiljanje tujih vojaških enot v Kongu, kar Kongu rabi, ker bodo tudi vojaški enoti, ki so v Kongu, da bi moral biti vojaška pomoč namenjena samo obrambi meja. Pozval je sedanje vojaške sile v državi, naj se vzdržijo vseh ukrepov, ki bi poslabšali položaj.

Pomočnik ameriškega zunanjega ministra Mennen Williams se je sinoči dve uri pogovarjal s kongoskim premiernom Combejem. Menijo, da sta se pogovarjala o uporabi ameriške »materiale«, ki ga pošiljajo v Kongu. Ameriška transportna letala, ki jih je dobil Combe, so se odletela na pomoč vladnim četam. Eno od teh letal je odletelo v Bukavu, glavno mesto provincije Kivu, o katerem so poročali, da je v nevarnosti. Ugoniki so oddaljeni samo 20 km od mesta, vladne čete pa so že porabile vse strelivo.

Tudi v Luaburgu je prišlo do zmede zaradi napredovanja upornikov z vzhodne strani. Tudi, ki jih vodi

Louis Lumumba, brat Patri-

oea Lumumba, je kontroliral mesto Lodi, ki leži severovzhodno od Luaburga.

Približno 2000 borcev Pierra Mutele je koncentriranih 30 km od mesta Kikwit, glavnega mesta provincije Kivu. Znova so vzpostavljene telekomunikacijske zveze med Stanleyvillem in Leopoldville. Zastopnik OZN je sporočil, da uporniška cenzura dovoljuje samo odposiljanje brzojav.

Zastopnik OZN skušajo doseči z uporniki sporazum, da bi lahko poslali v Stanleyville zdravilnike in zdravnike. Zastopnik ameriškega zunanjega ministrstva je sporočil, da bodo helikopterje, ki so jih prepeljali v Kongo, uporabili »samo za prevoz živil, medicinskih ekip in za evakuacije«. Vojaske osebe, ki je prispele v Leopoldville s štiri ameriški transportni letali, bo skrbelo »za varnost ameriških državljanov v Kongu«.

Strupeni prah

ralo zaradi takšnih ameriško-jugovietnamskih »poslanih«.

Ameriški zastopnik v OZN Stevensen je včeraj ponovil kategorični demant ZDA, da bi na kambodžo ozemlje metali »strupene substance«. V pismu predsedniku Varnostnega sveta je Stevensen zahteval, da uvedejo o tem preiskavo prek mednarodne zdravstvene organizacije ali pa Rdečega križa.

Podobno pismo je poslal Varnostnemu svetu tudi jugovietnamski zunanji minister, ki je dejal, da so v boju proti Vietkongu »pospali s kemičnimi sredstvi« ceeste, železnice in prekope, da bi uničili rastlinstvo in s tem onemogočili silam Vietkonga, da bi se prikrivale.

Doslej več

odboru veleposlanikov desetih držav, na katerem bodo analizirali sedanje priprave, vključno tudi vprašanje števila dežel udeležencev. Konec septembra pa bo verjetno predsednik Nasser kot šef države gostilice poslal tudi uradna vabila sedem držav in vlad.

VS se je zmotil?

nostnih skupin živijo povsem ločeni drug od druge. Pravi, da se s takšno izoliranostjo iz dneva v dan večajo težave prebivalstva.

Jutri bo prišel v Atene posredovalec OZN za politično rešitev ciprskega vprašanja Tuomoja. V tej zvezi pravi, da bo v Atene prišel v pismu, ki ga bo poslal ciprski predsednik Nasser kot šef države gostilice poslal tudi uradna vabila sedem držav in vlad.

Danes je grški zunanji minister Kostopoulos poslal ciprski vladi nova priporočila, da bi sprejela predlog, po katerem bi bile OZN razdvoje ciprske Cipe in Turke na območju Kolkine in tako preprečile nadaljnje incidente. Ciprski delegat v OZN Rosides je sinoči izjavil, da je tak predlog za Ciper nesprejemljiv.

Podpredsednik grške vlade Stefanopoulos je v izjavi sodelavca zahodnonemškega RTV poudaril, da je »Grčija na strani Cipra, če bo Turčija ponovila bombardiranje ali pa se skušala izkrcati na otoku«.

»Grčija se ne namerava pogajati s Turčijo« — je dejal Stefanopoulos in pristavil, da je Ciper neodvisna in svobodna država, članica OZN in da terja torej vsak napad na Ciper kot akcijo te mednarodne organizacije.

Komunisti Čila za mirno preobrazbo dežele

Sekretar KP Čila Corvalan o stališču komunistov pred volitvami

RIO DE JANEIRO, 15. avg. (Tanjug). Generalni sekretar komunistične partije Čila Corvalan je povedal, da želi čilski komunisti priti na oblast na miren način in s svobodnimi zakonitimimi volitvami. Dejal je, da čilski komunisti ne bodo začeli z nobenimi preuranjenimi ukrepi, »ker menijo, da lahko usrešijo deželo v skladu z dozorlostjo pogojev v svoji skupnosti«.

Ta Corvalanova izjava je odločno demantirala propagandno kampanjo desničarskih in drugih konservativnih sil proti predvolilni koaliciji socialistov, komunistov in drugih levo usmerjenih strank. Desničarji skušajo preprečiti zmago senatorja Allenda na predsedniških volitvah 4. septembra. Corvalan je tudi obsojal dejavnost odpadniških levih sil in oportunistov, ki menijo, da je mogoče urediti pot na oblast s pomočjo orožij.

Generalni sekretar čilske KP je prav tako poudaril, da bo v njegovi deželi uresničeni prehod v socializem, če bo Allende izšel iz volitev kot zmagovalec. Ta predsedniški kandidat fronte ljudske akcije, ki jo je ustanovila koalicija komunistov in socialistov, je napovedal ustanovitve vljudne demokratične vlade, katere glavni cilj bo preobrazba osnov čilske družbe in države.

Subandrio indonezijskim študentom v Ljubljani

DZAKARTA, 15. avg. (Tanjug). Prvi podpredsednik indonezijske vlade in zunanji minister Dr. Subandrio je poslal poslanico udeležencem konferenice indonezijskih študentov, ki je te dni v Ljubljani.

Dr. Subandrio poziva študente, naj se vzgajajo v duhu indonezijske revolucije, katere cilj je zgraditi novo državo brez izkoriščanja in zatiranja ter brez kapitalističnega sistema.

Ko je opozoril na pomen indonezijske revolucije, je Subandrio ugotovil, da je v skladu z revolucijo vsega študentstva in da so njeni cilji v nasprotju z interesi narodov, ki so stoletja dolgo zatirali Afriko, Azijo in Latinsko Ameriko. Poslanica zaključuje, da bo solidarnost afriških in azijskih narodov ter novih sil, ki se porajajo, zmagovalno likvidirala kapitalizem in kolonializem.

De Gaulle

Sporočilo, ki so ga objavili v Caracasu, pravi, da bo predsednik de Gaulle ostal v Venezueli dva dni. Uradno so potrdili, da bo general de Gaulle obiskal deset držav Južne Amerike. To bo njegova največja in najdaljša turneja.

Pričakujejo, da bo de Gaulle obisk spodbudil široko gospodarsko sodelovanje Latinske Amerike ne le s Francijo, temveč tudi s Skupnim evropskim trgovim. Francoski diplomati skripi krogi odločno zavračajo mnenje, da je de Gaulle obisk naperjen proti navzočnosti Severne Amerike na latinskoameriški celini.

De Gaulle vabijo v Pakistan

PARIZ, 15. avgusta. (Tanjug). Predsednik pakistanskega parlamenta Fazl Kader Sundhuri je danes v Parizu povedal, da bi bil obisk predsednika de Gaulleja v njegovi deželi dobrodošel. Ta obisk bi, po njegovem mišljenju, omogočil boljši razvoj francosko-pakistanskih odnosov.

Peronistični napad na Frondizija?

Atentatorji so ranili tri osebe, Frondizi ni bil poškodovan

RIO DE JANEIRO, 15. avgusta (Tanjug, Reuter). Argentinski polkovnik Jose Amaranite, voditelj peronističnega vojaškega gibanja, je bil kaznovan s 30 dnevi zapor, ker je skušal dobiti podporo vojaških voditeljev Argentine za to, da bi omogočili vrnitev Perona v Argentino.

Ko je argentinska vlada sporočila ta sklep, je ostro obsodila sedanjo kampanjo pristaev bivšega diktatorja, ki je začela dobivati z teroristične oblike.

Včeraj so člani »revolucionarnega poveljstva teroristične mladine« izvršili atentat na bivšega argentinskega predsednika Frondizija. Ranili so tri osebe. Frondizi ni zadela nobena krogla. Ob tej priložnosti so tu poudarili, da bodo oblasti napravile odločne korake proti širjenju te kampanje. Vojaški voditelji so se sporocili, da bodo preprečili kakršnokoli poskus akcije za vrnitev Perona.

Sporočajo tudi, da je obsojen polkovnik Aramante skušal pridobiti poveljnika močnega vojaškega garnizona v Campo de Mayo generala Lanusseja. Aramante je poskušal pridobiti Lanusseja na ta način, da je pritiskal nanj in izjavljal, da Lanusse govori v imenu argentinskih vojaških komandantov. Vendar je Lanusse takoj povedal, da bo vojska z vsemi sredstvi preprečila Peronovo vrnitev.

Akcija peronistov je zadobila »vzmetirajoč« razmah, čeprav ni objektivnih pogojev za to, da bi prišel Peron ponovno na oblast. Vendar pa kljub temu menijo, da utegne ta dejavnost poslabšati situacijo v deželi in povzročiti politično nestabilnost v Argentini.

Mnenje, da so bili napadali peronisti, pa zavračajo Frondizi, Nibon in zlati činec ne pušča svojega podpisa na kraju zločina — je včeraj izjavil. Politični krogi obenem opozarjajo tudi na dejstvo, da se Frondizi, ki je bil strmo glavljen leta 1962, sam zavzema za morebitni povratek Perona in ni bil v političnem življenju znan kot protiperonist.

Kazen za obisk Kube

NEW YORK, 15. avg. (AP). 84 ameriških mladih ljudi, ki so kljub prepovedi vlade obiskali Kuba, so na newyorški letališč obvestili, da so njihovi potni listi v eksperimentalno odvzete. Takoj po prihodu na letališče so uslužbenci imigracijske urade izrekli vsakemu posebej pismo State Departmenta, v katerem jim ta sporoča, da so njihovi potni listi suspendirani, in svetujejo, naj potne liste oddajo na letališču ali pa naj jih pošljejo State Departmentu. Na tiskovni konferenci so nekateri izmed teh mladih ljudi pismo State Departmenta razlagali. Njihov zastopnik je pred novinarji zanikal pravico State Departmenta, da bi jim ta smel prepovedati potovanje na Kuba.

Telegrami

KRALJ HUSEIN V ZAR — AMAN. Jordanski kralj Hussein je odpotoval v Kairo na tridenišni obisk v ZAR, kamor ga je povabil predsednik Naser. Računajo, da se bo s kraljem Husseinom sestal v Kairo tudi iraški predsednik Abdul Salam Aref, ki bo prispej v Kairo te dni.

SPORAZUM — MOSKVA. Tu so podpisali četrti svetovsko-finski sporazum o blagovni izmenjavi od 1960 do 1970 leta. Cenijo, da se bo vrednost trgovinske menjave povečala za 20% v primerjavi s prejšnjimi 5 leti. Sovjetska zveza bo izvažala na Finsko elektrotehnične in energetske opreme, avtomobile, traktorje in drugo, Finska pa bo dobavljala Sovjetski zvezi ladje, stroje za industrijo celuloze in gume, kakor tudi drugo blago.

EKSPERIMENTALNI REAKTOR — MOSKVA. V Sovjetski zvezi so začeli na področju ob Kaspiskem morju graditi, ki ga bodo uporabljali za proizvodnjo električne energije in za predelovanje sline vode v pitno vodo.

SOVJETSKO-BOLGARSKI SPORAZUM — SOFJA. Tu so se uspešno končali razgovori med gospodarskimi delegacijama Sovjetske zveze in Bolgarije. Sklenili so sporazum o nadaljnji razširitvi ekonomskega in znanstveno-tehnološkega sodelovanja med obema deželama na področju lahke industrije.

NOVI KEMIČNI KOMBINATI — BUKARESTA. V Turnu Magurele, enem izmed treh velikih kombinatov umetnih gnojil, ki jih zdaj gradijo v Rumuniji, je začela delati tovarna žveplene kisline s kapaciteto dvesto tisoč ton letno. V Rumuniji so doslej postavili 5 velikih kombinatov za proizvodnjo teh gnojil.

Pa še to

DIREKTORJI »NA ZALOGI« — Telefonski dvogovor med JAT in neko stranko. »Halo, rad bi govoril z direktorjem JAT«. »S katerim direktorjem?« »Oprostite, pozabil sem njegov priimek...« »Želite »Kovornovič«?« »Ne« »Petrovič«?« »Ne« »Srzenčič«?« »Tudi njega ne...« »Ne« je šlo šestkrat. Šele sedmi direktor je bil pravi.

Iz včerajšnje tretje izdaje

Tito graničarjem

Čestitka ob 20-letnici ustanovitve obmejnih enot

BEograd, 14. avg. — V zvezi z 20-letnico ustanovitve obmejnih enot je vrhovni komandant oboroženih sil SFRJ maršal Josip Broz Tito poslal poveljstvu obmejnih enot naslednjo brzojavko:

»Prekaljeni in narodnosvoobodni borbi ste pri opravljanju svojih dolžnosti potrvalno stali in težko priborili svobodo ter pridobitve revolucije in to branili pred napadi številnih sovražnikov. Danes, ko slavite 20-letnico ustanovitve obmejnih enot, se je treba spomniti vaših tovarišev — čuvajev naših meja in notranje varnosti — pripadnikov KNOJ in obmejnih enot, ki so pod največjimi pogoji vztrajali in hrabro izvrševali svoje naloge. Mnogi pripadniki KNOJ in obmejnih enot so po koncu druge svetovne vojne žrtvovali svoja življenja, da bi našim delovnim ljudem zagotovili mirno in ustvarjalno življenje. Zato je naše ljudstvo tudi vzljubilo svoje graničarje, črne njihove napore in žrtve pri izvrševanju težkih nalog.«

Miroljubna politika naše države je ustvarila ugodne pogoje za izvrševanje vaših dolžnosti, katere tudi sedaj opravljate. Zato vam izražam našo hvalečnost in spoštovanje. Vaše trdnost in tovarištvo, kakor so ga tudi vaš predhodnik, Ob 20-letnici vaše službe vam, tovariši graničarji, čestitam z željo, da še nadalje razvijate med seboj tovariške odnose ter se vestransko izpopolnjujete kot pripadniki naše armade. Za uspešno opravljanje dolžnosti pošiljam v zvezi z 20-letnico ustanovitve KNOJ vsem graničarjem svoje tople čestitke in pozdrave.«

Rusk o mednarodnih problemih

WASHINGTON, 14. avg. (AFP). Ameriški minister za zunanje zadeve Dean Rusk je danes izjavil, da se bodo ZDA še nadalje trudile, da bi prišlo do sporazuma med

Bo Gvatemala prekinila odnose z Mehiko?

GUATEMALA CITY, 15. avg. (AP). Gvatemalska skupščina je sprejela resolucijo, ki je neke vrste uvod v prekinitev diplomatskih stikov z Mehiko. Skupščina je zahtevala od šefa vlade, naj začne akcijo zato, ker je Mehika neugodno reagirala na predvideni uradni obisk premiera Britanskega Hondurasu Georgea Pracea v Gvatemali.

Mehika trdi, da je Britanski Honduras del njenega ozemlja. Gvatemala, ki ima tudi skupno mejo z Britanskim Hondurasom, bo poslala resolucijo drugim ameriškim skupščinam in sporocila, da je njena pravica do spornega ozemlja zasnovana na zgodovinskih in legalnih dejstvih.

King o Goldwaterju

HILVERSUM, 15. avg. (Tanjug). Crnski voditelj Martin Luther King je izjavil, da bi izvolitev Goldwaterja za predsednika ZDA »tako zelo potisnila Ameriko nazaj, da bi bil lahko razdejan ves svet«.

V intervjuju za nizozemsko televizijo je King izjavil, da program republikske stranke ne rešuje zadovoljivo velikih sodobnih problemov Amerike. Goldwaterjevo notranjo politiko je King ocenil kot tragedijo, njegove zunanje politične zamisli pa je ocenil kot nekaj, »kar je še slabše«.

Prvi sekretar Komso-mola v Črni gori

TITOGRAĐ, 15. avg. (Tanjug). V Črni gori se mudijo prvi sekretar Komso-mola Pavlov. Obiskal je več črnogorskih krajev, kjer se je seznanil z naravnimi lepotami in kulturno-zgodovinskimi znamenitostmi. S predsednikom komiteja ZM Črne gore Brankom Kostićem je obiskal danes gradbišče jadranske magistrale na odseku Kolašin-Bijelo polje.

Helikopter strmoglavil

SAJGON, 15. avg. (Reuter). Sedem pripadnikov ameriških vojaških sil v Vietnamu se je ubilo, lepetom drugih pa je bilo huje ranjenih, ko se je zrušil helikopter v planinah okrog Sajgona. Predvidevajo, da je helikopter strmoglavil zaradi okvare motorja.

Johnsonovo sporočilo de Gaulleu

PARIZ, 14. avg. (AFP). Ameriški predsednik Johnson je poslal danes sporočilo predsedniku de Gaulleu v zvezi z 20-letnico izkrcavanja zaveznikov sil na jugu Francije med drugo svetovno vojno. V sporočilu je med drugim rečeno, da so dosegli zmago nad Hitlerjevo Nemčijo zaradi enotnosti zaveznikov v drugi svetovni vojni.

Spopad na indijsko-pakistanski meji

NEW DELHI, 14. avg. (IIS). Sinoči je prišlo do spopada med indijskimi in pakistanskimi obmejnimi stražarji. V spopadu, ki je trajal 5 ur, je en indijski graničar padel, 5 pa je bilo ranjenih. Pakistanski vojski so v isti noči streljali še na 6 indijskih kavarcev.

20-letnica izkrcanja v Provenci

Proslave, katerih pokrovitelj je de Gaulle, se bodo končale v Parizu

PARIZ, 15. avg. (Tanjug). V Provenci na jugu Francije se je danes začela proslava 20-letnice izkrcanja silirih francoskih in 7 ameriških divizij v II. svetovni vojni. Ta velika proslava bo trajala 10 dni in se bo končala 25. avgusta v Parizu z velikimi slovesnostmi, ki bodo v znamenju 20-letnice osvoboditve francoskega glavnega mesta. Vse te slovesnosti organizirajo predsedstvo in ob sodelovanju predsednika de Gaulleja, ki se je tudi danes s premierom Pompidoujem in drugimi najvišjimi francoskimi funkcionarji udeležil slovesnosti v Provenci.

Atentat v Alžiriji

ALŽIR, 15. avg. (Tanjug). Kot piše današnja številka glasila FLN »Alger republicain«, so skušali teroristi v mestu Setif v vzhodni Alžiriji ubiti člana centralnega komiteja partije in partijskega voditelja tega področja Lakdara Derada. Nanj so streljali iz avtomobila. Teroristi so izstrelili tri strele, vendar Derada ni bil ranjen.

Vreme 15. VIII. 1964

Temperatura

	ob 07	13
Ljubljana	13	19
Planica	10	17
Maribor	14	20
Slovenj Gradec	14	20
Novo mesto	12	21
Koper	20	19
Kranj	5	5
Reka	20	24
Pula	22	27
Split	22	27
Dubrovnik	22	24
Zagreb	15	22
Beograd	16	21
Sarajevo	11	23
Skopje	15	28
Tiograd	16	—
Celovec	12	21
Gradec	13	21
Dunaj	14	21
Milano	17	22
Genova	20	23
Ženeva	12	20
Minchen	11	20
Berlin	8	—

Prognosa

VREMENSKA SLIKA

Nad Slovenijo je na 500 m nadmorske višine hladno, predvsem v Ljubljani, ki se počasi umika pred suševno. V visinih do 1000 m nadmorske višine hladno, predvsem v Ljubljani, ki se počasi umika pred suševno. V visinih do 1000 m nadmorske višine hladno, predvsem v Ljubljani, ki se počasi umika pred suševno.

NAPOVED

SLOVENIJA

Predvidno oblačno. Spreva so močne mure, ki bodo v Ljubljani, predvsem v Ljubljani, ki se počasi umika pred suševno. V visinih do 1000 m nadmorske višine hladno, predvsem v Ljubljani, ki se počasi umika pred suševno.

JUGOSLAVIJA

Predvidno oblačno, vose nevihte, predvsem v vzhodnih in jugovzhodnih krajih.

TOKYO 1964

PRED OLIMPIADO V TOKIU — V Tokiu se intenzivno pripravljajo za olimpijske igre 1964. Pred nedavnim so v japonskem glavnem mestu v najpomembnejši in najznamenitejši mestni četrti postavili tudi olimpijsko znamenje s petimi krogi, razen tega pa tudi skulpturo metalca diska. Tudi to je prispevek k ustvarjanju pravega olimpijskega razpoloženja.

Foto: AP

King o Goldwaterju

HILVERSUM, 15. avg. (Tanjug). Crnski voditelj Martin Luther King je izjavil, da bi izvolitev Goldwaterja za predsednika ZDA »tako zelo potisnila Ameriko nazaj, da bi bil lahko razdejan ves svet«.

V intervjuju za nizozemsko televizijo je King izjavil, da program republikske stranke ne rešuje zadovoljivo velikih sodobnih problemov Amerike. Goldwaterjevo notranjo politiko je King ocenil kot tragedijo, njegove zunanje politične zamisli pa je ocenil kot nekaj, »kar je še slabše«.

Prvi sekretar Komso-mola v Črni gori

TITOGRAĐ, 15. avg. (Tanjug). V Črni gori se mudijo prvi sekretar Komso-mola Pavlov. Obiskal je več črnogorskih krajev, kjer se je seznanil z naravnimi lepotami in kulturno-zgodovinskimi znamenitostmi. S predsednikom komiteja ZM Črne gore Brankom Kostićem je obiskal danes gradbišče jadranske magistrale na odseku Kolašin-Bijelo polje.

Helikopter strmoglavil

SAJGON, 15. avg. (Reuter). Sedem pripadnikov ameriških vojaških sil v Vietnamu se je ubilo, lepetom drugih pa je bilo huje ranjenih, ko se je zrušil helikopter v planinah okrog Sajgona. Predvidevajo, da je helikopter strmoglavil zaradi okvare motorja.

Johnsonovo sporočilo de Gaulleu

PARIZ, 14. avg. (AFP). Ameriški predsednik Johnson je poslal danes sporočilo predsedniku de Gaulleu v zvezi z 20-letnico izkrcavanja zaveznikov sil na jugu Francije med drugo svetovno vojno. V sporočilu je med drugim rečeno, da so dosegli zmago nad Hitlerjevo Nemčijo zaradi enotnosti zaveznikov v drugi svetovni vojni.

Spopad na indijsko-pakistanski meji

NEW DELHI, 14. avg. (IIS). Sinoči je prišlo do spopada med indijskimi in pakistanskimi obmejnimi stražarji. V spopadu, ki je trajal 5 ur, je en indijski graničar padel, 5 pa je bilo ranjenih. Pakistanski vojski so v isti noči streljali še na 6 indijskih kavarcev.

Rusk o mednarodnih problemih

WASHINGTON, 14. avg. (AFP). Ameriški minister za zunanje zadeve Dean Rusk je danes izjavil, da se bodo ZDA še nadalje trudile, da bi prišlo do sporazuma med

Foto: Selhaia

Otroci na počitnicah - je kateri vaš?

SREDNJA DOBRAVA PRI KROPI — Kako se počutijo otroci iz šišenske občine na letovanju na Srednji Dobravi pri Kropi, zvezo najbolje, če prisluhnemo njihovim »himni«: »Kolonisti smo se zbrali iz Šiške in Ljubljane, da tri tedne bi se igrali igrice brez mame. Tu na Srednji smo Dobravi zdaj se razživeli, vsi veseli in vsi zdravi zdaj vam bomo zapeli. Pedagoško in vodilne mi smo že spoznali, vsak večer nas v sobo kliče, kjer nam zgodbe pravi. Res lepo je tu živeti, v gozdu se loviti, res lepo je pesmi peti, ne se še vrniti.« Na sliki: preizkus moči »Šiškarjev« proti združenim močim Sentvid in Medvod.

Foto: Selhaus

Na Rakitni se je premaknilo

Umetno jezero bo izkopano že do letošnje jeseni

RAKITNA, avgusta — Se preden sem se peljal na Rakitno, da si jo ogledam, sem toliko slišal o njej, da sem jo že dobro poznal. Vedel sem, da je bila že pred vojno priljubljen izletniški kraj, da ima izredno prijetno klimo, da je rakitiška dolina izredno lepa, da so po vojni 15 let govorili, da jo je treba spremeniti v turistično pribežališče za utrjene meščane in da so letos naposled je začeli zidati potrebne turistične objekte.

Ko smo se peljali čez Barje, je še šlo, kasneje pa je bila cesta zmeraj slabša. Vsih je naš avtomobil kljub temu, da je Franček vozil počasi, sumljivo poskakoval čez številne jame v slabi makadamski cesti. Kmetije ob cesti, ki so požirali oblake prahu, ki so ostali za nami, pravi gotovo niso veselili obiskovalcev.

V dobre pol ure je bilo vožnje konec. Pred nami se je odprla rakitiška dolina, je odprla rakitiška dolina, obkrožena z lepimi gozdovi, obkrožena z lepimi gozdovi. Pozimi je tu še lepše, so mi povedali, saj ima naša dolina toliko snežnih dni, kot Kranjska gora.

V prijatni gostilnici v klancu sredi vasi smo jedli tako dobro domačo salamo, da je ni moč pozabiti. Tako dobra je, je menil nekdo med nami, kot je tale dolina lepa. Dobro pa je to, da je tudi tako malo znana, kot ta dolina, saj bi je drugače zmanjkalo.

»DIVJI VIKENDI«, UMETNO JEZERO, HOTEL IZ HLEVA...

Potem smo si šli ogledat, kako delajo jezero.

Kadar dežuje, se zemlja tako razmoci, da dva dni ne moremo nič delati, so povedali delavci, ki so čakali, da se zemlja osuši.

Kljub temu in kljub težavam je že precej napredovalo. Buldožer in bager sta ljubko dolinico poglobila in naredila ob cesti visok jez, ki bo vodo iz nekaj potokov zadržal v velikem umetnem jezeru. To jezero bo imelo z betonskimi ploščami tlakovano dno, v njem bo olimpijski bazen, ob bregu pa bo urejen tako, da se bodo lahko kopali tudi otroci. Dograjen bo še letošnji jesen.

Tule, so mi pokazali v breg, tule so stal levi, moderne bife, tangle, nekoliko vstran pa bo hotel.

Ko smo se peljali od jezera proti Rakitni, smo v bregu med smrekami videli številne na pol dograjene vikend hišice. Baje jih grade kar na črno...

Z nezaupanjem sem gledal v veliko gospodarsko poslopje, za katerega so mi pravili, da ga bodo preuredili v hotel.

sek v pobodo. Po tem izseku bo tekla vlečna. Točnejše tri vlečnice, ker so majhne. Pozimi se bodo smučarji že vozili z njimi. Hitro bodo na vrhu te 999 metrov visoke gore.

Fosiljavli smo se od Rakitne. Preden smo šli, so nas domačini povabili:

— Pridite zadnjo nedeljo v septembru na piknik k umetnemu jezeru. Slišali boste rukanje jelenov (takrat je njihov čas), videli tekmovalne dirvarje sekečev in pristavstvo rajanju domačim nov.

E. JURIG

Med stojnicami je gneča

Neustajne cene na ljubljanskem trgu

Včeraj je bilo na centralnem živilskem trgu v Ljubljani kljub dežju, ki je motil kupce in prodajalce, živahno kakor le redke tržne dneve. Stevilni prodajalci vozijo na trg velike količine kakovostnega blaga, ki ga je zdaj, ko se bliža jesen, od tedna do tedna več. Nekatere gospodinjice je kupujejo posamezne vrste sadja, povrtnin in poljščin in si jih pripravljajo za ozimnico.

Prav zaradi tega je povpraševanje iz dneva v dan večje in prodajalci prodajo zmeraj več blaga. Količinskih prodajalcev je v velikih siralnih stojnicah, ki jih imenujejo stojnice, na račun tega, da zdaj prodajalci ostanejo na trgu do petih popoldne in mnogo blaga prodajo po mnogo bolj ugodnih cenah, kot pri delu iz služb številne zaposlene gospodinjice.

Cene so bile večeraj, kot je zadnje tedne že običajno, zelo nestanovitne in neenotne. Nekatere pridelke so dokaj poceni, drugi pa spet nerazumno dragi. Zabeležili smo takele cene, ki so bile najpogostejše: ajdova moka 200, jesenja 200, koruzna moka 120, koruzni zdrob 140, koruza 80, cvetača 200, čebula 84 do 90, česen 250, stročji fižol 120, fižol v zrni 250, suhe gobe 1300, krompir 40 do 45, korenčarja 90, korenje 160, kumare 20 do 25, kumarice za vlaganje 120, pesa 90 do 100, por 150, peteršilj 120, paradižnik 88 do 100, paprika 100 do 140, glavna solata 180, solata endivija 130, zelje v glavah 70 do 84, kislo zelje 100, bučke (melancone) 180 do 263, brokoli 200 do 240, borovnice 250, sveže fige 250, grozdje 260 do 300, hruske 160 do 200, jabolka 130 do 148, limone 270, lubenice 100, dinje 100, slive 108 do 120, suhe slive 200, brusnice 600, surovo maslo 1100 do 1200, smetana 500, sirek 360, jaja 35, kokoši žive 1100, kunce 1000, piščanci 500 do 850, zaklana perutnina 900.

V obih ribarnicah so imeli v prodaji okrog 4000 kg morskih in sladkovodnih rib. Prodajalci so jih običajno razdelili na tri vrste: najcenejši so bile po 200 din za kg, najdražje pa po 900 din za kg. Najcenejši so bili, da so zalogo razprodali v glavnem že dopoldne.

E. J.

TOKRAT ŽE DVAINDVAJSETI IZŽREBANEC

Posebna komisija je žrebala včeraj vsa pisma, ki so prispela po javni shodi otrok iz višinskega otroškega okrovališča v Podlublju. Zrebel je izbral pismo Majde Vrolih iz Ljubljane, Marice Kovčeve štev. 7. Tovarišica Vrolihova bo na stroške uredništva za nagrado lahko obiskala svojega sina Janika, ki do 24. avgusta letuje v Podlublju.

Starši, v našem dnevniku objavljamo slike otrok z letovanja pod skupnim naslovom »Otroci na počitnicah — je kateri vaš?«. Če boste na kateri izmed teh slik spoznali svojega otroka, sliko izrežite, na njej označite svojega otroka in nam takoj sporočite svoj naslov. Zrebramo peti dan po objavi slike, izžrebamo pa nagradino z brezplačnim obiskom njegovega otroka. Pri zbiranju ustvarimo le slike pod omenjenim naslovom, zato ostalih slik ne pošiljajte.

Foto: Selhaus

Poznanstven boji - Valenčič

Druga kolesarska dirka za državno prvenstvo (člani in mladinci)

MARIBOR, 15. avgusta. Danes je bila Štajerska prizorišče druge kolesarske dirke za državno člansko in mladinsko prvenstvo. Progo za člane so včeraj zvečer nenadoma spremenili tako, da je vodila od Maribora do Vranskega in nazaj; bila je dolga 172 kilometrov in jo je moralo 30 najboljših jugoslovanskih kolesarjev, ki so danes vozili samo za plama med posamezniki, prevoziti brez vmesnega postanka v Vranskem.

Ze po prvih treh kilometrih so se iz skupine oddaljili člani ljubljanskega Odreda. Petinci in Markoje, Fabjan (Primorje), Advošič (JLA), Hvastja ter Bilic iz ekipe JLA in Mariborčan Spangner. V nespremenjenem tempu so kolesarili vse do Vranskega in se naprej. Medtem se je v bližini Vojnika že formirala tudi druga skupina.

Teniški mozaik

● BAASTAD: Švedski vodji v mednarodnem političnem Davosovemu letu, predi vstopili s 3.0. Švedski par Lundquist-Schmidt je premagal filipinski prvaka Josea Delgado (3:6, 5:7, 6:3, 6:3). V mednarodnem finalu se bo švedski parierila v Minneapolisu (ZDA) z Avstralijo.

● MOSKVA: V polfinalu mednarodnega teniškega turnirja je zmagoval premagatelj Delgado (3:6, 5:7, 6:3, 6:3, 6:3, 7:5). Jugoslovanski par Jovanović-Bilic je v polfinalu premagal Grando (Francija) in McDonald (Nova Zelandija) s 7:5, 6:3, 5:7, 6:0.

Brez Djukičeve

MARIBOR, 15. avg. Na bližnjem teniškem prvenstvu Jugoslavije zaradi bolezni ne bo nastopila ena od favoritov, Maja Djukič-Todorovič. Tako ostane glavni kandidat za naslov špitskanke Kokeša in Zagrebčanica Serfatija.

Zmaga Čika na Sedetu

LJUBLJANA, 15. avgusta — Drugi dan državnega prvenstva v preizkušnji kolesarstva je bil dan, ki ga ni mogoče pozabiti. Na prvi dan, ki ga ni mogoče pozabiti, je bil dan, ki ga ni mogoče pozabiti. Na prvi dan, ki ga ni mogoče pozabiti, je bil dan, ki ga ni mogoče pozabiti.

Novak, Lukežičeva prvaka

Skakalci v vodo za najvišje naslove

JESIENICE, 15. avg. — Drugi dan državnega prvenstva v skokih v vodo so bile na sporedu finalne tekme v skokih članov z deske in žensk s stopa. Hladno in oblačno vreme je oviralo tekmovalce, ki so morali za razliko od prejšnjih let absolutni tudi v finalu program desetih skokov članov na večeršnjem predtekovanju. Na letošnjem prvenstvu je rekordna udeležba in kakor lahko povalimo število nastopajočih, moramo grajati Plavalno zvezo Jugoslavije in zbor sodnikov, ki nista zagotovila dovolj sodnikov za tekmovalce.

Medtem ko je pri moških z deske po pričakovanju zmagal laniški prvak Novak (Medveščak) je bila lanskega zmagovalca Komoljeva letos šele četrta.

Po odločitvi sodniškega zbora ni smel nastopiti reprezentant Janez Obster (zaradi vrnitve v matični klub imela pravice nastopa 1 leto), ki je na včerajšnjem tekmovalju zasedel drugo mesto.

Rezultati — člani deska 3 m: 1. Novak (Med) 132,31, 2. R. Košorok (Lj) 116,97, 3. Keber (Il) 114,26, 4. Čuk (Tr) 109,72, 5. Kopričevič (Il) 109,28; ženske — stopa: 1. Lukežičeva 79,03, 2. Mirović 66,65, 3. Jenko (vse Il) 63,76, 4. Komolj 63,35, 5. Ili (tobe Med) 61,48.

R. K.

Usodna je bila II. etapa

Naš kolesarji so se vrnili z mednarodne dirke po Kanadi

LJUBLJANA, 15. avgusta. — Včeraj jutraj se je vrnila naša kanadska kolesarska odprava, ki je sodelovala na 16-dnevni mednarodni konkurenčni zasedbi 9. mesta, posamezniki pa v ekipni konkurenci. Zasedbi 9. mesta, posamezniki pa v ekipni konkurenci. Zasedbi 9. mesta, posamezniki pa v ekipni konkurenci.

Kolesarjevi danes sploh ni bilo na spregled, saj jih je 12-urno vožnje z letalom močno utrudila, da ne omenjamo posebnih neprijetnosti, ki jih je imela odprava. Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Vrsta je dosegla 94 odstotkov

Zadnje izbirne tekme telovadcev za Tokio

LJUBLJANA, 15. avgusta. Osem izbranih najboljših jugoslovanskih telovadcev, ki so bili izbrani za reprezentanco, so bili izbrani za reprezentanco, ki so bili izbrani za reprezentanco.

Osem izbranih najboljših jugoslovanskih telovadcev, ki so bili izbrani za reprezentanco, so bili izbrani za reprezentanco, ki so bili izbrani za reprezentanco.

Osem izbranih najboljših jugoslovanskih telovadcev, ki so bili izbrani za reprezentanco, so bili izbrani za reprezentanco, ki so bili izbrani za reprezentanco.

Osem izbranih najboljših jugoslovanskih telovadcev, ki so bili izbrani za reprezentanco, so bili izbrani za reprezentanco, ki so bili izbrani za reprezentanco.

Osem izbranih najboljših jugoslovanskih telovadcev, ki so bili izbrani za reprezentanco, so bili izbrani za reprezentanco, ki so bili izbrani za reprezentanco.

Osem izbranih najboljših jugoslovanskih telovadcev, ki so bili izbrani za reprezentanco, so bili izbrani za reprezentanco, ki so bili izbrani za reprezentanco.

Osem izbranih najboljših jugoslovanskih telovadcev, ki so bili izbrani za reprezentanco, so bili izbrani za reprezentanco, ki so bili izbrani za reprezentanco.

Osem izbranih najboljših jugoslovanskih telovadcev, ki so bili izbrani za reprezentanco, so bili izbrani za reprezentanco, ki so bili izbrani za reprezentanco.

Osem izbranih najboljših jugoslovanskih telovadcev, ki so bili izbrani za reprezentanco, so bili izbrani za reprezentanco, ki so bili izbrani za reprezentanco.

Osem izbranih najboljših jugoslovanskih telovadcev, ki so bili izbrani za reprezentanco, so bili izbrani za reprezentanco, ki so bili izbrani za reprezentanco.

Osem izbranih najboljših jugoslovanskih telovadcev, ki so bili izbrani za reprezentanco, so bili izbrani za reprezentanco, ki so bili izbrani za reprezentanco.

Osem izbranih najboljših jugoslovanskih telovadcev, ki so bili izbrani za reprezentanco, so bili izbrani za reprezentanco, ki so bili izbrani za reprezentanco.

Osem izbranih najboljših jugoslovanskih telovadcev, ki so bili izbrani za reprezentanco, so bili izbrani za reprezentanco, ki so bili izbrani za reprezentanco.

Osem izbranih najboljših jugoslovanskih telovadcev, ki so bili izbrani za reprezentanco, so bili izbrani za reprezentanco, ki so bili izbrani za reprezentanco.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Tokijski krogi na vidiku

V pristanišču Jokohami bo od 8. do 23. oktobra zasidran več ladij, ki bodo olimpijskim turistom na voljo za bivanje. Ker računajo, da bo štiri tisoč turistov, ki bodo prišli na Tokio, da bodo prišli na Tokio, da bodo prišli na Tokio.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

Naš vozniki so bili zelo odprani in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili in bi ne povemoj oboje uveljavili.

